

Roczne sprawozdanie finansowe

Banku Millennium S.A.

za okres 12 miesięcy zakończony 31 grudnia 2007 r.

WYBRANE DANE FINANSOWE

	w tys. PLN		w tys. EUR	
	okres od 1.01.2007 do 31.12.2007	okres od 1.01.2006 do 31.12.2006	okres od 1.01.2007 do 31.12.2007	okres od 1.01.2006 do 31.12.2006
I. Przychody z tytułu odsetek	1 500 467	1 161 456	397 286	297 881
II. Przychody z tytułu prowizji	502 946	327 538	133 168	84 004
III. Przychody operacyjne	1 554 169	1 531 851	411 505	392 876
IV. Wynik działalności operacyjnej	496 928	701 764	131 574	179 983
V. Zysk (strata) brutto	496 928	701 764	131 574	179 983
VI. Zysk (strata) netto	411 922	662 682	109 067	169 959
VII. Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	-1 128 579	-4 894 295	-298 820	-1 255 269
VIII. Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	1 040 534	2 147 763	275 507	550 840
IX. Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	615 925	833 629	163 082	213 806
X. Przepływy pieniężne netto, razem	527 880	-1 912 903	139 769	-490 605
XI. Aktywa razem	29 242 011	24 369 963	8 163 599	6 360 922
XII. Zobowiązania wobec banków	2 568 688	3 600 205	717 110	939 707
XIII. Zobowiązania wobec klientów	22 021 633	16 195 022	6 147 860	4 227 141
XIV. Kapitał własny	2 083 986	1 829 048	581 794	477 409
XV. Kapitał zakładowy	849 182	849 182	237 069	221 649
XVI. Liczba akcji	849 181 744	849 181 744	849 181 744	849 181 744
XVII. Wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	2,45	2,15	0,69	0,56
XVIII. Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	2,45	2,15	0,69	0,56
XIX. Współczynnik wypłacalności	12,09%	11,92%	12,09%	11,92%
XX. Zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,49	0,78	0,13	0,20
XXI. Rozwodniony zysk (strata) na jedną akcję zwykłą (w zł / EUR)	0,49	0,78	0,13	0,20
XXII. Zadeklarowana lub wypłacona dywidenda na jedną akcję (w zł / EUR)	0,17	0,54	0,05	0,13

SPIS TREŚCI

I.	RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	4
II.	BILANS	5
III.	ZMIANY STANU KAPITAŁÓW WŁASNYCH.....	7
IV.	SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	8
V.	INFORMACJE OGÓLNE O EMITENCIE	10
VI.	POLITYKA RACHUNKOWOŚCI.....	11
	(1) OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ	11
	(2) PRZYJĘTE ZASADY RACHUNKOWOŚCI	12
VII.	NOTY DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	39
	(1) PRZYPADKI Z TYTUŁU ODSETEK.....	39
	(2) KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK.....	39
	(3) PRZYPADKI I KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI	40
	(4) PRZYPADKI Z TYTUŁU DYWIDEND	40
	(5A) WYNIK Z INWESTYCYJNYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH	41
	(5B) WYNIK Z INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH WYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	41
	(5C) WYNIK Z POZYCJI WYMIANY.....	41
	(6) POZOSTAŁE PRZYPADKI I KOSZTY OPERACYJNE	42
	(7) KOSZTY DZIAŁANIA	43
	(8) KOSZTY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH	44
	(9) KOSZTY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH	44
	(10) AMORTYZACJA	44
	(11) PODATEK DOCHODOWY.....	45
	(12) ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ	46
	(13) KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM	46
	(14) LOKATY W INNYCH BANKACH ORAZ KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE INNYM BANKOM	47
	(15) AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	48
	(16) INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE	52
	(17) KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	56
	(18) INWESTYCYJNE AKTYWA FINANSOWE	58
	(19) NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU ZAKUPIONYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH Z PRZYRZECZENIEM ODKUPU	63
	(20) RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE	63
	(21) WARTOŚCI NIEMATERIALNE.....	66
	(22) AKTYWA TRWAŁE DO ZBYCIA	68
	(23) AKTYWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO	69
	(24) POZOSTAŁE AKTYWA	71
	(25) ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW	71
	(26) ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZEZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT	73
	(27) INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE	73
	(28) ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW	73

(29)	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU SPRZEDANYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH Z UDZIELONYM PRZYRZECZENIEM ODKUPU	74
(30)	ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH	75
(31)	REZERWY.....	75
(32)	REZERWA NA ODROČZONY PODATEK DOCHODOWY	76
(33)	POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA	76
(34)	ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE	78
(35)	KAPITAŁ WŁASNY	79
VIII.	DYWIDENDY ZA ROK 2006 I 2007	83
IX.	WARTOŚĆ GODZIWA	83
X.	DANE O AKTYWACH, KTÓRE STANOWIĄ ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ	86
XI.	PAPIERY WARTOŚCIOWE STANOWIĄCE PRZEDMIOT TRANSAKCJI Z PRZYRZECZENIEM ODKUPU.....	87
XII.	DODATKOWE OBJAŚNIENIA DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	87
XIII.	INFORMACJE O PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI POWIERNICZEJ	88
XIV.	TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	88
(1)	OPIS TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI	88
(2)	INFORMACJE O WARTOŚCI UDZIELONYCH ZALICZEK, KREDYTÓW, POŻYCZEK I GWARANCJI	91
(3)	INFORMACJE O WYNAGRODZENIACH I KORZYŚCIACH OSOB NADZORUJĄCYCH I ZARZĄDZAJĄCYCH BANKIEM.....	91
(4)	STAN AKCJI BANKU POSIADANYCH PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE BANK (PEŁNIĄCE SVOJE FUNKCJE W DNIU 31 GRUDNIA 2007)	92
XV.	ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM.....	93
(1)	ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM	93
(2)	RYZYZKO KREDYTOWE	94
(3)	RYZYZKO RYNKOWE.....	108
(4)	RYZYZKO PŁYNNOŚCI	111
(5)	RYZYZKO OPERACYJNE	114
XVI.	LUKA PŁYNNOŚCI WEDŁUG TERMINÓW KONTRAKTOWYCH.....	115
XVII.	ZOBOWIĄZANIA I AKTYWA WARUNKOWE.....	119
XVIII.	LEASING OPERACYJNY	122
XIX.	ISTOTNE WYDARZENIA POMIĘDZY DATĄ, NA KTÓRĄ SPORZĄDZONO RAPORT FINANSOWY A DATĄ JEGO PUBLIKACJI.....	123

I. RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

<i>w tysiącach zł</i>	Nota	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Przychody z tytułu odsetek	1	1 500 467	1 161 456
Koszty z tytułu odsetek	2	-845 417	-655 826
Wynik z tytułu odsetek		655 050	505 630
Przychody z tytułu prowizji		502 946	327 538
Koszty z tytułu opłat i prowizji		-72 862	-46 618
Wynik z tytułu prowizji	3	430 084	280 920
Przychody z tytułu dywidend	4	112 638	508 936
Wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych	5	5 770	3 549
Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	5	84 338	50 968
Wynik z pozycji wymiany	5	241 373	177 419
Pozostałe przychody operacyjne	6	39 980	39 500
Pozostałe koszty operacyjne	6	-15 064	-35 071
Przychody operacyjne		1 554 169	1 531 851
Koszty działania	7	-900 205	-728 610
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych	8	-77 392	-42 060
Koszty z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych	9	-1 670	-1 130
Amortyzacja	10	-77 974	-58 287
Koszty operacyjne		-1 057 241	-830 087
Wynik finansowy przed opodatkowaniem		496 928	701 764
Podatek dochodowy	11	-85 006	-39 082
Wynik finansowy po opodatkowaniu		411 922	662 682
Zysk na jedną akcję (zł)	12	0,49	0,78
Rozwodniony zysk na jedną akcję (zł)	12	0,49	0,78

II. BILANS

AKTYWA

<i>w tysiącach zł</i>	Nota	31.12.2007	31.12.2006
Kasa, środki w Banku Centralnym	13	1 255 055	965 817
Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	14	1 053 052	1 123 131
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	15	3 127 988	3 742 385
Instrumenty pochodne zabezpieczające	16	218 321	108 027
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	17	20 881 303	14 109 193
Inwestycyjne aktywa finansowe	18	1 893 949	2 929 896
- dostępne do sprzedaży		1 893 949	2 929 896
- utrzymywane do terminu zapadalności		0	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane	18	191 343	159 156
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	19	28 807	15 509
Rzeczowe aktywa trwałe	20	247 382	263 910
Wartości niematerialne	21	16 646	20 936
Aktywa trwałe do zbycia	22	0	12 086
Należność od Urzędu Skarbowego z tytułu podatku bieżącego		81 132	0
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	23	25 843	82 451
Pozostałe aktywa	24	221 190	837 466
Aktywa razem		29 242 011	24 369 963

ZOBOWIĄZANIA

<i>w tysiącach zł</i>	Nota	31.12.2007	31.12.2006
Zobowiązania wobec banków	25	2 568 688	3 600 205
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	26	569 729	298 744
Instrumenty pochodne zabezpieczające	27	20 220	14 506
Zobowiązania wobec klientów	28	22 021 633	16 195 022
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	29	729 993	1 477 686
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	30	0	5 705
Rezerwy	31	12 351	10 400
Rezerwa na odroczony podatek dochodowy	32	0	0
Pozostałe zobowiązania	33	409 376	631 338
Zobowiązania podporządkowane	34	826 035	307 309
Zobowiązania razem		27 158 025	22 540 915

KAPITAŁ WŁASNY

<i>w tysiącach zł</i>	Nota	31.12.2007	31.12.2006
Kapitał zakładowy	35	849 182	849 182
Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	35	472 343	472 343
Kapitał z aktualizacji wyceny	35	-2 742	9 881
Zyski zatrzymane	35	765 203	497 642
Kapitał własny razem		2 083 986	1 829 048
Zobowiązania i kapitał własny razem		29 242 011	24 369 963

III. ZMIANY STANU KAPITAŁÓW WŁASNYCH

	Razem kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów pochodnych desygnowanych jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych	Zyski zatrzymane
Kapitał własny na początek okresu (B/O) 01.01.2007	1 829 048	849 182	472 343	9 282	599	497 642
- zakup/sprzedaż i wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-11 231	0	0	-11 231	0	0
- efekt wyceny instrumentów pochodnych desygnowanych jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych	-1 392	0	0	0	-1 392	0
- wynik finansowy netto bieżącego okresu	411 922	0	0	0	0	411 922
- wypłata dywidendy	-144 361	0	0	0	0	-144 361
Kapitał własny na koniec okresu (B/Z) 31.12.2007	2 083 986	849 182	472 343	-1 949	-793	765 203

	Razem kapitał własny	Kapitał zakładowy	Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wart. nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów pochodnych desygnowanych jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych	Zyski zatrzymane
Kapitał własny na początek okresu (B/O) 01.01.2006	1 642 662	849 182	472 343	27 617	0	293 520
- zakup/sprzedaż i wycena aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży	-18 335	0	0	-18 335	0	0
- efekt wyceny instrumentów pochodnych desygnowanych jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych	599	0	0	0	599	0
- wynik finansowy netto bieżącego okresu	662 682	0	0	0	0	662 682
- wypłata dywidendy	-458 558	0	0	0	0	-458 558
Kapitał własny na koniec okresu (B/Z) 31.12.2006	1 829 048	849 182	472 343	9 282	599	497 642

Szczegółowe zmiany stanu poszczególnych pozycji kapitałów własnych zostały zaprezentowane w **nocie (35)**

IV. SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

A. PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ

<i>w tysiącach zł</i>	1.01.2007 - 31.12.2007	1.01.2006 - 31.12.2006
I. Zysk (strata) netto	411 922	662 682
II. Korekty razem:	-1 540 501	-5 556 977
1. Zysk/ strata z akcji (udziałów) w podmiotach podporządkowanych	0	0
2. Amortyzacja	77 974	58 287
3. Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	-165 469	-6 415
4. Przychody z tytułu dywidend	-112 638	-508 936
5. Rezerwy	1 951	-5 443
6. Wynik na sprzedaży i likwidacji składników działalności inwestycyjnej	-19 515	-9 480
7. Zmiana stanu aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	571 559	-1 721 401
8. Zmiana stanu lokat w innych bankach oraz kredytów i pożyczek udzielonych innym bankom	300 488	236 099
9. Zmiana stanu kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-6 781 879	-5 121 318
10. Zmiana stanu należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	-13 298	315 646
11. Zmiana stanu zobowiązań wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	276 699	-213 210
12. Zmiana stanu zobowiązań wobec banków	-1 132 131	1 185 909
13. Zmiana stanu zobowiązań wobec klientów	5 826 611	2 110 259
14. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-747 693	-1 994 429
15. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	-9 751
16. Zmiana stanu rozrachunków z tytułu odroczonego podatku dochodowego	36 724	7 924
17. Podatek dochodowy zapłacony	-59 060	0
18. Zmiana stanu pozostałych aktywów i pasywów	379 442	98 174
19. Pozostałe pozycje	19 734	16 946
III. Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	-1 128 579	-4 894 295

B. PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI INWESTYCYJNEJ

<i>w tysiącach zł</i>	1.01.2007 - 31.12.2007	1.01.2006 - 31.12.2006
I. Wpływy z działalności inwestycyjnej	3 555 470	6 693 010
1. Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego	29 068	163 437
2. Zbycie akcji i udziałów w podmiotach podporządkowanych	0	150
3. Zbycie aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0
4. Zbycie inwestycyjnych aktywów finansowych	3 413 764	6 503 863
5. Pozostałe wpływy inwestycyjne	112 638	25 560
II. Wydatki z tytułu działalności inwestycyjnej	-2 514 937	-4 545 247
1. Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz składników rzeczowego majątku trwałego	-32 993	-44 776
2. Nabycie akcji i udziałów w podmiotach podporządkowanych	-34 190	-950
3. Nabycie aktywów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat	0	0
4. Nabycie inwestycyjnych aktywów finansowych	-2 447 754	-4 453 521
5. Pozostałe wydatki inwestycyjne	0	-46 000
III. Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	1 040 534	2 147 763

C. PRZEPŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH Z DZIAŁALNOŚCI FINANSOWEJ

<i>w tysiącach zł</i>	1.01.2007 - 31.12.2007	1.01.2006 - 31.12.2006
I. Wpływy z działalności finansowej	818 850	1 328 936
1. Zaciągnięcie kredytów długoterminowych	275 400	1 323 231
2. Emisja dłużnych papierów wartościowych	0	5 705
3. Zwiększenie stanu zobowiązań podporządkowanych	543 450	0
4. Wpływy z emisji akcji własnych oraz dopłat do kapitału	0	0
5. Pozostałe wpływy finansowe	0	0
II. Wydatki z tytułu działalności finansowej	-202 925	-495 307
1. Spłata kredytów długoterminowych	0	0
2. Wykup dłużnych papierów wartościowych	-5 705	-22 836
3. Zmniejszenie stanu zobowiązań podporządkowanych	0	0
4. Wydatki z tytułu kosztów emisji	0	0
5. Umorzenie akcji	0	0
6. Płatności dywidend i innych wypłat na rzecz właścicieli	-144 361	-458 558
7. Pozostałe wydatki finansowe	-52 859	-13 913
III. Środki pieniężne netto z działalności finansowej	615 925	833 629
D. ZMIANA STANU ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH NETTO (A III+B III+C III)	527 880	-1 912 903
E. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA POCZĄTEK OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO	1 642 730	3 555 633
F. ŚRODKI PIENIĘŻNE NA KONIEC OKRESU SPRAWOZDAWCZEGO (D+E)	2 170 610	1 642 730

V. INFORMACJE OGÓLNE O EMITENCIE

Nazwa (firma) i siedziba: Bank Millennium S.A., Polska, Warszawa, Al. Jerozolimskie 123 a

Sąd rejestrowy i numer rejestru: XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, Sąd Rejonowy dla Miasta Stołecznego Warszawy, nr 0000010186

Podstawowy przedmiot działalności emitenta: działalność bankowa i pozostałe pośrednictwo finansowe, z wyjątkiem ubezpieczeń i funduszu emerytalno-rentowego,

Skład Zarządu Banku Millennium S.A. („Bank”) na dzień 31.12.2007 r.:

1. Bogusław Kott - Prezes Zarządu Banku,
2. Luis Pereira Coutinho – Wiceprezes Zarządu Banku,
3. Fernando Bicho - Członek Zarządu,
4. Julianna Boniuk - Gorzelańczyk – Członek Zarządu,
5. Wojciech Haase - Członek Zarządu,
6. Joao Bras Jorge - Członek Zarządu,
7. Zbigniew Kudaś – Członek Zarządu.

W dniu 18 kwietnia 2007 r. Pan Wiesław Kalinowski złożył rezygnację z funkcji członka Zarządu Banku z powodów osobistych.

Według stanu na dzień 31.12.2007 skład Rady Nadzorczej Banku przedstawiał się następująco:

1. Maciej Bednarkiewicz – Przewodniczący Rady Nadzorczej,
2. Ryszard Pospieszynski – Wiceprzewodniczący i Sekretarz Rady Nadzorczej,
3. Christopher de Beck - Członek Rady Nadzorczej,
4. Dimitrios Contominas - Członek Rady Nadzorczej,
5. Pedro Maria Calainho Teixeira Duarte - Członek Rady Nadzorczej,
6. Marek Furtek - Członek Rady Nadzorczej,
7. Jorge Manuel Jardim Goncalves - Członek Rady Nadzorczej,
8. Andrzej Koźmiński - Członek Rady Nadzorczej,
9. Francisco José Queiroz de Barros de Lacerda - Członek Rady Nadzorczej,
10. Marek Rocki - Członek Rady Nadzorczej,
11. Dariusz Rosati - Członek Rady Nadzorczej,
12. Zbigniew Sobolewski - Członek Rady Nadzorczej.

Pan Paulo Teixeira Pinto złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej Banku z przyczyn osobistych z dniem 31.08.2007 r.

W dniu 27 grudnia 2007 r. Pan Vasco de Mello, złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej Banku z przyczyn osobistych.

Pan Jorge Jardim Goncalves złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej Banku z dniem 31.12.2007 r.

VI. POLITYKA RACHUNKOWOŚCI

(1) OŚWIADCZENIE O ZGODNOŚCI Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ

Sprawozdanie finansowe Banku zostało przygotowane zgodnie z wymogami Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej (MSSF) w wersji zatwierdzonej przez Wspólnotę Europejską, a w zakresie nieuregulowanym powyższymi standardami zgodnie z wymogami ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 roku, nr 76, poz. 694 z późniejszymi zmianami) i wydanych na jej podstawie przepisów wykonawczych, jak również wymogami odnoszącymi się do emitentów papierów wartościowych dopuszczonych lub będących przedmiotem ubiegania się o dopuszczenie do obrotu na rynku oficjalnych notowań giełdowych. Przedmiotowe sprawozdanie finansowe wypełnia obowiązki informacyjne określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 19 października 2005 r. w sprawie informacji bieżących i okresowych przekazywanych przez emitentów papierów wartościowych (Dz. U. z 2005 r., Nr 209).

Niniejsze sprawozdanie finansowe zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Banku w dniu 28 lutego 2008 r.

Wcześniejsze zastosowanie standardów, które nie są obowiązujące na dzień bilansowy

Bank nie skorzystał z możliwości wcześniejszego zastosowania nowych Standardów i Interpretacji, które zostały już opublikowane, a które wejdą w życie po dniu bilansowym. Przedmiotowe regulacje:

- ü KIMSF 11 „MSSF 2 – wynagradzanie akcjami w ramach Grupy i akcjami własnymi”;
- ü KIMSF 12 „Umowy o świadczenie usług publicznych”;
- ü KIMSF 13 „Programy lojalnościowe”;
- ü KIMSF 14 – MSR 19 „Ograniczenia w rozpoznawaniu aktywów programów określonych świadczeń pracowniczych, wymogi minimalnego finansowania i ich interakcje”;
- ü Zaktualizowany MSR 23 „Koszty finansowania zewnętrznego”;
- ü MSSF 8 „Segmenty Operacyjne”

Nie mają w chwili obecnej zastosowania do działalności Banku, za wyjątkiem MSSF 8. Standard ten zastępuje MSR 14 „Sprawozdawczość dotycząca segmentów działalności” i jest obowiązujący dla rocznych skonsolidowanych sprawozdań finansowych sporządzanych za okresy rozpoczynające się 1 stycznia 2009 lub później. Przyjęcie MSSF 8 może, ale nie musi wymuszać zmiany sposobu prezentacji informacji finansowych w podziale na segmenty działalności w sprawozdaniu skonsolidowanym. MSSF 8 wymaga by podział na segmenty operacyjne dokonywany był na podstawie sprawozdań wewnętrznych dotyczących komponentów jednostki gospodarczej sporządzanych dla członków kierownictwa jednostki podejmujących decyzje operacyjne. Bank nie zakończył jeszcze procesu oszacowania wpływu wdrożenia MSSF 8 na sposób prezentacji danych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Do chwili obecnej, z wyżej wymienionych standardów i interpretacji tylko KIMSF 11 i MSSF 8 zostały zatwierdzone do użytku przez Komisję Europejską.

Zmiany przyjętych standardów

Z dniem 1 stycznia 2007 Bank wdrożył MSSF 7 „Instrumenty finansowe – ujawnienia”. Niniejsza regulacja zastępuje MSR 30 „Ujawnianie informacji w sprawozdaniach finansowych banków i podobnych instytucji finansowych” oraz w części dotyczącej zakresu ujawnień – MSR 32 „Instrumenty finansowe: ujawnienia i prezentacja”. Zgodnie z zapisami MSSF 7 w dalszej części niniejszego sprawozdania zostały ujawnione:

- ü dane dotyczące znaczenia instrumentów finansowych dla kondycji finansowej Banku;
- ü informacje dotyczące istoty i zakresu narażenia Grupy na ryzyko związane z instrumentami finansowymi;
- ü podejście stosowane do zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

(2) PRZYJĘTE ZASADY RACHUNKOWOŚCI

1. Podstawy sporządzenia sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w złotych polskich w zaokrągleniu do tysiąca złotych. W sprawozdaniu zastosowano koncepcję wartości godziwej dla aktywów finansowych i zobowiązań finansowych wycenianych według wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat, w tym instrumentów pochodnych, oraz aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, za wyjątkiem tych, dla których nie można wiarygodnie ustalić wartości godziwej. Pozostałe składniki aktywów finansowych i zobowiązań finansowych (w tym kredyty i pożyczki) wykazywane są w wartości amortyzowanego kosztu pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości lub cenie nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu utraty wartości. Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga od kierownictwa dokonania subiektywnych ocen, estymacji i przyjęcia założeń, które wpływają na stosowane zasady rachunkowości oraz na prezentowane kwoty aktywów i pasywów oraz przychodów i kosztów. Za wybór, stosowanie, rozwój i sprawdzenie trafności przyjętych estymacji odpowiada jednostka merytoryczna Banku, przyjęte założenia są następnie zatwierdzane przez kierownictwo Banku. Szacunki i założenia dokonywane są w oparciu o dostępne dane historyczne oraz szereg innych czynników, które są uważane za właściwe w danych warunkach. Wyniki tworzą podstawę do dokonywania szacunków odnośnie wartości bilansowych aktywów i pasywów, których nie da się określić w jednoznaczny sposób na podstawie innych źródeł. Wyniki rzeczywiste mogą się różnić od wartości szacunkowych.

Zgodność rzeczywistych wyników i dokonanych szacunków i założeń jest weryfikowana na bieżąco. Korekty w szacunkach są rozpoznawane w okresie, w którym dokonano zmiany szacunku pod warunkiem, że korekta dotyczy tylko tego okresu lub w okresie, w którym dokonano zmiany i okresach przyszłych, jeśli korekta wpływa zarówno na bieżący jak i przyszłe okresy.

Poniżej prezentowane zasady rachunkowości zostały zastosowane do wszystkich okresów sprawozdawczych zaprezentowanych w jednostkowym sprawozdaniu finansowym.

2. Waluta funkcjonalna oraz waluta prezentacji

Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Pozycje zawarte w sprawozdaniu finansowym wycenia się w walucie podstawowego środowiska gospodarczego, w którym dana jednostka prowadzi działalność („waluta funkcjonalna”). Sprawozdanie finansowe Banku prezentowane jest w złotych, które są walutą funkcjonalną i walutą prezentacji Banku.

Transakcje i salda

Transakcje wyrażone w walutach obcych przelicza się na walutę funkcjonalną według kursu obowiązującego w dniu transakcji. Zyski i straty kursowe z tytułu rozliczenia tych transakcji oraz wyceny bilansowej aktywów i zobowiązań pieniężnych wyrażonych w walutach obcych ujmuje się w Rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe z tytułu pozycji pieniężnych, zarówno tych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat, jak i klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży lub utrzymywane do terminu zapadalności, są wykazywane w Rachunku zysków i strat.

Różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych wycenianych do wartości godziwej przez wynik finansowy są wykazywane w Rachunku zysków i strat, natomiast różnice kursowe z tytułu pozycji niepieniężnych klasyfikowanych jako dostępnych do sprzedaży są wykazywane w kapitale z aktualizacji wyceny.

3. Aktywa i zobowiązania finansowe

Klasyfikacja

Bank dokonuje podziału instrumentów finansowych objętych zakresem MSR 39 zgodnie z następującymi kategoriami: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat, inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności, pożyczki i należności, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, pozostałe zobowiązania finansowe. O klasyfikacji aktywów finansowych decydują osoby odpowiedzialne merytorycznie w momencie ich początkowego ujęcia.

- *Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat*

Do tej kategorii są zaliczane składniki aktywów lub zobowiązań finansowych, które są kwalifikowane jako przeznaczone do obrotu, (to znaczy, które zostały nabyte lub zaciągnięte w celu odsprzedaży w krótkim terminie, są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi Bank zarządza łącznie w celu generowania krótkoterminowych zysków lub stanowią instrumenty pochodne, poza instrumentami pochodnymi będącymi gwarancjami finansowymi oraz

tymi, które zostały wyznaczone i spełniają definicję efektywnego instrumentu zabezpieczającego), lub przy początkowym ujęciu zostały wyznaczone jako wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat.

Wyznaczenie takie może mieć miejsce tylko wówczas gdy: (i) wyznaczony składnik aktywów lub zobowiązań finansowych jest instrumentem łącznym zawierającym jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych kwalifikujących się do odrębnego ich ujmowania, przy czym wbudowany instrument pochodny nie może zmieniać znacząco przepływów pieniężnych wynikających z umowy zasadniczej lub wydzielenie instrumentu pochodnego jest zabronione; (ii) zastosowanie takiej kwalifikacji aktywa lub zobowiązania eliminuje lub znacząco zmniejsza niespójność w zakresie wyceny lub ujmowania (tzw. niedopasowanie księgowe na skutek innego sposobu wyceny aktywów lub zobowiązań lub odmiennego ujmowania związanych z nimi zysków lub strat); (iii) grupa aktywów lub zobowiązań finansowych lub obu tych kategorii jest odpowiednio zarządzana, a jej wyniki oceniane w oparciu o wartość godziwą, zgodnie z udokumentowanymi zasadami zarządzania ryzykiem lub strategią inwestycyjną Banku.

Bank nie dokonuje przeklasyfikowania instrumentów finansowych do lub z kategorii wycenianych w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat od momentu ich objęcia lub wyemitowania.

- *Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności.*

Są to aktywa finansowe, za wyjątkiem instrumentów pochodnych, o ustalonych przepływach pieniężnych i terminie wymagalności, które Bank ma zamiar i możliwość utrzymywać do terminu zapadalności, inne niż 1) wyznaczone przy początkowym ujęciu przez Bank jako wyceniane w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat, 2) wyznaczone jako dostępne do sprzedaży, 3) spełniające definicję pożyczek i należności. Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności nie mogą być przeklasyfikowane do innych kategorii instrumentów finansowych lub sprzedawane. Bank nie może klasyfikować żadnych aktywów finansowych jako utrzymywane do terminu zapadalności przez okres 2 lat (a istniejące musi przenieść do grupy dostępne do sprzedaży) w przypadku, gdy zaistniała sprzedaż lub reklasyfikacja składnika portfela aktywów finansowych utrzymywanych do terminu zapadalności, jeżeli zdarzenie to dotyczyło więcej niż nieznaczącej części portfela. Nie dotyczy to sytuacji, jeżeli zdarzenie sprzedaży lub reklasyfikacji, o którym mowa powyżej, nastąpiło na tyle blisko terminu wymagalności (wykupu), że zmiany rynkowych stóp procentowych nie miałyby istotnego wpływu na wartość godziwą składnika aktywów finansowych, zdarzenie nastąpiło po odzyskaniu przez jednostkę zasadniczej części kwoty nominalu, lub zdarzenie nastąpiło w efekcie niemożliwego do przewidzenia przez Bank jednostkowego, niepowtarzalnego, nie poddającego się kontroli Banku zdarzenia.

- *Pożyczki i należności*

Do kategorii tej zalicza się aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi o ustalonych lub możliwych do określenia płatnościach, które nie są kwotowane na aktywnym rynku, inne niż

1) aktywa finansowe, które zostały zaklasyfikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat, 2) aktywa finansowe wyznaczone przez jednostkę jako dostępne do sprzedaży, 3) aktywa finansowe, których posiadacz może nie odzyskać zasadniczo pełnej kwoty inwestycji początkowej z innego powodu niż pogorszenie obsługi kredytowej.

- *Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży*

Kategorię tą stanowią aktywa finansowe nie będące instrumentami pochodnymi, które zostały wyznaczone jako dostępne do sprzedaży lub nie zostały zaklasyfikowane jako: pożyczki i należności, inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności, aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat, oraz nie są inwestycjami kapitałowymi w podmiotach zależnych i stowarzyszonych.

- *Pozostałe zobowiązania finansowe*

Jako pozostałe zobowiązania finansowe Bank klasyfikuje wszystkie zobowiązania finansowe nie zaliczone do kategorii instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat, w tym w szczególności depozyty przyjęte oraz pożyczki otrzymane.

Ujmowanie instrumentów finansowych w bilansie

Bank ujmuje składnik aktywów lub zobowiązanie finansowe w bilansie, gdy staje się stroną umowy tego instrumentu. Standaryzowane transakcje kupna i sprzedaży aktywów finansowych ujmowane są w dniu zawarcia transakcji.

Wszystkie instrumenty finansowe w momencie początkowego ujęcia są wyceniane do wartości godziwej skorygowanej, w przypadku instrumentów finansowych innych niż klasyfikowane jako wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat, o koszty transakcji, które mogą być przypisane bezpośrednio do nabycia lub emisji składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego.

Zaprzestanie uznawania instrumentów finansowych w bilansie

Składnik aktywów finansowych jest wyłączany z bilansu Banku w momencie, kiedy wygasają umowne prawa do przepływów pieniężnych z nim związanych lub, kiedy Bank przenosi składnik aktywów finansowych na podmiot trzeci. Przeniesienie to ma miejsce wtedy, gdy Bank 1) przenosi umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów finansowych lub 2) zatrzymuje umowne prawa do otrzymania przepływów pieniężnych ze składnika aktywów, ale przyjmuje umowny obowiązek przekazania tych przepływów jednostce spoza Banku.

Przenosząc składnik aktywów finansowych Bank ocenia, w jakim stopniu zachowuje ryzyko i korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych. W tym przypadku:

- jeżeli Bank przenosi zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych to wyłącza składnik aktywów finansowych z bilansu,

- jeżeli Bank zachowuje zasadniczo całe ryzyko i wszystkie korzyści związane z posiadaniem składnika aktywów finansowych to w dalszym ciągu ujmuje składnik aktywów finansowych w bilansie,
- jeżeli Bank nie przenosi ani nie zachowuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów finansowych to Bank ustala, czy zachował kontrolę nad tym składnikiem aktywów finansowych. W przypadku zachowania kontroli składnik aktywów finansowych jest ujmowany w bilansie w zakresie w jakim Bank utrzymuje zaangażowanie.

Bank wyłącza ze swojego bilansu zobowiązanie finansowe (lub jego część), gdy obowiązek określony w umowie został wypełniony, umorzony lub wygaś.

Wycena instrumentów finansowych po ujęciu początkowym w bilansie

Po początkowym ujęciu instrumenty finansowe wyceniane są następująco:

- *Instrumenty finansowe wyceniane w wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat*

Instrumenty te są wyceniane do wartości godziwej a zmiany wartości odnoszone są bezpośrednio na Rachunek zysków i strat Banku.

- *Inwestycje utrzymywane do terminu zapadalności oraz pożyczki i należności*

Ta kategoria instrumentów finansowych wyceniana jest zgodnie z metodologią zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej. Utrata wartości odnoszona jest na wynik finansowy.

- *Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży*

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży Bank wycenia do wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są ujmowane bezpośrednio w kapitale własnym do momentu wyłączenia składnika aktywów z bilansu (kiedy to skumulowany zysk/strata są ujmowane w Rachunku zysków i strat).

Odsetki naliczane według efektywnej stopy procentowej od aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży są ujmowane w przychodach odsetkowych.

Jeżeli występują obiektywne przesłanki, iż nastąpiła utrata wartości tego składnika aktywów to Bank rozpoznaje odpis aktualizujący w sposób opisany w punkcie **6 Utrata wartości aktywów finansowych**.

- *Pozostałe zobowiązania finansowe*

Instrumenty finansowe stanowiące pozostałe zobowiązania finansowe są wyceniane według zamortyzowanego kosztu z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

Wycena do wartości godziwej opiera się w pierwszej kolejności na bieżących cenach kupna danego instrumentu na aktywnym rynku. W przypadku, gdy wyceniany instrument nie jest notowany na aktywnym rynku Bank ustala wartość godziwą przy zastosowaniu technik wyceny. Obejmują one wykorzystanie niedawno przeprowadzonych na normalnych zasadach rynkowych transakcji, odwołanie się do innych instrumentów, analizę zdyskontowanych przepływów pieniężnych oraz modele wyceny opcji oraz inne metody wyceny powszechnie stosowane przez uczestników rynku.

4. Inwestycje kapitałowe w podmiotach zależnych i stowarzyszonych

Jednostki zależne

Jednostki zależne są to wszelkie podmioty (w tym jednostki specjalnego przeznaczenia kontrolowane przez Bank (jednostkę dominującą Grupy), co oznacza, iż Bank w sposób bezpośredni lub pośredni wpływa na politykę finansową i operacyjną danego podmiotu w celu osiągnięcia korzyści ekonomicznych. Przy dokonywaniu oceny czy Bank kontroluje daną jednostkę uwzględnia się między innymi istnienie i wpływ potencjalnych praw głosu, które w danej chwili można zrealizować lub zamienić.

O sprawowaniu kontroli można mówić również wtedy, gdy jednostka dominująca posiada połowę lub mniej praw głosu w danej jednostce gospodarczej i jeżeli:

- a) dysponuje więcej niż połową praw głosu na mocy umowy z innymi inwestorami,
- b) posiada zdolność kierowania polityką finansową i operacyjną jednostki gospodarczej na mocy statutu lub umowy,
- c) posiada zdolność mianowania lub odwoływania większości członków zarządu lub odpowiadającego mu organu, gdzie taki zarząd lub organ sprawuje kontrolę nad jednostką lub
- d) dysponuje większością głosów na posiedzeniach zarządu lub odpowiadającego mu organu, gdzie taki zarząd lub organ sprawuje kontrolę nad jednostką.

Jednostki stowarzyszone

Jednostki stowarzyszone to wszelkie jednostki, na które Bank wywiera znaczący wpływ, lecz których nie kontroluje, co zwykle towarzyszy posiadaniu od 20% do 50% ogólnej liczby głosów w organach stanowiących. Znaczący wpływ jest definiowany jako prawo do uczestnictwa w podejmowaniu decyzji na temat polityki operacyjnej i finansowej jednostki gospodarczej nie mające charakteru sprawowania kontroli lub współkontroli nad polityką tej jednostki.

Inwestycje w jednostki zależne i stowarzyszone są ujmowane według kosztu nabycia (na mocy MSR 27) pomniejszonego o ewentualne odpisy z tytułu utraty wartości wyliczone zgodnie z MSR 36 i ujmowane w rachunku zysków i strat. Wypłata dywidendy nie ma odzwierciedlenia w bilansowej

wartość inwestycji, wpływa wyłącznie na rachunek zysków i strat i ujmowana jest w pozycji „przychody z tytułu dywidend”.

5. Rachunkowość zabezpieczeń i instrumenty pochodne

Wycena do wartości godziwej

Pochodne instrumenty finansowe wykazywane są w wartości godziwej począwszy od dnia zawarcia transakcji. Wartość godziwą ustala się w oparciu o notowania instrumentów na aktywnych rynkach, w tym w oparciu o ceny niedawno zawartych transakcji, oraz w oparciu o techniki wyceny, w tym modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych oraz modele wyceny opcji, w zależności od tego, który ze sposobów jest w danym przypadku właściwy. Wszystkie instrumenty pochodne o dodatniej wartości godziwej wykazuje się w bilansie jako aktywa, a o wartości ujemnej – jako zobowiązania.

Najlepszym odzwierciedleniem wartości godziwej instrumentu pochodnego w momencie jego początkowego ujęcia jest cena zawarcia transakcji (czyli wartość godziwa zapłaconej lub otrzymanej zapłaty).

Ujmowanie wbudowanych instrumentów pochodnych

Bank wydziela i ujmuje w bilansie wbudowane instrumenty pochodne będące składnikiem instrumentów hybrydowych. Instrument hybrydowy zawiera umowę zasadniczą (niebędącą instrumentem pochodnym) oraz wbudowany instrument pochodny, który w oparciu o określoną stopę procentową, cenę instrumentu finansowego, cenę towaru, kurs waluty, indeks cen lub stóp lub inną zmienną modyfikuje część lub całość przepływów pieniężnych wynikających z umowy zasadniczej.

Spełniające określone niżej warunki, wbudowane instrumenty pochodne traktuje się jako odrębne instrumenty pochodne. Instrumenty te są wyceniane według wartości godziwej, a ich zmiany wartości godziwej wykazuje się w rachunku zysków i strat. Wbudowane instrumenty pochodne ujmuje się i wycenia odrębnie od umowy zasadniczej w przypadku łącznego zaistnienia następujących warunków:

- § cechy ekonomiczne wbudowanego instrumentu pochodnego oraz ryzyko z nim związane nie są ściśle powiązane z cechami ekonomicznymi umowy zasadniczej i ryzykami z niej wynikającymi,
- § samodzielny instrument o takich samych warunkach umownych jak wbudowany instrument pochodny spełniałby definicję instrumentu pochodnego, oraz
- § hybrydowy (łączny) instrument finansowy nie jest zaliczany do instrumentów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez rachunek zysków i strat.

Sposób ujmowania zmian wartości godziwej instrumentu pochodnego zależy od tego, czy dany instrument pochodny jest wyznaczony jako instrument zabezpieczający, od rodzaju zabezpieczenia oraz od rodzaju zabezpieczanej pozycji.

Instrumenty pochodne wyznaczone jako instrumenty zabezpieczające – rachunkowość zabezpieczeń

Instrumenty pochodne wykorzystywane są m.in. w celu zabezpieczenia przed ryzykami stopy procentowej oraz kursu walutowego wynikającymi z działalności operacyjnej, finansowej i inwestycyjnej. Niektóre instrumenty pochodne wyznacza się jako zabezpieczenie:

- ü przepływów pieniężnych, które przypisać można ujętemu składnikowi aktywów lub zobowiązań, lub wysoce prawdopodobnej planowanej transakcji (zabezpieczenie przepływów pieniężnych), lub
- ü wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązań albo wiążącej umowy (zabezpieczenie wartości godziwej).

Kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń

Rachunkowość zabezpieczeń stosuje się pod warunkiem spełnienia kryteriów określonych w MSR 39.

- ü W momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznacza się i dokumentuje powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem i strategię zawierania transakcji zabezpieczających. Dokumentacja obejmuje identyfikację pozycji zabezpieczanej lub transakcji, pozycji zabezpieczającej i charakter zabezpieczanego ryzyka. Dokumentuje się również, w momencie ustanowienia zabezpieczenia i przez cały czas jego trwania, ocenę efektywności instrumentu zabezpieczającego w kompensowaniu zmian wartości godziwej pozycji lub przepływów pieniężnych wynikających z pozycji zabezpieczanej;
- ü Bank przewiduje, że zabezpieczenie będzie odznaczało się wysoką skutecznością w równoważeniu przepływów środków pieniężnych, zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego (prospektywny test efektywności);
- ü Zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych dotyczy wysoce prawdopodobnej prognozowanej transakcji, która jest narażona na ryzyko zmian przepływów środków pieniężnych wpływających na poziom wyniku finansowego (test wysokiego prawdopodobieństwa);
- ü Skuteczność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić, czyli można wiarygodnie wycenić wartość godziwą zabezpieczanej pozycji lub przepływy środków pieniężnych z niej pochodzące oraz wartość godziwą instrumentu zabezpieczającego;
- ü Zabezpieczenie jest na bieżąco weryfikowane i stwierdza się jego wysoką skuteczność w całym okresie jego wykorzystania (retrospektywny test efektywności).

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed ryzykiem zmienności przepływów pieniężnych, które (i) można przypisać konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem (takimi, jak całość lub część przyszłych płatności odsetkowych od zadłużenia o zmiennym oprocentowaniu) lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją i które (ii) może wpływać na Rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmowane jest w następujący sposób: część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym, który stanowi efektywne zabezpieczenie, ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym poprzez zestawienie zmian w kapitale własnym, zaś nieefektywną część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym ujmuje się w Rachunku zysków i strat.

Zyski i straty ujęte w kapitale własnym (efektywne zabezpieczenie), w momencie ujęcia składnika aktywów lub zobowiązań finansowych będącego skutkiem zabezpieczanej planowanej transakcji, przenoszone są do rachunku zysków i strat w tym okresie lub w okresach, w których zabezpieczany składnik aktywów lub zobowiązań ma wpływ na rachunek zysków i strat.

W przypadku zabezpieczenia aktywów lub zobowiązań niefinansowych odniesione na kapitał, jako efektywne zabezpieczenie zyski i straty, odnoszone są do wyniku sukcesywnie, w okresach w których aktywo lub zobowiązanie niefinansowe ma wpływ na Rachunek zysków i strat bezpośrednio z kapitałów lub przenoszone są z kapitału do początkowego kosztu nabycia w bilansie i odnoszone do wyniku sukcesywnie w okresach, w których aktywo lub zobowiązanie niefinansowe ma wpływ na Rachunek zysków i strat.

Zabezpieczenie wartości godziwej

Zabezpieczenie wartości godziwej to zabezpieczenie przed ryzykiem zmiany wartości godziwej ujętego składnika aktywów lub zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, albo wyodrębnionej części takiego składnika aktywów, zobowiązania lub uprawdopodobnionego przyszłego zobowiązania, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka i które może wpływać na Rachunek zysków i strat.

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych i kwalifikujących się jako zabezpieczenia wartości godziwej ujmuje się w Rachunku zysków i strat wraz z odpowiadającymi im zmianami wartości godziwej zabezpieczanego składnika aktywów lub zobowiązania odnoszącego się do ryzyka, przed którym Bank się zabezpiecza. To znaczy zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego (dla pochodnego instrumentu zabezpieczającego) wykazuje się w Rachunku zysków i strat, zaś zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka, korygują wartość bilansową zabezpieczanej pozycji i są ujmowane w rachunku zysków i strat. Zasada ta ma zastosowanie do zabezpieczanej pozycji, którą w innych okolicznościach wycenia się według zamortyzowanego kosztu. W przypadku pozycji zabezpieczanej będącej składnikiem aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, zyski lub straty wynikające z zabezpieczanego ryzyka ujmuje się w Rachunku zysków i strat. Wycena zabezpieczanych składników aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, wynikająca z czynników innych niż zabezpieczane ryzyka, prezentowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny do czasu zbycia tego składnika aktywów.

Zaprzestanie rachunkowości zabezpieczeń

W przypadku, gdy zabezpieczenie wartości godziwej przestało spełniać kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, korektę wartości bilansowej instrumentu zabezpieczanego, wycenianego wg efektywnej stopy procentowej, rozlicza się w czasie w Rachunku zysków i strat w okresie pozostałym do terminu wymagalności/zapadalności. Wycena zabezpieczanych składników aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, wynikająca z czynników innych niż zabezpieczane ryzyka, prezentowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny do czasu zbycia tego składnika aktywów.

W przypadku, gdy zabezpieczenie przepływów pieniężnych przestało spełniać kryteria stosowania rachunkowości zabezpieczeń, wycena instrumentu zabezpieczającego ujęta bezpośrednio w kapitale na dzień ostatniego efektywnego testu pozostaje w kapitałach do czasu realizacji przepływu wynikającego z transakcji zabezpieczanej. Przeniesienie niniejszej wyceny do Rachunku zysków i strat następuje w okresach, w których transakcja zabezpieczana ma wpływ na Rachunek zysków i strat.

Instrumenty pochodne nie spełniające kryteriów rachunkowości zabezpieczeń

Instrumenty pochodne, które nie podlegają zasadom wyceny zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń, klasyfikowane są jako instrumenty przeznaczone do obrotu i wyceniane w wartości godziwej. Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych klasyfikowanych jako przeznaczone do obrotu są wykazywane w Rachunku zysków i strat w pozycji „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” lub „Wynik z pozycji wymiany”, co opisano poniżej.

Bank stosuje następujące zasady ujmowania zysków i strat z wyceny instrumentów pochodnych:

1) Transakcje walutowe forward (FX forward)

Transakcje forward są wyceniane według wartości godziwej w oparciu o metodę dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości godziwej transakcji FX forward są wykazywane w „Wyniku z pozycji wymiany” Rachunku zysków i strat.

2) Transakcje SWAP walutowy (FX SWAP)

Transakcje FX SWAP są wyceniane według wartości godziwej w oparciu o metodę dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości godziwej transakcji FX swap są wykazywane w „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” oraz „Wynik z pozycji wymiany” Rachunku zysków i strat.

3) Transakcje SWAP stopy procentowej (IRS)

Transakcje IRS są wyceniane według wartości godziwej w oparciu o metodę dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości godziwej transakcji IRS są wykazywane w „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” Rachunku zysków i strat.

4) *Transakcje Cross – Currency Swap (CCS)*

Transakcje CCS są wyceniane według wartości godziwej w oparciu o metodę dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości godziwej transakcji CCS są wykazywane w „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” Rachunku zysków i strat.

Ponadto, Bank desygnował wybrane transakcje CCS jako instrumenty zabezpieczające. Sposób ujmowania i wyceny zabezpieczających instrumentów finansowych został opisany w części poświęconej rachunkowości zabezpieczeń.

5) *Transakcje typu Equity SWAP, Volatility Swap, Swap z wbudowaną opcją walutową*

Transakcje swap są wyceniane według wartości godziwej przy zastosowaniu metody dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości godziwej wymienionych transakcji są wykazywane w „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” Rachunku zysków i strat.

6) *Opcje walutowe*

Transakcje opcyjne są wyceniane według wartości godziwej z zastosowaniem modeli do wyceny opcji. Zmiany wartości godziwej opcji walutowych są wykazywane w „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” Rachunku zysków i strat.

7) *Transakcje Forward Rate Agreement (FRA)*

Transakcje FRA są wyceniane do wartości godziwej przy zastosowaniu metody dyskontowania przyszłych przepływów pieniężnych. Zmiany wartości godziwej transakcji FRA są wykazywane w „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” Rachunku zysków i strat.

6. Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa wykazywane według zamortyzowanego kosztu

Na każdy dzień bilansowy Bank ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Utrata wartości składnika lub grupy aktywów finansowych (skutkująca poniesieniem straty) ma miejsce wyłącznie, gdy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości na skutek wydarzenia lub wydarzeń, które nastąpiły po pierwotnym ujęciu danego składnika aktywów („zdarzenie powodujące stratę”), oraz gdy to zdarzenie (lub zdarzenia) ma wpływ na oczekiwane przyszłe przepływy pieniężne dotyczące tego aktywa lub grupy aktywów finansowych, a przepływy te można wiarygodnie oszacować.

Do obiektywnych przesłanek utraty wartości aktywów finansowych Bank zalicza informacje o następujących zdarzeniach powodujących stratę:

- znaczące trudności finansowe emitenta lub dłużnika;
- niedotrzymanie warunków umowy, np. niespłacenie lub opóźnienie spłaty odsetek lub części kapitału;

- dokonanie przez Bank ustępstw lub udogodnień na rzecz dłużnika (ze względów ekonomicznych i prawnych wynikających z jego trudności finansowych), które w innych okolicznościach nie byłyby brane pod uwagę;
- wysokie prawdopodobieństwo upadłości lub innej reorganizacji finansowej dłużnika;
- zanik aktywnego rynku na dany składnik aktywów finansowych spowodowany trudnościami finansowymi;
- obserwowane dane wskazujące na możliwy do zmierzenia spadek oszacowanych przyszłych przepływów pieniężnych związanych z grupą aktywów finansowych od momentu początkowego ich ujęcia, mimo że nie można ustalić spadku dotyczącego pojedynczego składnika grupy aktywów finansowych, w tym:
 - negatywne zmiany dotyczące statusu płatności pożyczkobiorców w grupie lub
 - warunki ekonomiczne w kraju lub na rynku lokalnym wpływające na utratę wartości aktywów należących do danej grupy.

W pierwszej kolejności Bank ocenia, czy występują obiektywne przesłanki utraty wartości dla istotnych składników aktywów finansowych, oraz czy dowody takie występują dla aktywów, które indywidualnie nie są istotne. Podstawą tego procesu jest podział portfela kredytowego Banku na istotne ekspozycje kredytowe (kryterium wysokości zaangażowania) oraz pozostałe homogeniczne grupy kredytów. Jeżeli w wyniku oceny stwierdza się, że dla danego składnika aktywów finansowych ocenianego indywidualnie nie istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości, składnik ten włączany jest do grupy aktywów finansowych o podobnych cechach ryzyka kredytowego, która następnie podlega kolektywnej ocenie pod kątem utraty wartości. Składniki aktywów finansowych, dla których wykazana została strata z tytułu utraty wartości w oparciu o analizę indywidualną, nie są uwzględniane w zbiorczej ocenie utraty wartości.

W przypadku, gdy istnieją obiektywne przesłanki na utratę wartości pożyczek i należności lub innych aktywów finansowych wycenianych według zamortyzowanego kosztu, kwotę straty oblicza się jako różnicę między wartością bilansową danego składnika aktywów a bieżącą wartością szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych (z wyłączeniem przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów, które nie zostały jeszcze poniesione) zdyskontowaną według pierwotnej efektywnej stopy procentowej danego składnika aktywów finansowych. W kalkulacji bieżącej wartości szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących zabezpieczonego składnika aktywów finansowych uwzględnia się przepływy pieniężne wynikające z możliwości przejęcia zabezpieczenia lub innych źródeł zewnętrznych, niezależnie od tego, czy przejęcie jest prawdopodobne, czy nie.

Dla celów kolektywnej oceny utraty wartości, ekspozycje kredytowe są grupowane na potrzeby zapewnienia jednorodności ryzyka kredytowego w ramach danego portfela. Przyszłe przepływy pieniężne dotyczące grupy aktywów finansowych ocenianych kolektywnie pod kątem utraty wartości są szacowane na podstawie przepływów pieniężnych wynikających z umów oraz historycznych parametrów strat ponoszonych z tytułu aktywów o podobnych cechach ryzyka. Historyczne parametry

strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników rynkowych, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą obserwacje historyczne, oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie. W celu wyliczenia kwoty rezerwy na ekspozycje bilansowe analizowane grupowo wykorzystuje się, między innymi, prawdopodobieństwo wystąpienia straty (zmodyfikowany parametr PD). Modyfikacje parametru PD pozwalają na uwzględnienie specyfiki poszczególnych produktów oraz okresów ujawniania się strat na tych produktach. Podejście to w szczególności pozwala na wykrycie na dzień bilansowy strat kredytowych: 1) poniesionych i udokumentowanych, jak również 2) poniesionych lecz jeszcze nieudokumentowanych (tzw. rezerwa „IBNR”).

Utrata wartości wykazywana jest jako zmniejszenie wartości bilansowej składnika aktywów, zaś kwota straty (utworzonego w okresie odpisu aktualizującego) obciąża Rachunek zysków i strat okresu.

Nieściągalne ekspozycje kredytowe są spisywane w ciężar rezerw na utratę wartości kredytów. Przed spisaniem kredytu przeprowadza się wymagane procedury i ustala kwotę straty. W przypadku odzyskania uprzednio spisanych kwot, odpisy z tytułu utraty wartości kredytów w Rachunku zysków i strat ulegają odpowiedniemu zmniejszeniu.

Jeżeli w kolejnym okresie wysokość straty z tytułu utraty wartości zmniejszy się na skutek zdarzenia, które nastąpiło po wystąpieniu utraty wartości (np. poprawy oceny zdolności kredytowej dłużnika), wówczas uprzednio dokonany odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany. Kwota odwrócenia wykazywana jest w Rachunku zysków i strat.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Na każdy dzień bilansowy Bank ocenia, czy istnieją obiektywne przesłanki utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. W przypadku instrumentów kapitałowych klasyfikowanych jako inwestycje dostępne do sprzedaży, przy ocenie, czy nastąpiła utrata wartości, uwzględnia się znaczny lub długotrwały spadek wartości godziwej papieru wartościowego poniżej jego ceny nabycia.

Dla aktywów finansowych klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, jeśli zmniejszenie wartości godziwej tych aktywów ujmowane było bezpośrednio w kapitale własnym i występują obiektywne dowody, że nastąpiła utrata wartości tego składnika, to skumulowane straty ujęte dotychczas bezpośrednio w kapitale własnym usuwane są z kapitału własnego i ujmowane w Rachunku zysków i strat, mimo iż składnik aktywów finansowych nie został usunięty z bilansu.

Kwota skumulowanych strat, która zostaje wyksięgowana z kapitału własnego i ujęta w Rachunku zysków i strat stanowi różnicę pomiędzy kosztem nabycia (pomniejszonym o wszelkie spłaty kapitału i amortyzację) i bieżącą wartością godziwą, pomniejszoną o wszelkie straty z tytułu utraty wartości tego składnika aktywów uprzednio ujęte w Rachunku zysków i strat.

Straty z tytułu utraty wartości inwestycji w instrument kapitałowy kwalifikowany jako dostępny do sprzedaży nie poddaje się odwróceniu przez Rachunek zysków i strat.

Jeżeli w późniejszym okresie wartość godziwa instrumentu dłużnego klasyfikowanego jako dostępny do sprzedaży wzrośnie, a wzrost ten będzie można obiektywnie powiązać ze zdarzeniem, które nastąpiło po ujęciu utraty wartości w Rachunku zysków i strat, wówczas odpis z tytułu utraty wartości jest odwracany w Rachunku zysków i strat.

7. Kompensowanie instrumentów finansowych

Kompensowanie składnika aktywów i zobowiązań finansowych dokonywane jest jedynie w przypadku gdy Bank posiada ważny tytuł prawny do przeprowadzenia kompensaty a rozliczenie ma zostać przeprowadzone w kwocie netto lub realizacja składnika aktywów i pasywów następuje jednocześnie.

8. Transakcje z przyrzeczeniem odkupu/sprzedaży

Transakcje repo i sell-buy back oraz transakcje reverse-repo i buy-sell back są operacjami sprzedaży lub kupna papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu lub odsprzedaży w umownym terminie i po określonej cenie.

Bank prezentuje w bilansie aktywa finansowe odsprzedane z klauzulą przyrzeczenia odkupu (transakcje typu repo, sell-buy back) jednocześnie ujmując po stronie pasywów zobowiązania wynikające z udzielonego przyrzeczenia odkupu. Warunkiem stosowania takiego rozwiązania jest zachowanie przez Bank ryzyka i korzyści wynikających z danego aktywa pomimo jego transferu. W przypadku transakcji zakupu papierów wartościowych z przyrzeczeniem sprzedaży (reverse repo, buy-sell back) posiadane aktywa finansowe prezentowane są jako należność wynikająca z klauzuli odkupu.

Transakcje z przyrzeczeniem odkupu/sprzedaży są wyceniane wg zamortyzowanego kosztu, natomiast papiery wartościowe będące przedmiotem transakcji z przyrzeczeniem odkupu nie są usuwane z bilansu i podlegają wycenie wg zasad określonych dla poszczególnych portfeli papierów wartościowych. Różnica między ceną sprzedaży i odkupu jest traktowana odpowiednio jako koszty/przychody odsetkowe i rozliczana jest w czasie trwania umowy z zastosowaniem efektywnej stopy procentowej.

9. Należności z tytułu umów leasingu

Bank jest stroną umów leasingowych na podstawie, których przyjmuje do odpłatnego używania lub pobierania pożytków obce środki trwałe przez uzgodniony okres.

W przypadku umów na mocy, których Bank przejmuje zasadniczo całe ryzyko i pożytki wynikające z posiadania aktywów będących przedmiotem umowy (leasing finansowy), przedmiot leasingu (w tym wypadku głównie środki transportu) jest ujmowany w bilansie Banku, a rozliczenie ponoszonych opłat leasingowych w Rachunku zysków i strat Banku odbywa się według stopy efektywnej.

W przypadku zawartych przez Bank umów leasingu operacyjnego, gdy zasadniczo całe ryzyko i pożytki z leasingowanych środków pozostaje po stronie leasingodawcy (w tym wypadku głównie umowy najmu lub dzierżawy), opłaty leasingowe ujmowane są jako koszty w Rachunku zysków i strat metodą liniową przez okres trwania leasingu.

10. Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne

Własne składniki rzeczowych aktywów trwałych

Do rzeczowych składników aktywów trwałych zalicza się środki trwałe oraz nakłady na ich budowę. Do środków trwałych zalicza się składniki rzeczowych aktywów trwałych o przewidywanym okresie wykorzystywania dłuższym niż rok, które są utrzymywane z uwagi na ich wykorzystanie na własne potrzeby lub w celu oddania ich do użytkowania innym podmiotom na podstawie umowy najmu lub w celach administracyjnych.

Ewidencja rzeczowych aktywów trwałych prowadzona jest według modelu opartego na cenie nabycia lub koszcie wytworzenia tzn. po początkowym ujęciu wykazuje się według kosztu historycznego pomniejszonego o odpisy amortyzacyjne (umorzeniowe) oraz odpisy z tytułu utraty wartości. Na koszt historyczny składają się cena nabycia/ koszt wytworzenia i koszty bezpośrednio związane z nabyciem danych aktywów.

Środki trwałe w budowie wykazywane są w wartości ceny nabycia lub kosztu wytworzenia i nie podlegają amortyzacji.

Nakłady ponoszone w terminie późniejszym

Bank ujmuje w wartości bilansowej pozycji rzeczowych aktywów trwałych koszty wymiany części tych pozycji w momencie ich poniesienia, jeśli istnieje prawdopodobieństwo uzyskania przyszłych korzyści ekonomicznych związanych ze składnikiem aktywów, a cenę nabycia lub koszt wytworzenia można wycenić w wiarygodny sposób. Pozostałe koszty są ujmowane w Rachunku zysków i strat w momencie ich poniesienia.

Koszty napraw i utrzymania rzeczowych aktywów trwałych obciążają Rachunek zysków i strat w okresie sprawozdawczym, w którym zostały poniesione.

Wartości niematerialne

Składnik wartości niematerialnych to możliwy do zidentyfikowania niepieniężny składnik aktywów, który nie posiada postaci fizycznej.

Do wartości niematerialnych klasyfikowane są aktywa, które można wyodrębnić lub wydzielić z jednostki gospodarczej i sprzedać, przekazać, licencjonować lub oddać do odpłatnego użytkowania osobom trzecim, zarówno indywidualnie, jak też łącznie z powiązanymi z nimi umowami, składnikami aktywów lub zobowiązań. Wartości niematerialne to także aktywa, które wynikają z tytułów umownych

lub innych tytułów prawnych, bez względu na to, czy podlegają one przeniesieniu lub wyodrębnieniu z jednostki gospodarczej lub innych praw i obowiązków.

Oprogramowanie komputerowe

Nabyte licencje na oprogramowanie komputerowe są aktywowane w wysokości poniesionych kosztów nabycia i przygotowania do użytkowania, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości.

Nakłady związane z ulepszaniem lub utrzymywaniem oprogramowania komputerowego są wykazywane jako koszty w momencie ich poniesienia.

Pozostałe wartości niematerialne

Pozostałe wartości niematerialne nabywane przez Bank, wykazuje się w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia pomniejszonym o umorzenie i łączną kwotę odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości.

Późniejsze nakłady

Nakłady poniesione po początkowym ujęciu nabytego składnika wartości niematerialnych są aktywowane tylko w przypadku, gdy te nakłady zwiększają przyszłe korzyści ekonomiczne danego składnika. W pozostałych przypadkach nakłady te są ujmowane w Rachunku zysków i strat jako koszty w momencie ich poniesienia.

Odpisy amortyzacyjne

Odpisy amortyzacyjne od wartości podlegającej amortyzacji rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych dokonywane są metodą liniową zgodnie z ustalonymi stawkami amortyzacji przez przewidywany okres ich użyteczności ekonomicznej. Przez wartość podlegającą amortyzacji rozumie się cenę nabycia lub koszt wytworzenia danego składnika aktywów po pomniejszeniu o wartość końcową (rezydualną) tego składnika. Okres ekonomicznej użyteczności, stawki amortyzacji a także wartość końcowa rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych podlegających amortyzacji są corocznie weryfikowane. Wnioski z tej weryfikacji stanowią podstawę dla ewentualnej zmiany okresów amortyzacji rozpoznawanej prospektywnie od daty dostosowania (efekt takiej zmiany jest zgodnie z MSR 8 odnoszony do Rachunku zysków i strat).

Nie amortyzuje się gruntów, nakładów na rzeczowe aktywa trwałe oraz nakładów na wartości niematerialne. Nie dokonuje się także odpisów amortyzacyjnych składnika wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. Wartości niematerialne o nieokreślonym okresie użytkowania są systematycznie testowane pod kątem trwałej utraty wartości na każdy dzień bilansowy.

Bilansowe stawki amortyzacyjne stosowane dla podstawowych grup rzeczowych aktywów trwałych oraz wartości niematerialnych oraz dla nieruchomości inwestycyjnych są następujące:

Wybrane grupy środków trwałych:

budynki bankowe	2,5%
inwestycje w obiektach obcych	na czas trwania umowy najmu
zespoły komputerowe	30,0%
urządzenia sieciowe	30,0%
środki transportowe	20,0%
urządzenia telekomunikacji	10,0%

Wartości niematerialne (oprogramowanie):

główne aplikacje (systemy)	10,0%
dla innego oprogramowania komputerowego przyjmuje się stawkę nie większą niż 50%, w zależności od planowanego okresu użytkowania.	

Wartość amortyzacji obciąża koszty operacyjne Rachunku zysków i strat.

11. Aktywa trwałe do zbycia

Do aktywów trwałych do zbycia klasyfikowane są aktywa trwałe, w przypadku, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana przede wszystkim w drodze transakcji sprzedaży, a nie poprzez ich dalsze wykorzystanie. Sytuacja taka ma miejsce, gdy pojedynczy składnik aktywów (lub grupa) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w jego bieżącym stanie z uwzględnieniem jedynie normalnych i zwyczajowo przyjętych warunków dla sprzedaży tego typu aktywów oraz jego sprzedaż jest wysoce prawdopodobna, tzn. zdecydowano o wypełnieniu planu sprzedaży danego składnika aktywów, rozpoczęto aktywny program znalezienia nabywcy i zakończenia planu zbycia. Ponadto, taki składnik aktywów jest oferowany do sprzedaży po cenie, która jest racjonalna w odniesieniu do jego bieżącej wartości godziwej i oczekuje się, że sprzedaż zostanie ujęta jako sprzedaż zakończona w czasie jednego roku od dnia zaklasyfikowania składnika aktywów do tej kategorii.

Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży ujmuje się w kwocie niższej z dwóch: wartości bilansowej i wartości godziwej pomniejszonej o koszty zbycia tych aktywów. Dla aktywów zaklasyfikowanych do tej kategorii nie nalicza się amortyzacji.

W przypadku gdy kryteria klasyfikacji do grupy aktywów trwałych do zbycia nie są spełnione Bank zaprzestaje ich ujmowania w tej kategorii i dokonuje reklasyfikacji do odpowiedniej kategorii aktywów. W takim przypadku Bank wycenia składnik aktywów, który nie jest dłużej klasyfikowany jako przeznaczony do zbycia w kwocie niższej z:

(a) jego wartości bilansowej z dnia poprzedzającego klasyfikację składnika aktywów (lub grupy do zbycia) jako przeznaczony do sprzedaży, skorygowanej o amortyzację lub aktualizację wyceny, która

zostałaby ujęta, gdyby składnik aktywów (lub grupa do zbycia) nie został zaklasyfikowany jako przeznaczony do sprzedaży, i

(b) jego wartości odzyskiwalnej z dnia podjęcia decyzji o jego nie sprzedawaniu.

12. Utrata wartości aktywów trwałych

Bank na każdy dzień bilansowy dokonuje weryfikacji wartości bilansowych aktywów trwałych pod kątem istnienia dowodów wskazujących na utratę wartości. W przypadku, gdy efekt analizy jest pozytywny Bank szacuje wartość odzyskiwalną składnika aktywów i ujemuje w Rachunku zysków i strat odpis aktualizacyjny, gdy wartość odzyskiwalna jest mniejsza od wartości bilansowej.

Odpis aktualizujący ujmowany jest w wysokości różnicy pomiędzy wartością bilansową a wartością odzyskiwalną składnika aktywów. Wartość odzyskiwalna odpowiada cenie sprzedaży netto składnika aktywów lub jego wartości użytkowej zależnie od tego, która z nich jest wyższa. Wartość użytkowa ustalana jest dla poszczególnych składników aktywów, w przypadku, gdy dany składnik aktywów generuje przepływy środków pieniężnych znacząco niezależne od tych generowanych przez inne aktywa lub grupy aktywów. W przypadku, gdy istnieją przesłanki, że nastąpiła utrata wartości majątku wspólnego, czyli aktywów, które nie wypracowują wpływów pieniężnych niezależne od innych aktywów lub zespołów aktywów oraz nie można ustalić wartości odzyskiwanej pojedynczego składnika aktywów zaliczanego do majątku wspólnego, Bank ustala wartość odzyskiwaną na poziomie ośrodka wypracowującego środki pieniężne, do którego dany składnik należy.

Jeśli zgodnie z par 21 MSR 36 brak jest przyczyny, by sądzić, że wartość użytkowa danego składnika aktywów istotnie przewyższa jego wartość godziwą pomniejszoną o koszty jego sprzedaży, za wartość odzyskiwaną przyjmuje się wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży. Dotyczy to w szczególności składników aktywów trwałych przeznaczonych do zbycia.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości może być odwrócony poprzez wynik finansowy do poziomu, przy którym wartość księgowa aktywa nie przekracza wartości księgowej danego składnika aktywów przy założeniu, iż nie dokonano odpisu aktualizującego, a amortyzacja była kontynuowana.

Koszty rozliczane w czasie oraz przychody przyszłych okresów.

Koszty rozliczane w czasie (aktywa) dotyczą tych wydatków, których rozliczenie w ciężar Rachunku zysków i strat nastąpi stosownie do upływu czasu w przyszłych okresach sprawozdawczych. Koszty rozliczane w czasie (aktywa) są ujmowane w pozycji „Pozostałe aktywa” aktywów bilansu. W pozycji tej wykazuje się również rozliczane w czasie nadwyżki pierwszej opłaty rocznej z tytułu wieczystego użytkowania gruntów.

Składnikami kosztów rozliczanych w czasie (pasywa) są rezerwy na koszty wynikające ze świadczeń wykonanych na rzecz Banku, które zostaną rozliczone w następnych okresach. Rezerwy te wykazuje się pozycji „Pozostałe zobowiązania” pasywów bilansu. Przychody przyszłych okresów stanowią między innymi otrzymane kwoty przyszłych świadczeń oraz niektóre rodzaje dochodów pobranych z

góry, których rozliczenie do Rachunków zysków i strat nastąpi w przyszłych okresach sprawozdawczych. Są one ujmowane w pozycji „Pozostałe zobowiązania” pasywów bilansu.

13. Rezerwy

Rezerwy tworzone są wówczas, gdy 1) na Banku ciąży istniejący obowiązek (prawny lub zwyczajowo oczekiwany) wynikający ze zdarzeń przeszłych i 2) prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków odzwierciedlających korzyści ekonomiczne, oraz 3) można dokonać wiarygodnego oszacowania kwoty tego zobowiązania. W przypadku, gdy wpływ wartości pieniądza w czasie jest istotny, wielkość rezerwy jest ustalana poprzez zdyskontowanie prognozowanych przyszłych przepływów pieniężnych do wartości bieżącej, przy zastosowaniu stopy dyskontowej przed opodatkowaniem, która odzwierciedla aktualne oceny rynkowe co do wartości pieniądza w czasie oraz ewentualnego ryzyka związanego z danym zobowiązaniem.

Rezerwę na koszty restrukturyzacji tworzy się, gdy spełnione są ogólne kryteria ujmowania rezerw jak również szczegółowe kryteria dotyczące powstania obowiązku tworzenia rezerwy na koszty restrukturyzacji określone w MSR 37. W szczególności, zwyczajowo oczekiwany obowiązek przeprowadzenia restrukturyzacji powstaje tylko wówczas, gdy Bank posiada szczegółowy, formalny plan restrukturyzacji oraz wzbudziła uzasadnione oczekiwanie u stron, których plan dotyczy, że przeprowadzi działania restrukturyzacyjne poprzez rozpoczęcie wdrażania planu lub ogłoszenie głównych elementów planu tymże stronom.

Szczegółowy plan restrukturyzacji określa co najmniej działalność, lub część działalności, której ten plan dotyczy, podstawowe lokalizacje, które zostaną nim objęte, miejsce zatrudnienia, funkcje i przybliżoną liczbę pracowników, którzy mają uzyskać odszkodowania w zamian za zakończenie stosunku pracy, kwotę nakładów, które będą poniesione oraz termin, w jakim plan zostanie wdrożony. Rezerwa na restrukturyzację obejmuje tylko takie bezpośrednie nakłady powstające w wyniku restrukturyzacji, które jednocześnie a) w sposób nieodczynny wynikają z restrukturyzacji oraz b) nie są związane z bieżącą działalnością jednostki gospodarczej. Rezerwa na restrukturyzację nie obejmuje także przyszłych kosztów operacyjnych.

Świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze Banku (inne niż świadczenia z tytułu rozwiązania umowy o pracę w całości należne w ciągu 12 miesięcy od wykonania pracy) obejmują wynagrodzenia, premie, płatne urlopy oraz składki na ubezpieczenia społeczne.

Bank ujmuje przewidywaną nie zdyskontowaną wartość krótkoterminowych świadczeń pracowniczych jako koszty w okresie, w którym pracownicy świadczyli związaną z nimi pracę w korespondencji z pozostałymi zobowiązaniami bilansu.

Kwota krótkoterminowych świadczeń pracowniczych z tytułu niewykorzystanych dni urlopowych

przysługujących pracownikom Banku jest wyliczana jako suma niewykorzystanych urlopów przysługujących poszczególnym pracownikom Banku.

Długoterminowe świadczenia pracownicze

Zobowiązania Banku z tytułu długoterminowych świadczeń pracowniczych są kwotą przyszłych korzyści, które pracownik otrzyma w zamian za świadczenie swoich usług w bieżącym i wcześniejszych okresach, które nie są w całości należne w ciągu 12 miesięcy od wykonania pracy. Zgodnie z Regulaminem Wynagradzania Pracowników oraz Kodeksem Pracy, pracownikom po przepracowaniu określonej liczby lat i osiągnięciu wymaganego wieku, przysługuje prawo do otrzymania odprawy emerytalnej. Rezerwa na odprawy emerytalne wyliczana jest metodą aktuarialną przez niezależnego aktuarusza jako wartość obecna przyszłych zobowiązań Banku wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji. Rezerwa na odprawy emerytalne podlega aktualizacji na bazie rocznej.

Rezerwy z tytułu krótkoterminowych i długoterminowych świadczeń pracowniczych ujmuje się w pozycji „Pozostałe zobowiązania” bilansu w korespondencji z kosztami wynagrodzeń w Rachunku zysków i strat.

Bank realizuje program świadczeń pracowniczych po okresie zatrudnienia zwany programem określonych składek. Na mocy tego programu Bank jest zobowiązany prawem do odprowadzania ustalonej kwoty składek do państwowego funduszu emerytalnego. Ze środków funduszu obejmujących również zwrot uzyskany z inwestowania składek wypłacane są pracownikowi świadczenia po okresie zatrudnienia. W rezultacie na Banku nie ciąży prawne ani zwyczajowo oczekiwane zobowiązanie do zapłacenia dodatkowych składek, jeżeli fundusz emerytalny nie będzie posiadał aktywów w wysokości wystarczającej do zapłaty należnych świadczeń.

14. Kapitał własny Banku

Kapitały własne stanowią kapitały i fundusze tworzone zgodnie z obowiązującym prawem, właściwymi ustawami oraz statutem.

Na kapitały własne składają się: kapitał zakładowy, kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej, kapitał z aktualizacji wyceny oraz zyski zatrzymane. Wszystkie kwoty kapitałów i funduszy wykazywane są według wartości nominalnej.

Kapitał akcyjny

Kapitał akcyjny wykazywany jest według wartości nominalnej, zgodnie ze statutem oraz wpisem do rejestru handlowego.

Jeżeli Bank nabywa własne instrumenty kapitałowe, to kwotę zapłaconą, łącznie z kosztami bezpośrednio się do tego odnoszącymi, ujmuje się jako zmianę w kapitale własnym. Nabyte akcje

własne ujmuje się jako akcje własne i ujawnia się je jako zmniejszenie kapitału własnego do momentu ich anulowania.

Dywidendy za rok obrotowy, które zostały zatwierdzone przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy, ale nie zostały wypłacone na dzień bilansowy, ujawnia się w pozycji „Pozostałe zobowiązania” pasywów bilansu.

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej (nadwyżka ceny emisyjnej nad ceną nominalną) tworzony jest z premii emisyjnej uzyskanej z emisji akcji pomniejszonej o bezpośrednie, poniesione koszty z nią związane.

Kapitał z aktualizacji wyceny

Na kapitał z aktualizacji wyceny odnosi się różnice z wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży oraz efekt wyceny zabezpieczeń przepływów środków pieniężnych pomniejszone odpowiednio o odpisy z tytułu odroczonego podatku dochodowego z tym związane. Kapitał z aktualizacji wyceny nie podlega dystrybucji.

Zyski zatrzymane

Zyski zatrzymane tworzone są z odpisów z zysku i są przeznaczone na cele określone w statucie lub innych przepisach prawach (pozostała część kapitału zapasowego, kapitał rezerwowy, w tym fundusz ogólnego ryzyka bankowego) lub stanowią zyski/straty z lat ubiegłych, lub także wynik finansowy netto bieżącego okresu.

Fundusz ogólnego ryzyka bankowego w Banku tworzony jest zgodnie z przepisami ustawy Prawo Bankowe z dnia 29 sierpnia 1997 z późniejszymi zmianami, z zysku po opodatkowaniu.

Wynik finansowy netto bieżącego okresu stanowi wynik z Rachunku zysków i strat roku bieżącego skorygowany obciążeniem z tytułu podatku dochodowego od osób prawnych.

15. Gwarancja finansowa

Gwarancja finansowa jest kontraktem, na mocy którego wystawca zobowiązuje się do wykonania na rzecz beneficjanta określonych płatności w celu zrekompensowania poniesionych przez beneficjanta strat, spowodowanych zaniechaniem przez określonego dłużnika spłat wynikających z oryginalnych bądź zmodyfikowanych warunków umowy instrumentu dłużnego.

Udzielone gwarancje finansowe są wyceniane w kwocie wyższej z:

- (a) kwoty będącej najbardziej właściwym szacunkiem nakładów niezbędnych do wypełnienia obecnego obowiązku wynikającego z gwarancji finansowej, przy uwzględnieniu prawdopodobieństwa jej realizacji;
- (b) kwoty rozpoznanej w momencie początkowego ujęcia, skorygowanej o rozliczoną kwotę prowizji otrzymanej za udzielenie gwarancji.

16. Wynik z tytułu odsetek

Bank ujmuje w Rachunku zysków i strat wszystkie przychody i koszty odsetkowe dotyczące instrumentów finansowych, wycenianych według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu metody efektywnej stopy procentowej oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży.

Przychody/koszty odsetkowe od instrumentów pochodnych zaklasyfikowanych do kategorii przeznaczone do obrotu wykazywane są w pozycji „Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat” Rachunku zysków i strat. Przychody odsetkowe od dłużnych instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do tej kategorii są ujmowane w „Przychodach odsetkowych” Rachunku zysków i strat.

Wynik z tytułu odsetek obejmuje również przychody oraz koszty odsetkowe od instrumentów pochodnych desygnowanych i będących efektywnym instrumentami zabezpieczającymi w rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej papierów wartościowych w walutach obcych w zakresie ryzyka zmiany stóp procentowych oraz w rachunkowości zabezpieczeń zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel walutowych kredytów hipotecznych oraz finansujących je depozytów złotych.

Metoda efektywnej stopy procentowej jest metodą naliczania zamortyzowanego kosztu składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego oraz alokacji przychodów lub kosztów z tytułu odsetek i niektórych prowizji (stanowiących integralną część stopy procentowej) do właściwego okresu. Efektywna stopa procentowa jest stopą, która dokładnie dyskontuje oszacowane przyszłe przepływy pieniężne (w okresie do wygaśnięcia instrumentu finansowego) do bilansowej wartości netto składnika aktywów lub zobowiązania finansowego. Obliczając efektywną stopę procentową, Bank szacuje przepływy pieniężne uwzględniając wszystkie warunki umowne danego instrumentu finansowego, nie biorąc jednak pod uwagę możliwych przyszłych strat z tytułu niespłaconych kredytów. Kalkulacja ta uwzględnia wszystkie opłaty zapłacone lub otrzymane między stronami umowy, które są integralną częścią efektywnej stopy procentowej, oraz koszty transakcji i wszystkie inne różnice z tytułu premii lub dyskonta.

Przychody z tytułu odsetek obejmują odsetki oraz prowizje (otrzymane lub należne) ujęte w kalkulacji efektywnej stopy procentowej z tytułu: kredytów, lokat międzybankowych oraz papierów wartościowych utrzymywanych do terminu zapadalności i dostępnych do sprzedaży, wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat. W przychodach odsetkowych ujmowane są także koszty bezpośrednio związane z zawarciem umowy kredytowej ponoszone przez Bank (głównie prowizje płacone agentom zewnętrznym i własnym za zawarcie umowy kredytu hipotecznego oraz związane z tym typem umów koszty wyceny nieruchomości), które stanowią składową rachunku efektywnej stopy procentowej i podlegają rozliczeniu w czasie.

W momencie rozpoznania utraty wartości instrumentu finansowego wycenianego według zamortyzowanego kosztu oraz aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży, przychody odsetkowe ujmowane są w Rachunku zysków i strat, lecz wyliczane są od nowo ustalonej wartości bilansowej

instrumentu finansowego (to jest wartości pomniejszonej o odpis aktualizujący wartość). W takim przypadku do wyliczenia przychodów odsetkowych stosowana jest stopa procentowa, według której zdyskontowane zostały przyszłe przepływy pieniężne dla celów wyceny utraty wartości.

17. Przychody z tytułu prowizji/ Koszty z tytułu opłat i prowizji

Przychody i koszty z tytułu prowizji od obsługi rachunków bankowych, operacji z tytułu obsługi kart płatniczych, z działalności faktoringowej, są zaliczane do wyniku w momencie wykonania usługi, zaś pozostałe prowizje i opłaty są rozliczane w czasie.

Jako podstawowe typy prowizji związanych z działalnością kredytową Bank wyróżnia między innymi opłaty i prowizje przygotowawcze oraz prowizje od niewykorzystanego zaangażowania.

Opłaty i prowizje (zarówno przychody jak i koszty) bezpośrednio związane z powstaniem aktywów finansowych posiadających określone harmonogramy spłat są ujmowane w Rachunku zysków i strat jako element efektywnej stopy procentowej i stanowią część przychodów odsetkowych. Inne integralnie związane z powstaniem aktywów bez określonych harmonogramów rozliczane są liniowo w okresie trwania kontraktu. Opłaty za zobowiązanie się do udzielenia pożyczek, które najprawdopodobniej będą zaciągnięte, są odraczane i z chwilą powstania aktywów finansowych są rozliczane jako element efektywnej stopy procentowej lub liniowo przy uwzględnieniu wyżej wymienionego kryterium. W przypadku kredytów i pożyczek o nieustalonych terminach płatności rat i nieustalonych zmianach oprocentowania, np. kredytów w rachunku bieżącym i kredytów z tytułu kart kredytowych prowizje rozliczane są w czasie przez okres ważności karty lub limitu kredytu w rachunku bieżącym metodą liniową, i zaliczane do przychodów prowizyjnych.

W związku z dokonaniem istotnej czynności polegającej na pośrednictwie w sprzedaży polis ubezpieczeniowych Bank w momencie początkowego ujęcia należności kredytowych, ujmuje w rachunku zysków i strat wartość godziwą świadczonej usługi sprzedaży polisy ubezpieczeniowej. Pozostała część opłat z tytułu ubezpieczenia Bank rozlicza w czasie jako integralną część efektywnej stopy procentowej i ujmuje w rachunku zysków i strat w pozycji przychodów odsetkowych.

Pozostałe opłaty i prowizje związane z usługami finansowymi oferowanymi przez Bank, takie jak usługi zarządzania środkami pieniężnymi, usługi maklerskie oraz usługi zarządzania aktywami, są rozpoznawane w Rachunku zysków i strat w momencie wykonania usługi.

18. Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w Rachunku zysków i strat Banku w dniu ustalenia praw udziałowców /akcjonariuszy do ich otrzymania.

19. Wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych

Wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych zawiera zyski i straty powstałe w wyniku zbycia instrumentów finansowych zaklasyfikowanych do portfela dostępnych do sprzedaży oraz pozostałe zyski i straty wynikające z działalności inwestycyjnej.

Wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych obejmuje również zmianę wartości godziwej zabezpieczających transakcji pochodnych desygnowanych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej inwestycyjnych papierów wartościowych w walutach obcych w zakresie ryzyka zmiany stóp procentowych.

20. Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat

Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat zawiera zyski i straty powstałe w wyniku zbycia instrumentów finansowych zaliczonych do aktywów / zobowiązań finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu) oraz efekt ich wyceny do wartości godziwej.

21. Wynik z pozycji wymiany

Wynik z pozycji wymiany ustalany jest biorąc pod uwagę dodatnie i ujemne różnice kursowe, zarówno zrealizowane jak i nie zrealizowane, wynikające z codziennej wyceny aktywów i pasywów walutowych po obowiązującym na dzień bilansowy średnim kursie NBP i wpływające na przychody lub koszty z pozycji wymiany. Wynik z pozycji wymiany obejmuje również wynik oraz wycenę transakcji FX spot i FX Forward.

22. Pozostałe przychody i koszty operacyjne

Do pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i przychody nie związane bezpośrednio z podstawową działalnością Banku. Są to w szczególności wynik z tytułu sprzedaży i likwidacji środków trwałych, przychody z tytułu sprzedaży pozostałych usług, otrzymane i zapłacone odszkodowania kary i grzywny.

23. Podatek dochodowy

Podatek dochodowy od osób prawnych obejmuje podatek bieżący oraz odroczony.

Bieżący podatek dochodowy jest obliczany według obowiązującej stawki podatkowej i jest kalkulowany w oparciu o zysk brutto ustalony na podstawie odpowiednich przepisów o rachunkowości, skorygowany o przychody nie podlegające opodatkowaniu i koszty nie stanowiące kosztów uzyskania przychodu. Ponadto, dla celów podatkowych, wynik księgowy brutto koryguje się o przychody i koszty z lat ubiegłych, zrealizowane dla celów podatkowych w danym okresie sprawozdawczym oraz odliczenia od dochodu np. z tytułu darowizn.

Podatek dochodowy odroczony w zależności od źródła pochodzenia różnic przejściowych ujmowany jest w Rachunku zysków i strat lub w kapitale.

Bank tworzy rezerwę na odroczony podatek dochodowy lub aktywo z tytułu podatku odroczonego z uwagi na przejściowe różnice z tytułu podatku dochodowego. Różnice te spowodowane są odmiennością momentu uznania przychodów za osiągnięte oraz kosztów za poniesione w myśl przepisów rachunkowych i przepisów o podatku dochodowym od osób prawnych.

Rezerwę na odroczony podatek dochodowy wykazuje się w pasywach bilansu jako „Rezerwę na odroczony podatek dochodowy”. Aktywo z tytułu podatku odroczonego ujmuje się w aktywach bilansu w pozycji „Aktywa z tytułu podatku odroczonego”. Bank kompensuje ze sobą aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego z rezerwami z tytułu odroczonego podatku dochodowego wtedy, gdy posiada tytułu prawny do przeprowadzenia takiej kompensaty oraz aktywa i rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (nałożone przez tę samą władzę podatkową) dotyczą tego samego podatnika.

Rezerwa na odroczony podatek dochodowy jest tworzona metodą bilansową w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na odroczony podatek dochodowy ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych z wyjątkiem sytuacji, gdy powstaje w wyniku amortyzacji wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych, która w chwili jej zawierania nie ma wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i zobowiązań a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym. Aktywa z tytułu podatku odroczonego są również ujmowane w odniesieniu do niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata. Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmuje się w wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych i aktywowanych strat podatkowych.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego nie są ujmowane, gdy dotyczą ujemnych różnic przejściowych powstających w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji niestanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku podlega weryfikacji na każdy dzień bilansowy i ulega obniżeniu, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Wyliczenie aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony bazuje na przewidywanym stopniu realizacji wartości bilansowych aktywów i zobowiązań, z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) prawnie lub faktycznie obowiązujące na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujętych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym.

24. Zastosowanie szacunków w związku ze stosowanymi zasadami rachunkowości

Sporządzenie sprawozdania finansowego zgodnie z MSSF wymaga dokonania przez Bank pewnych szacunków oraz przyjęcia pewnych założeń, które mają wpływ na kwoty prezentowane w sprawozdaniu finansowym. Szacunki i założenia, które podlegają ciągłej ocenie przez kierownictwo Banku, oparte są o doświadczenia historyczne i inne czynniki, w tym oczekiwania co do przyszłych zdarzeń, które w danej sytuacji wydają się uzasadnione. Mimo, że szacunki te opierają się na najlepszej wiedzy dotyczącej warunków bieżących i działań, które Bank podejmuje, rzeczywiste rezultaty mogą się od tych szacunków różnić. Poniżej przedstawiono najistotniejsze obszary dla których Bank dokonuje oszacowań:

- *Utrata wartości kredytów i pożyczek*

Na każdy dzień bilansowy Bank ocenia, czy istnieją obiektywne dowody utraty wartości danego składnika aktywów finansowych lub grupy aktywów finansowych. Bank ocenia czy istnieją dane/przesłanki wskazujące na możliwe do wiarygodnego zmierzenia zmniejszenie szacowanych przyszłych przepływów pieniężnych dotyczących portfela kredytowego, zanim zmniejszenie to będzie można przyporządkować do konkretnego kredytu w celu oszacowania utraty wartości. Szacunki mogą uwzględniać możliwe do zaobserwowania dane wskazujące na wystąpienie niekorzystnej zmiany sytuacji płatniczej kredytobiorców należących do określonej grupy lub sytuacji gospodarczej w danym kraju lub jego części, co ma związek z problemami występującymi w tej grupie aktywów. Historyczne parametry strat są korygowane na podstawie danych pochodzących z bieżących obserwacji w celu uwzględnienia wpływu aktualnych czynników rynkowych, które nie miały miejsca w okresie, którego dotyczą obserwacje historyczne, oraz wyłączenia skutków okoliczności, które miały miejsce w okresie historycznym, a które nie zachodzą obecnie. Metodologia i założenia, na podstawie których określa się szacunkowe kwoty przepływów pieniężnych i okresy, w których one nastąpią, będą poddawane regularnym przeglądom w celu zmniejszenia różnic pomiędzy szacunkową a rzeczywistą wielkością strat.

- *Wartość godziwa instrumentów finansowych*

Wartość godziwą instrumentów finansowych nie notowanych na aktywnych rynkach ustala się stosując techniki wyceny. Dla instrumentów pochodnych o charakterze nieopcyjnym oraz dłużnych

papierów wartościowych stosowane są modele bazujące na zdyskontowanych przepływach pieniężnych. Dla instrumentów pochodnych o charakterze opcyjnym stosuje się modele wyceny opcji. Wszystkie modele są zatwierdzane przed użyciem, a także kalibrowane w celu zapewnienia, że otrzymane wyniki odzwierciedlają faktyczne dane i porównywalne ceny rynkowe. W miarę możliwości w modelach wykorzystywane są wyłącznie dane możliwe do zaobserwowania, pochodzące z aktywnego rynku.

- *Utraty wartości innych aktywów trwałych*

Na każdy dzień bilansowy Bank ocenia istnienie przesłanek, które wskazują, czy nastąpiła utrata wartości składników aktywów trwałych. W przypadku zidentyfikowania takiej przesłanki, Bank dokonuje oszacowania wartości odzyskiwalnej. Oszacowanie wartości użytkowej składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne) wiąże się, między innymi, z przyjęciem założeń w zakresie szacunków co do kwot, terminów przyszłych przepływów pieniężnych, które Bank może uzyskać z tytułu danego składnika aktywów trwałych (lub ośrodka wypracowującego środki pieniężne), innych czynników. Szacując wartość godziwą pomniejszoną o koszty sprzedaży Bank opiera się na dostępnych danych rynkowych na ten temat lub wycenach sporządzonych przez niezależnych rzeczoznawców, które co do zasady również opierają się na szacunkach.

- *Inne wartości szacunkowe*

Rezerwa na odprawy emerytalne wyliczana jest metodą aktuariálną przez niezależnego aktuariusza jako wartość obecna przyszłych zobowiązań Banku wobec pracowników według stanu zatrudnienia i płac na dzień aktualizacji. Rezerwa na odprawy emerytalne podlega aktualizacji na bazie rocznej. Wyliczenie rezerw jest oparte na szeregu założeń, zarówno co do warunków makroekonomicznych jak i założeń dotyczących rotacji pracowników, ryzyka śmierci i innych.

W odniesieniu do niektórych krótkoterminowych świadczeń pracowniczych (premie dla wyższej kadry kierowniczej) Zarząd Banku dokonuje szacunków wysokości świadczeń na dzień bilansowy. Ostateczna kwota przedmiotowych świadczeń pracowniczych jest ustalana decyzją Rady Nadzorczej Banku.

VII. NOTY DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Wartości prezentowane w notach do sprawozdania finansowego wyrażone są w tysiącach zł.

(1) PRZYCHODY Z TYTUŁU ODSETEK

1. Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Przychody odsetkowe i przychody o podobnym charakterze obejmujące:		
Środki w banku centralnym	24 976	9 771
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	34 045	100 058
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 063 652	591 226
Transakcje z otrzymanym przyrzeczeniem odkupu	2 483	2 421
Pożyczki podporządkowane	0	392
Instrumenty pochodne zabezpieczające	100 429	99 957
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (dłużne papiery wartościowe)	152 348	135 947
Inwestycyjne papiery wartościowe	122 534	221 684
Razem:	1 500 467	1 161 456

W linii „Instrumenty pochodne zabezpieczające” Bank prezentuje wynik odsetkowy z tytułu pochodnych instrumentów wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi w zakresie zabezpieczenia przepływów pieniężnych oraz wartości godziwej. Szczegółowy opis stosowanych przez Bank relacji zabezpieczających został zamieszczony **w nocie (16)**

Przychody odsetkowe za rok 2007 zawierają odsetki naliczone od kredytów z rozpoznaną utratą wartości w kwocie 26.073 tys. zł (odpowiednio dla danych porównywalnych za rok 2006 kwota tych odsetek wynosiła 26.832 tys. zł.).

(2) KOSZTY Z TYTUŁU ODSETEK

2. Koszty z tytułu odsetek i podobne koszty

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Koszty odsetek i podobne koszty obejmujące:		
Depozyty bankowe	-74 746	-50 439
Kredyty i pożyczki	-57 543	-23 721
Transakcje z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	-130 023	-155 381
Instrumenty pochodne zabezpieczające	-549	0
Zobowiązania wobec klientów	-563 415	-409 631
Zobowiązania podporządkowane	-17 812	-14 011
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	-532
Inne	-1 329	-2 111
Razem:	-845 417	-655 826

(3) PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU PROWIZJI

3a. Przychody z tytułu prowizji

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Prowizje za prowadzenie rachunków	59 406	63 468
Prowizje z tytułu działalności kredytowej	41 647	32 902
Prowizje za realizację przelewów, wpłat i wypłat gotówkowych oraz inne transakcje płatnicze	39 242	35 783
Prowizje za obsługę kart płatniczych i kredytowych	110 712	81 201
Prowizje z tytułu sprzedaży produktów ubezpieczeniowych (bankassurance)	55 627	35 531
Prowizje z tytułu dystrybucji jednostek uczestnictwa	171 517	57 027
Prowizje z tytułu udzielonych gwarancji i poręczeń	10 176	7 602
Prowizje z tytułu działalności maklerskiej i powierniczej	6 765	5 120
Pozostałe prowizje	7 854	8 904
Razem:	502 946	327 538

3b. Koszty z tytułu prowizji

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Prowizje za prowadzenie rachunków	-891	-694
Prowizje z tytułu działalności kredytowej	-11 926	-4 141
Prowizje za realizację przelewów, wpłat i wypłat gotówkowych oraz inne transakcje płatnicze	-1 466	-193
Prowizje za obsługę kart płatniczych i kredytowych	-55 986	-37 804
Pozostałe prowizje	-2 593	-3 786
Razem:	-72 862	-46 618

(4) PRZYCHODY Z TYTUŁU DYWIDEND

4. Przychody z tytułu dywidend

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Przychody z tytułu dywidend od podmiotów powiązanych	111 062	507 096
Przychody z tytułu dywidend od pozostałych podmiotów	1 576	1 840
Razem:	112 638	508 936

Przychody z tytułu dywidend od podmiotów zależnych objętych konsolidacją (eliminowane w sprawozdaniu skonsolidowanym) rozpoznane przez Bank w Rachunku zysków i strat w roku finansowym 2007 i 2006 wyniosły odpowiednio 111 062 tys. zł. oraz 506 363 tys. zł.

(5A) WYNIK Z INWESTYCYJNYCH AKTYWÓW FINANSOWYCH

5a. Wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Operacje instrumentami dłużnymi	1 580	1 178
Operacje jednostkami uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych	0	325
Operacje instrumentami kapitałowymi	4 190	2 046
Razem:	5 770	3 549

(5B) WYNIK Z INSTRUMENTÓW FINANSOWYCH WYCENIANYCH DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZECZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

Wynik z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat zawiera zyski i straty powstałe w wyniku zbycia instrumentów finansowych zaliczonych do aktywów/zobowiązań finansowych przeznaczonych do obrotu oraz efekt ich wyceny do wartości godziwej. Kategoria ta obejmuje instrumenty kwalifikowane jako przeznaczone do obrotu, w chwili obecnej Bank nie korzysta z możliwości wyznaczenia innych instrumentów finansowych jako wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat przy początkowym ujęciu (tzw. fair value option)

5b. Wynik z instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Operacje papierami wartościowymi	-35 580	-7 906
Operacje instrumentami pochodnymi	132 891	71 749
Pozostałe operacje finansowe	-12 973	-12 875
Razem:	84 338	50 968

Wynik z pozostałych operacji finansowych zawiera rozliczenia z tytułu usług pośrednictwa finansowego, w tym z tytułu działalności powierniczej.

(5C) WYNIK Z POZYCJI WYMIANY

5c. Wynik z pozycji wymiany

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Marża na walutowych transakcjach tabelowych	134 426	95 443
Marża na walutowych transakcjach negocjowanych	76 574	64 362
Pozostałe	30 373	17 614
Razem:	241 373	177 419

(6) POZOSTAŁE PRZYCHODY I KOSZTY OPERACYJNE

6a. Pozostałe przychody operacyjne

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Zysk ze sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych	11 551	0
Zysk ze sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych do zbycia	6 248	10 414
Przychody ze sprzedaży pozostałych usług	8 512	9 312
Przychody związane z działalnością windykacyjną	389	1 164
Pozostałe	13 280	18 610
Razem:	39 980	39 500

6b. Pozostałe koszty operacyjne

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Strata ze sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych	-2 355	0
Odszkodowania, kary i grzywny - zapłacone	-1 377	-794
Rezerwy utworzone na roszczenia sporne	-2 298	-19 095
Koszty związane ze sprzedażą pozostałych usług	-5 037	-5 111
Przekazane darowizny	-343	-616
Koszty związane z windykacją	-2 212	-3 030
Pozostałe	-1 442	-6 425
Razem:	-15 064	-35 071

W ciężar kosztów operacyjnych roku 2006 Bank utworzył rezerwę na roszczenia sporne z tytułu kary nałożonej na banki przez Prezesa Urzędu Ochrony Konsumenta i Konkurencji (rezerwa została utworzona w pełnej wartości nałożonej przez UOKiK na Bank kary to jest 12 158 tys. zł.). Decyzja o nałożeniu kary została podjęta po przeprowadzeniu postępowania antymonopolowego wszczętego na wniosek Polskiej Organizacji Handlu i Dystrybucji, i wynikała z uznania za ograniczającą konkurencję, praktykę polegającą na uczestniczeniu banków w porozumieniu mającym na celu wspólne ustalanie stawek opłaty interchange pobieranych od transakcji dokonywanych kartami systemu Visa i Mastercard.

(7) **KOSZTY DZIAŁANIA**

7. Koszty działania

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Koszty pracownicze:	-493 210	-375 320
Wynagrodzenia	-473 434	-359 380
Świadczenia na rzecz pracowników, w tym:	-19 776	-15 940
- rezerwy na odprawy emerytalne	1 842	-2 639
- rezerwy na niewykorzystane urlopy	-2 943	0
- pozostałe	-18 675	-13 301
Koszty ogólnie - administracyjne	-406 995	-353 290
Koszty reklamy, promocji i reprezentacji	-49 473	-43 918
Koszty związane z konserwacją oprogramowania i usługami informatycznymi	-12 340	-12 291
Koszty wynajmu	-105 818	-79 712
Koszty utrzymania budynków, wyposażenia, materiałów	-44 842	-33 608
Koszty bankomatów i obsługi gotówki	-21 527	-22 079
Koszty łączności i informatyki	-59 666	-63 238
Koszty usług doradczych, audytowych, prawniczych, tłumaczeń	-22 952	-23 026
Podatki i opłaty różne	-13 816	-15 119
Koszty KIR	-2 319	-2 196
Koszty PFRON	-4 004	-3 103
Koszty BFG	-3 616	-2 434
Pozostałe	-66 622	-52 567
Razem:	-900 205	-728 610

(8) KOSZTY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW FINANSOWYCH

8. Koszty z tytułu utraty wartości aktywów finansowych

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Z tytułu odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-73 639	-46 171
- Utworzenie odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	-284 680	-410 434
- Odwrócenie odpisów dla kredytów i pożyczek udzielonych klientom	181 592	345 896
- Kwoty odzyskane z tytułu kredytów uprzednio spisanych w ciężar rezerw	11 273	18 367
- Wynik ze sprzedaży wierzytelności	18 176	0
Z tytułu odpisów dla inwestycyjnych papierów wartościowych	0	0
- Utworzenie odpisów dla inwestycyjnych papierów wartościowych	0	0
- Odwrócenie odpisów dla inwestycyjnych papierów wartościowych	0	0
Z tytułu odpisów dla inwestycji w jednostki podporządkowane	-1 700	-1 926
- Utworzenie odpisów dla inwestycji w jednostki podporządkowane	-1 700	-1 926
- Odwrócenie odpisów dla inwestycji w jednostki podporządkowane	0	0
Z tytułu odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	-2 053	6 037
- Utworzenie odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	-9 692	-26 842
- Odwrócenie odpisów dla zobowiązań pozabilansowych	7 639	32 879
Razem	-77 392	-42 060

(9) KOSZTY Z TYTUŁU UTRATY WARTOŚCI AKTYWÓW NIEFINANSOWYCH

9. Koszty z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Majątku trwałego	0	-3 099
Pozostałe aktywa	-1 670	1 969
Razem:	-1 670	-1 130

(10) AMORTYZACJA

10. Amortyzacja

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Rzeczowych aktywów trwałych	-70 089	-47 972
Wartości niematerialnych i prawnych	-7 885	-10 315
Razem:	-77 974	-58 287

Zgodnie z MSR 38 oraz MSR 16 Bank dokonuje okresowej weryfikacji długości okresu ekonomicznego użytkowania wartości niematerialnych oraz rzeczowych aktywów trwałych.

W roku 2007 Zarząd Banku podjął decyzję o zmianie siedziby Centrali Banku. Przeprowadzka została zaplanowana na I kwartał 2008 roku. W związku z powyższym zweryfikowano okres ekonomicznego

użytkowania części niezamortyzowanych nakładów w dotychczasowej siedzibie Banku oraz oszacowano koszty związane z doprowadzeniem opuszczonej powierzchni do wymaganego stanu. W efekcie Bank zwiększył wartość początkową niezamortyzowanych nakładów o kwotę oszacowanych kosztów demontażu i usunięcia składnika aktywów w kwocie 11 mln zł, (co zostało zaprezentowane w **nocie (20b)**) a kwota kosztów z tytułu amortyzacji za rok 2007 została zwiększona o 20,9 milionów złotych.

(11) PODATEK DOCHODOWY

11a. Podatek dochodowy ujęty w rachunku zysków i strat

	1.01.2007- 31.12.2007	1.01.2006- 31.12.2006
Bieżący podatek	-24 665	-29 815
Bieżący rok	-24 665	-29 815
Podatek odroczony	-59 569	-10 831
Powstanie i odwrócenie różnic przejściowych	-32 300	42 724
Wykorzystanie straty podatkowej	-27 269	-53 555
Pozostałe		
Należność wynikająca z art. 38a CIT	-772	1 564
Razem obciążenie podatkowe w rachunku zysków i strat	-85 006	-39 082

11b. Efektywna stawka podatkowa

	1.01.2007- 31.12.2007	1.01.2006- 31.12.2006
Wynik finansowy brutto	496 928	701 764
Ustawowa stawka podatkowa	19%	19%
Podatek dochodowy wg obowiązującej stawki podatkowej 19%	-94 416	-133 335
Wpływ różnic trwałych na obciążenia podatkowe:	10 182	94 253
- Przychody niepodlegające opodatkowaniu	22 093	99 824
Przychody z tytułu dywidend	21 401	96 698
Pozostałe	692	3 126
- Koszty nie stanowiące kosztów podatkowych	-11 911	-7 134
Strata na zbyciu wierzytelności	-8 114	0
Składka PFRON	-761	-537
Pozostałe	-3 036	-6 597
Należność wynikająca z art. 38a CIT	-772	1 564
Razem obciążenie podatkowe w rachunku zysków i strat	-85 006	-39 082

11c. Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitale własnym		
	31.12.2007	31.12.2006
Wycena papierów wartościowych dostępnych do sprzedaży	457	-2 177
Wycena instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne	186	-140
Podatek odroczony ujęty bezpośrednio w kapitałach	643	-2 317

(12) ZYSK NA JEDNĄ AKCJĘ

12. Zysk na jedną akcję (zł)

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Zysk netto	411 922	662 682
Średnia ważona liczba akcji własnych w okresie	849 181 744	849 181 744
Zysk na jedną akcję	0,49	0,78

Zysk na jedną akcję został wyliczony poprzez podzielenie zysku netto za okres przez średnią ważoną liczbę akcji w okresie, która w obu prezentowanych latach była niezmienna.

Rozwodniony zysk na jedną akcję jest równy podstawowemu zyskowi na jedną akcję (metodologia liczenia w przypadku braku instrumentów rozładniających jest analogiczna).

(13) KASA, ŚRODKI W BANKU CENTRALNYM

13a. Kasa, środki w Banku Centralnym

	31.12.2007	31.12.2006
Gotówka	476 154	413 658
Środki pieniężne na rachunkach w Banku Centralnym	778 861	551 138
Inne środki pieniężne	40	1 021
Razem:	1 255 055	965 817

Bank utrzymywał w okresie od 31 grudnia 2007 do 30 stycznia 2008 r. w NBP na rachunku bieżącym Banku średnie saldo o wartości 706 062 tys. zł (średnia arytmetyczna stanów środków na rachunku bieżącym w NBP ze wszystkich dni okresu rezerwowego).

Oprocentowanie środków na rachunku rezerwy obowiązkowej stanowi 0,9 stopy redyskonta i w powyższym okresie wyniosło 4,725%.

13b. Kasa, środki w Banku Centralnym - wg struktury walutowej

	31.12.2007	31.12.2006
a. w walucie polskiej	1 102 693	835 923
b. w walutach obcych (po przeliczeniu na zł):	152 362	129 894
- waluta: USD	23 794	23 367
- waluta: EURO	95 612	75 352
- waluta: GBP	16 041	18 016
pozostałe waluty (w tys. zł)	16 915	13 159
Razem:	1 255 055	965 817

(14) LOKATY W INNYCH BANKACH ORAZ KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE INNYM BANKOM

14a. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom

	31.12.2007	31.12.2006
Rachunki bieżące	59 838	32 410
Lokaty w innych bankach	698 156	810 290
Kredyty i udzielone pożyczki	291 864	269 424
Inne	1 255	322
Odsetki	1 939	10 685
Razem należności brutto	1 053 052	1 123 131
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	0	0
Należności od banków netto	1 053 052	1 123 131

14b. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom wg terminów zapadalności

	31.12.2007	31.12.2006
Rachunki bieżące	59 838	32 410
- do 1 miesiąca	669 411	310 103
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	30 000	187 198
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	2	313 323
- powyżej 1 roku do 5 lat	0	0
- powyżej 5 lat	291 862	269 412
- dla których termin zapadalności upłynął	0	0
Odsetki	1 939	10 685
Razem należności brutto	1 053 052	1 123 131

14c. Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom wg struktury walutowej

	31.12.2007	31.12.2006
W walucie polskiej	734 719	866 027
W walutach obcych (po przeliczeniu na zł):	318 333	257 104
- waluta: USD	74 317	19 020
- waluta: EURO	192 188	108 208
- waluta: CHF	3 617	75 620
- waluta: GBP	11 802	22 385
pozostałe waluty (w tys. zł)	36 409	31 871
Razem:	1 053 052	1 123 131

14d. Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości należności od banków

	31.12.2007	31.12.2006
Stan na początek okresu	0	0
Zmiana w okresie	0	0
Stan na koniec okresu	0	0

(15) AKTYWA FINANSOWE WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZECZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

15a. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	31.12.2007	31.12.2006
Dłużne papiery wartościowe	2 327 042	3 368 029
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	2 327 042	3 368 029
a) bony	349 300	108 701
b) obligacje	1 977 742	3 259 328
Papiery wartościowe banku centralnego	0	0
a) bony	0	0
b) obligacje	0	0
Pozostałe papiery wartościowe:	0	0
a) notowane	0	0
b) nienotowane	0	0
Instrumenty kapitałowe	0	4 020
Kwotowane na aktywnym rynku	0	4 020
a) podmiotów finansowych	0	0
b) podmiotów niefinansowych	0	4 020
Niekwotowane na aktywnym rynku	0	0
a) podmiotów finansowych	0	0
b) podmiotów niefinansowych	0	0
Dodatnia wycena pochodnych instrumentów finansowych	800 946	370 336
Razem:	3 127 988	3 742 385

15b. Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)

	31.12.2007	31.12.2006
Aktywa finansowe przeznaczone do obrotu	3 127 988	3 742 385
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przy początkowym ujęciu	0	0
Razem	3 127 988	3 742 385

Informacja na temat aktywów finansowych stanowiących zabezpieczenie zobowiązań została przedstawiona w Rozdziale X.

15c. Dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat wg wartości bilansowej

	31.12.2007	31.12.2006
- o stałej stopie procentowej	1 670 076	2 624 305
- o zmiennej stopie procentowej	656 966	743 724
Razem:	2 327 042	3 368 029

15d. Dłużne papiery wartościowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu) według terminów zapadalności

	31.12.2007	31.12.2006
- do 1 miesiąca	8 852	900
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	96 289	35 076
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	338 630	469 274
- powyżej 1 roku do 5 lat	1 429 085	2 585 365
- powyżej 5 lat	454 186	277 414
Razem:	2 327 042	3 368 029

15e. Zmiana stanu dłużnych papierów wartościowych i instrumentów kapitałowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Stan na początek okresu	3 372 049	2 992 560
Zwiększenia (zakup i naliczenie odsetek i dyskonta)	63 136 530	75 669 806
Zmniejszenia (sprzedaż i umorzenie)	-64 165 040	-75 287 145
Różnice z wyceny do wartości godziwej	-16 498	-3 172
Stan na koniec okresu	2 327 042	3 372 049

15f. Pochodne instrumenty finansowe wg stanu na 31.12.2007

W tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji			Wartości godziwe		
	poniżej 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku	Razem	Aktywa	Pasywa
1. Instrumenty pochodne na stopę procentową						
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	950 000	300 000	0	-102	680	782
Swapy na stopę procentową (IRS)	2 621 492	8 793 821	15 825 498	60 866	191 672	130 806
Pozostałe kontrakty na stopę procentową: volatility swap, swap z opcją walutową	0	34 189	64 014	9 381	9 381	0
Instrumenty pochodne na stopę procentową - razem	3 571 492	9 128 010	15 889 512	70 145	201 733	131 588
2. Walutowe instrumenty pochodne						
Kontrakty walutowe	5 727 088	4 704 972	862 067	-17 655	132 894	150 549
Swapy walutowe	11 250 003	651 911	0	170 305	258 815	88 510
Pozostałe kontrakty walutowe (CIRS)	0	59 840	2 754 450	23 555	30 090	6 535
Opcje walutowe	9 101 514	21 001 608	6 190 920	0	59 085	59 085
Walutowe instrumenty pochodne - razem	26 078 605	26 418 331	9 807 437	176 205	480 884	304 679
3. Towarowe instrumenty pochodne						
Towarowe kontrakty terminowe	779 666	378 842	425 414	582	44 610	44 028
Opcje towarowe	350 714	554 382	461 392	0	55 254	55 254
Towarowe instrumenty pochodne - razem	1 130 380	933 224	886 806	582	99 864	99 282
4. Opcje wbudowane w depozyty				-11 530	714	12 244
5. Wycena przyszłych płatności walutowych			359 895	17 751	17 751	0
6. Pozostałe				-12 934	0	12 934
7. Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych				-9 002		9 002
8. Razem pochodne instrumenty finansowe	30 780 477	36 479 565	26 943 650	231 217	800 946	569 729

15g. Pochodne instrumenty finansowe wg stanu na 31.12.2006

W tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji			Wartości godziwe		
	poniżej 3 miesięcy	od 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku	Razem	Aktywa	Pasywa
1. Instrumenty pochodne na stopę procentową						
Kontrakty na przyszłą stopę procentową (FRA)	1 750 000	575 930	0	900	1 227	327
Swapy na stopę procentową (IRS)	2 800 000	6 568 478	12 134 608	-9 770	143 420	153 190
Pozostałe kontrakty na stopę procentową: volatility swap, swap z opcją walutową	0	71 122	110 200	4 440	5 286	846
Instrumenty pochodne na stopę procentową - razem	4 550 000	7 215 530	12 244 808	-4 430	149 933	154 363
2. Walutowe instrumenty pochodne						
Kontrakty walutowe	5 488 370	2 667 326	2 232 099	-6 234	36 041	42 275
Swapy walutowe	5 320 853	658 694	0	51 521	65 588	14 067
Pozostałe kontrakty walutowe (CIRS)	0	0	2 416 812	38 756	41 622	2 866
Opcje walutowe	4 192 790	3 430 316	66 820	0	24 702	24 702
Walutowe instrumenty pochodne - razem	15 002 013	6 756 336	4 715 731	84 043	167 953	83 910
3. Towarowe instrumenty pochodne						
Towarowe kontrakty terminowe	145 778	0	0	120	10 199	10 079
Opcje towarowe	734 545	966 915	196 206	0	32 257	32 257
Towarowe instrumenty pochodne - razem	880 323	966 915	196 206	120	42 456	42 336
4. Opcje wbudowane w depozyty				-18 135	0	18 135
5. Wycena przyszłych płatności walutowych	4 458	680	71 643	9 994	9 994	0
6. Razem pochodne instrumenty finansowe	20 436 794	14 939 461	17 228 388	71 592	370 336	298 744

Bank posiada w swojej ofercie depozyty zaprezentowane w powyższej tabeli, w które zostały wbudowane instrumenty pochodne. Wbudowane instrumenty pochodne są ujmowane w księgach banku wg wartości godziwej, zmiany wartości godziwej wykazywane są w rachunku zysków i strat.

(16) INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIEZAJĄCE

Bank stosuje następujące rodzaje rachunkowości zabezpieczeń:

- ü zabezpieczenie wartości godziwej portfela długoterminowych pożyczek konsumpcyjnych w zakresie ryzyka zmian stóp procentowych;
- ü zabezpieczenie wartości godziwej zobowiązań w walutach obcych wynikających z gospodarki własnej Banku w zakresie ryzyka zmiany kursu walutowego;
- ü zabezpieczenie wartości godziwej papierów wartościowych w walutach obcych w zakresie ryzyka zmiany stóp procentowych;
- ü zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel walutowych kredytów hipotecznych oraz finansujących je depozytów złotych;

Począwszy od 1 stycznia 2006 Bank ustanowił formalne powiązanie zabezpieczające przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych. Należy zaznaczyć, iż od momentu wdrożenia MSSF, zgodnie z MSR 39, efekt wyceny wszelkich instrumentów pochodnych nie zaklasyfikowanych i nie będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi, prezentowany jest w wyniku z instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat. Stosowanie takiej metodologii skutkowało brakiem spójności w sposobie prezentacji instrumentów finansowych w Rachunku zysków i strat. Wynik odsetkowy na transakcjach instrumentami pochodnymi zawieranymi w celu zabezpieczenia płynności w walutach obcych z ekonomicznego punktu widzenia stanowi składnik marży odsetkowej (pozwala dopasować przychód odsetkowy z tytułu udzielenia kredytów walutowych z kosztem finansowania tej pozycji wynikającym z portfela depozytów złotych). Wdrożenie formalnej rachunkowości zabezpieczeń umożliwiło prezentację części przedmiotowych transakcji w Rachunku zysków i strat zgodnie z ich ekonomicznym sensem. Bank na koniec każdego miesiąca dokonuje oceny efektywności stosowanego zabezpieczenia analizując zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczanego i instrumentu zabezpieczającego.

Poniższa tabela prezentuje szczegółowe informacje na temat poszczególnych rodzajów rachunkowości zabezpieczeń:

	Zabezpieczenie wartości godziwej portfela długoterminowych pożyczek konsumpcyjnych	Zabezpieczenie wartości godziwej zobowiązań w walutach obcych	Zabezpieczenie wartości godziwej papierów wartościowych w walutach obcych	Zabezpieczenie zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez portfel walutowych kredytów hipotecznych oraz finansujących je depozytów złotowych
Opis relacji zabezpieczającej	Bank zabezpiecza ryzyko zmiany wartości godziwej portfela długoterminowych pożyczek konsumpcyjnych denominowanych w PLN, opartych o stałą stopę procentową. Zabezpieczane ryzyko wynika ze zmian stóp procentowych.	Bank zabezpiecza ryzyko zmiany wartości godziwej zobowiązań wyrażonych w walutach obcych, dotyczących gospodarki własnej Banku. Zabezpieczane ryzyko wynika ze zmian kursów walutowych.	Bank zabezpiecza ryzyko zmiany wartości godziwej papierów wartościowych denominowanych w walutach obcych i klasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży. Zabezpieczane ryzyko wynika ze zmian stóp procentowych.	Bank zabezpiecza ryzyko zmienności przepływów pieniężnych generowanych przez walutowe kredyty hipoteczne oraz przez depozyty złotowe stanowiące bazę finansową dla tych kredytów. Zmienność przepływów pieniężnych wynika z ryzyka walutowego oraz ryzyka stopy procentowej.
Pozycje zabezpieczane	Portfel długoterminowych pożyczek konsumpcyjnych denominowanych w PLN, opartych o stałą stopę procentową.	Zobowiązania wynikające z gospodarki własnej Banku, wyrażone w walutach obcych.	Papiery wartościowe klasyfikowane jako dostępne do sprzedaży, denominowane w walutach obcych i emitowane przez podmioty niefinansowe.	Przepływy pieniężne wynikające z portfela walutowych kredytów hipotecznych oraz finansujących je depozytów złotych.
Instrumenty zabezpieczające	Transakcje IRS	Transakcje CIRS	Transakcje CIRS	Transakcje CIRS
Prezentacja wyniku na transakcjach zabezpieczanych i zabezpieczających	korekta do wartości godziwej zabezpieczanych aktywów oraz wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w Rachunku zysków i strat jako wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych; odsetki od aktywów zabezpieczanych oraz instrumentów zabezpieczających ujmowane w wyniku odsetkowym	korekta do wartości godziwej płatności w walutach obcych z tytułu różnic kursowych ujmowana jest w kosztach działania Banku; wycena instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kosztach działania Banku; odsetki od instrumentów zabezpieczających ujmowane są w kosztach działania Banku	różnice kursowe na zabezpieczanych aktywach oraz instrumentach zabezpieczających ujmowane są w wyniku z pozycji wymiany; korekta do wartości godziwej zabezpieczanych aktywów oraz wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w Rachunku zysków i strat jako wynik z inwestycyjnych aktywów finansowych; odsetki od aktywów zabezpieczanych oraz instrumentów zabezpieczających ujmowane w wyniku odsetkowym	efektywna część wyceny instrumentów zabezpieczających ujmowana jest w kapitale z aktualizacji wyceny; odsetki zarówno od instrumentów zabezpieczających jak i od instrumentów zabezpieczanych ujmowane są w wyniku odsetkowym; wycena instrumentów zabezpieczających oraz zabezpieczanych z tytułu różnic kursowych ujmowana jest w wyniku z pozycji wymiany

16a. Rachunkowość zabezpieczeń 31.12.2007

W tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji			Wartości godziwe			Korekta do wartości godziwej zabezpieczanych pozycji z tytułu zabezpieczanego ryzyka
	Poniżej 3 miesiące	od 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku	Razem	Aktywa	Pasywa	
1. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie wartości godziwej z tytułu ryzyka stopy procentowej							
Kontrakty IRS (macro fair value hedge pożyczek konsumpcyjnych)	0	0	983 431	14 088	14 088	0	-12 933
Kontrakty CIRS (micro fair value hedge papierów wartościowych w walutach obcych) *	0	177 257	0	27 279	27 319	40	-72
2. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie wartości godziwej z tytułu ryzyka walutowego							
Kontrakty CIRS (micro fair value hedge zobowiązań walutowych)	0	0	359 895	-18 302	0	18 302	17 750
3. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie przepływów pieniężnych związane ze stopą procentową i/lub kursem walutowym							
Kontrakty CIRS (macro cash flow hedge kredytów hipotecyjnych oraz depozytów złotych)	0	0	9 240 215	175 036	176 914	1 878	x
4. Razem instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie	0	177 257	10 583 541	198 101	218 321	20 220	x

* zmiana wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka stopy procentowej oraz walutowego na instrumencie zabezpieczającym wyniosła od początku rachunkowości zabezpieczeń 51 448 tys. zł. Natomiast zmiana wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka stopy procentowej oraz walutowego na instrumencie zabezpieczanym od początku rachunkowości zabezpieczeń wyniosła - 52 073 tys. zł. Różnice kursowe z tytułu pozycji zabezpieczanej na bazie MSR 21 są księgowane w rachunku zysków i strat. W związku z powyższym jedynie zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej w kwocie - 72 tys. zł z tytułu ryzyka stopy procentowej została przeksięgowana z kapitałów do rachunku zysków i strat.

16b. Rachunkowość zabezpieczeń 31.12.2006

W tys. zł	Wartość nominalna instrumentów o terminie pozostającym do realizacji			Wartości godziwe			Korekta do wartości godziwej zabezpieczanych pozycji z tytułu zabezpieczanego ryzyka
	Poniżej 3 miesiące	od 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku	Razem	Aktywa	Pasywa	
1. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie wartości godziwej z tytułu ryzyka stopy procentowej							
Kontrakty CIRS (micro fair value hedge papierów wartościowych w walutach obcych)*	0	0	198 036	19 690	20 528	838	-516
2. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie wartości godziwej z tytułu ryzyka walutowego							
Kontrakty CIRS (micro fair value hedge zobowiązań walutowych)	4 458	680	71 643	-10 098	0	10 098	9 994
3. Instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie przepływów pieniężnych związane ze stopą procentową i/lub kursem walutowym							
Kontrakty CIRS (macro cash flow hedge kredytów hipotecyjnych oraz depozytów złotych)	723 510	1 911 680	4 590 265	83 929	87 499	3 570	x
4. Razem instrumenty pochodne stanowiące zabezpieczenie	727 968	1 912 360	4 859 944	93 521	108 027	14 506	x

* - zmiana wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka stopy procentowej oraz walutowego na instrumencie zabezpieczającym wyniosła od początku rachunkowości zabezpieczeń 30 526 tys. PLN. Natomiast zmiana wartości godziwej z tytułu zabezpieczanego ryzyka stopy procentowej oraz walutowego na instrumencie zabezpieczanym od początku rachunkowości zabezpieczeń wyniosła - 30 337 tys. PLN. Różnice kursowe z tytułu pozycji zabezpieczanej na bazie MSR 21 są księgowane w rachunku zysków i strat. W związku z powyższym jedynie zmiana wartości godziwej pozycji zabezpieczanej w kwocie - 516 tys. PLN z tytułu ryzyka stopy procentowej została przeksięgowana z kapitałów do rachunku zysków i strat.

16c. Rachunkowość zabezpieczeń z tytułu przepływów środków pieniężnych

	31.12.2007	31.12.2006
Wartość wyceny brutto ujęta w kapitale z aktualizacji wyceny	-979	739
Okres, w którym oczekuje się wystąpienia przepływów pieniężnych, których wartość jest zabezpieczana	od 01.01.08 do 23.01.13	od 01.01.07 do 14.01.13

(17) KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM**17a. Kredyty i pożyczki udzielone klientom**

	31.12.2007	31.12.2006
Kredyty i pożyczki udzielone	19 327 487	13 378 074
- podmiotom gospodarczym	4 514 158	4 434 624
- klientom indywidualnym	14 599 528	8 660 332
- jednostkom budżetowym	213 801	283 118
Należności z tytułu kart płatniczych	526 123	333 302
- od podmiotów gospodarczych	6 612	5 386
- od klientów indywidualnych	519 511	327 916
Skupione wierzytelności	1 528 853	907 614
- podmiotów gospodarczych	1 506 700	891 308
- klientów indywidualnych	0	0
- jednostek budżetowych	22 153	16 306
Zrealizowane gwarancje i poręczenia	106	21 186
Dłużne papiery wartościowe uprawnione do redyskonta w Banku Centralnym	22 649	21 590
Inne	1 136	702
Odsetki	26 968	37 325
Razem brutto	21 433 322	14 699 793
Odpisy aktualizujące wartość należności	-552 019	-590 600
Razem netto	20 881 303	14 109 193

17b. Jakość portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom

	31.12.2007	31.12.2006
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto)	21 433 322	14 699 793
- zagrożone utratą wartości	621 486	705 098
- niezagrożone utratą wartości	20 811 836	13 994 695
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	552 019	590 600
- na ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości	333 167	427 393
- na poniesione, ale jeszcze niezareportowane straty (IBNR)	218 852	163 207
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto)	20 881 303	14 109 193

W roku 2007 Bank dokonał sprzedaży wierzytelności z rozpoznaną utratą wartości w kwocie 128 669 tys. zł. Kwota odpisów z tytułu utraty wartości na sprzedawane wierzytelności wynosiła 103 245 tys. zł.

17c. Podział portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom według metody szacunku utraty wartości

	31.12.2007	31.12.2006
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto)	21 433 322	14 699 793
- wyceniane indywidualnie	431 857	561 257
- wyceniane portfelowo	21 001 465	14 138 536
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	552 019	590 600
- utworzony na bazie analizy indywidualnej	207 954	334 905
- utworzony na bazie analizy kolektywnej	344 065	255 695
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto)	20 881 303	14 109 193

17d. Podział portfela kredytów i pożyczek udzielonych klientom według rodzaju klientów

	31.12.2007	31.12.2006
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (brutto)	21 433 322	14 699 793
- korporacyjnym	6 291 504	5 701 891
- indywidualnym	15 141 818	8 997 902
Odpis aktualizacyjny z tytułu utraty wartości	552 019	590 600
- utworzony na należności od klientów korporacyjnych	315 305	425 263
- utworzony na należności od klientów indywidualnych	236 714	165 337
Kredyty i pożyczki udzielone klientom (netto)	20 881 303	14 109 193

17e. Kredyty i pożyczki udzielone klientom wg terminów zapadalności

	31.12.2007	31.12.2006
Rachunki bieżące	1 621 609	1 165 374
- do 1 miesiąca	129 638	416 022
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	186 651	439 354
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	1 023 317	1 524 301
- powyżej 1 roku do 5 lat	4 446 526	4 211 229
- powyżej 5 lat	13 878 720	6 822 660
- dla których termin zapadalności upłynął	119 893	83 528
Odsetki	26 968	37 325
Razem brutto	21 433 322	14 699 793

17f. Kredyty i pożyczki udzielone klientom wg struktury walutowej

	31.12.2007	31.12.2006
w walucie polskiej	9 582 571	5 815 144
w walutach obcych (po przeliczeniu na zł):	11 850 751	8 884 649
- waluta: USD	268 702	546 438
- waluta: EURO	1 070 357	1 106 840
- waluta: CHF	10 332 255	7 179 168
pozostałe waluty (w tys. zł)	179 437	52 203
Razem brutto	21 433 322	14 699 793

17g. Zmiana stanu odpisów z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Stan na początek okresu	590 600	565 830
Zmiana w wartości rezerw:	-38 581	24 770
Odpisy dokonane w okresie	284 680	410 434
Wartości spisane w ciężar odpisów	-14 756	-16 506
Odwrócenie odpisów w okresie	-181 592	-345 896
Zmniejszenie odpisów w związku ze sprzedażą wierzytelności	-93 229	0
Zmiana z tytułu różnic kursowych	-33 207	-23 078
Inne	-477	-184
Stan na koniec okresu	552 019	590 600

(18) INWESTYCYJNE AKTYWA FINANSOWE**18a. Inwestycyjne aktywa finansowe dostępne do sprzedaży**

	31.12.2007	31.12.2006
Dłużne papiery wartościowe	1 892 719	2 928 607
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	1 540 448	2 585 954
a) bony	0	198 198
b) obligacje	1 540 448	2 387 756
Papiery wartościowe banku centralnego	165 939	165 480
a) bony	0	0
b) obligacje	165 939	165 480
Pozostałe papiery wartościowe:	186 332	177 173
a) notowane	138 106	123 555
b) nienotowane	48 226	53 618
Udziały i akcje w innych jednostkach	1 230	1 289
Inne instrumenty finansowe	0	0
Razem aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	1 893 949	2 929 896
Instrumenty dostępne do sprzedaży notowane na giełdzie	1 678 553	2 511 311
Instrumenty dostępne do sprzedaży nienotowane na giełdzie	215 396	418 585

18b. Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży

	31.12.2007	31.12.2006
- o stałej stopie procentowej	182 518	1 212 690
- o zmiennej stopie procentowej	1 710 201	1 715 917
Razem:	1 892 719	2 928 607

18c. Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży według terminów zapadalności

	31.12.2007	31.12.2006
- do 1 miesiąca	67 924	523
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	0	90 448
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	329 851	348 440
- powyżej 1 roku do 5 lat	1 491 715	2 302 516
- powyżej 5 lat	3 229	186 680
Razem	1 892 719	2 928 607

18d. Zmiana stanu inwestycyjnych aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Stan na początek okresu	2 929 896	4 831 115
Zwiększenia (zakup i naliczenie odsetek i dyskonta)	2 447 754	4 546 642
Zmniejszenia (sprzedaż i umorzenie)	-3 469 835	-6 425 227
Różnice z wyceny do wartości godziwej	-13 866	-22 633
Odpisy z tytułu utraty wartości	0	0
Inne	0	0
Stan na koniec okresu	1 893 949	2 929 896

18e. Inwestycyjne aktywa finansowe utrzymywane do terminu zapadalności

	31.12.2007	31.12.2006
Dłużne papiery wartościowe	0	0
Papiery wartościowe Skarbu Państwa	0	0
a) bony	0	0
b) obligacje	0	0
Papiery wartościowe banku centralnego	0	0
a) bony	0	0
b) obligacje	0	0
Pozostałe papiery wartościowe:	0	0
a) notowane	0	0
b) nienotowane	0	0
Razem aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	0	0
Instrumenty utrzymywane do terminu wymagalności notowane na giełdzie	0	0
Instrumenty utrzymywane do terminu wymagalności nienotowane na giełdzie	0	0

18f. Dłużne papiery wartościowe utrzymywane do terminu zapadalności

	31.12.2007	31.12.2006
- o stałej stopie procentowej	0	0
- o zmiennej stopie procentowej	0	0
Razem:	0	0

18g. Instrumenty utrzymywane do terminu wymagalności według terminów zapadalności

	31.12.2007	31.12.2006
- do 1 miesiąca	0	0
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	0	0
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	0	0
- powyżej 1 roku do 5 lat	0	0
- powyżej 5 lat	0	0
Razem	0	0

18h. Zmiana stanu instrumentów utrzymywanych do terminu wymagalności

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Stan na początek okresu po korektach	0	78 636
Zwiększenia (zakup i naliczenie odsetek i dyskonta)	0	1 364
Zmniejszenia (sprzedaż i umorzenie)	0	-80 000
Stan na koniec okresu	0	0

18i. Inwestycje w jednostki podporządkowane

	31.12.2007	31.12.2006
Inwestycje w jednostki podporządkowane	191 343	159 156

18j. Jednostki podporządkowane wg stanu na 31.12.2007

Nazwa	Rodzaj działalności	Wartość brutto udziałów / akcji	Wartość odpisów aktualizujących	Dopłaty do kapitału	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk / (Strata)	Powiązanie
MILLENNIUM DOM MAKLERSKI	usługi maklerskie	16 500	0	0	540 881	312 926	16 500	55 108	43 812	zależna
MILLENNIUM LEASE	usługi leasingowe	38 578	0	20 025	155 045	91 016	86 318	3 741	2 305	zależna
TBM	operacje finansowe na rynku kapitałowym i usługi doradcze	225	0	0	6 318	0	500	41	230	stowarzyszona
MILLENNIUM LEASING	usługi leasingowe	25 363	0	0	2 918 767	2 377 967	43 400	191 516	74 426	zależna
BBG FINANCE BV	finansowanie spółek grupy	4 363	0	0	292 477	286 560	64	0	284	zależna
MB FINANCE AB	finansowanie spółek grupy	190	0	0	539 824	539 668	156	0	-35	zależna
MILLENNIUM SERVICE	budownictwo ogólne, inżynieria lądowa	1 000	0	80 000	108 084	0	1 000	48 704	1 271	zależna
LUBUSKIE FABRYKI MEBLI	wytwarzanie mebli	6 700	-1 700	0	20 328	5 640	13 400	42 960	-141	zależna
PHCRS	prowadzenie rynku hurtowego	8 200	-8 200	0	74 859	52 696	19 285	2 782	19	stowarzyszona
REESS TRADING	operacje finansowe na rynku kapitałowym i usługi doradcze	98	0	0	118	0	100	0	-1	zależna
BG LEASING	usługi leasingowe	900	-900	0	spółka w upadłości					zależna
T.H. WEIMAN i S-KA	produkcja ceramiki sanitarnej i handel	0	0	0	spółka nie prowadzi działalności operacyjnej, nie sporządza sprawozdań finansowych					stowarzyszona
SPC	działalność inwestycyjna	33	-33	0	spółka nie prowadzi działalności operacyjnej, nie sporządza sprawozdań finansowych					stowarzyszona
Udziały w jednostkach podporządkowanych, razem		102 151	-10 833	100 025						

Millennium Dom Maklerski, spółka zależna od Banku jest właścicielem 100% pakietu akcji Millennium TFI.

Powyższa tabela nie obejmuje Orchis Sp. z o.o – jednostki specjalnego przeznaczenia (SPV) nad którą, mimo braku zaangażowania kapitałowego, w wyniku transakcji sekurytyzacji, kontrolę sprawuje Millennium Leasing

18k. Jednostki podporządkowane wg stanu na 31.12.2006

Nazwa	Rodzaj działalności	Wartość brutto udziałów / akcji	Wartość odpisów aktualizujących	Dopłaty do kapitału	Aktywa	Zobowiązania	Kapitał	Przychody	Zysk / (Strata)	Powiązanie
MILLENNIUM DOM MAKLESKI	usługi maklerskie	16 500	0	0	360 168	263 277	88 126	51 467	29 863	zależna
MILLENNIUM LEASE	usługi leasingowe	38 578	0	20 025	339 105	279 094	55 126	14 461	1 706	zależna
TBM	operacje finansowe na rynku kapitałowym i usługi doradcze	225	0	0	5 707	0	5 325	0	127	stowarzyszona
MILLENNIUM LEASING	usługi leasingowe	25 363	0	0	2 096 849	1 166 696	314 170	161 568	81 500	zależna
BBG FINANCE BV	finansowane spółek grupy	4 666	0	0	312 320	306 496	5 092	0	31	zależna
MILLENNIUM SERVICE	działalność pomocnicza związana z ubezpieczeniami i funduszami emerytalnymi	1 000	0	46 000	63 791	0	47 434	14 836	391	zależna
LUBUSKIE FABRYKI MEBLI	wytwarzanie mebli	6 700	0	0	20 568	4 576	14 776	42 426	323	zależna
PHCRS	prowadzenie rynku hurtowego	8 200	-8 200	0	76 856	58 792	6 623	2 170	-789	stowarzyszona
REESS TRADING	operacje finansowe na rynku kapitałowym i usługi doradcze	98	0	0	119	0	106	0	2	zależna
BG LEASING	usługi leasingowe	900	-900	0	spółka w upadłości					zależna
T.H. WEIMAN i S-KA	produkcja ceramiki sanitarnej i handel	0	0	0	spółka nie prowadzi działalności operacyjnej, nie sporządza sprawozdań finansowych					stowarzyszona
SPC	działalność inwestycyjna	33	-33	0	spółka nie prowadzi działalności operacyjnej, nie sporządza sprawozdań finansowych					stowarzyszona
Udziały w jednostkach podporządkowanych, razem		102 264	-9 133	66 025						

18l. Zmiana stanu inwestycji w jednostki podporządkowane

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Stan na początek okresu	159 156	114 167
Zwiększenie z tytułu podwyższenia kapitału/objęcia udziałów	190	950
Zwiększenie z tytułu dopłaty do kapitału	34 000	46 000
Objęcie udziałów wyniku podziału spółki zależnej	0	150
Sprzedaż udziałów	0	-150
Odpisy z tytułu utraty wartości w okresie	-1 700	-1 926
Różnice z wyceny udziałów wyrażonych w walutach obcych	-303	-35
Stan na koniec okresu	191 343	159 156

W roku 2007 Bank zawarł z podmiotem nie powiązanym umowę sprzedaży 134.001 akcji Lubuskich Fabryk Mebli S.A. („LFM”), co stanowi 50% + 1 akcja kapitału zakładowego spółki, za łączną cenę 5 000 tys. zł. (wartość ewidencyjna netto w księgach Banku wynosi 5 000 tys. zł.) Warunkiem zawieszającym realizację umowy jest uzyskanie przez kupującego zgody Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów na nabycie akcji. Na dzień 31 grudnia 2007 transakcja nie została zrealizowana i zaangażowanie kapitałowe w LFM jest wykazywane w bilansie Banku i Grupy.

Dodatkowo w roku 2007 Bank objął 100 % udziałów w kapitale zakładowym spółki MB Finance AB z siedzibą w Sztokholmie za cenę 500 tys. koron szwedzkich. Jednostka ta w rozumieniu MSSF jest spółką specjalnego przeznaczenia (SPV) i została utworzona w celu emisji Euroobligacji. Niniejsza emisja Euroobligacji została dokonana po objęciu przez MB Finance AB papierów dłużnych (obligacji podporządkowanych) wyemitowanych przez Bank, na warunkach odzwierciedlających warunki emisji obligacji Banku (szczegółowy opis emisji obligacji podporządkowanych został zamieszczony w **nocie (34)**.

Spółka MB Finance AB została objęta konsolidacją.

(19) NALEŻNOŚCI Z TYTUŁU ZAKUPIONYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH Z PRZYRZECZENIEM ODKUPU**19. Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu**

	31.12.2007	31.12.2006
a) od klientów	28 768	15 502
b) odsetki	39	7
Razem	28 807	15 509

(20) RZECZOWE AKTYWA TRWAŁE**20a. Rzeczowe aktywa trwałe**

	31.12.2007	31.12.2006
Środki trwałe:		
- grunty	1 412	1 415
- budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	153 370	171 676
- urządzenia techniczne i maszyny	33 633	35 816
- środki transportu	19 359	13 095
- inne środki trwałe	18 034	18 385
Środki trwałe w budowie	21 574	23 523
Razem	247 382	263 910

20b. Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych (wg grup rodzajowych) za okres 01.01.2007 - 31.12.2007

	grunty	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie i zaliczki	RAZEM
a) wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	1 921	358 921	304 641	25 534	97 110	23 523	811 650
b) zwiększenia (z tytułu)	0	22 119	13 635	10 669	11 094	34 462	91 979
- zakup	0	0	0	0	0	30 972	30 972
- przejęcie ze środków trwałych w budowie	0	11 119	13 628	0	11 094	0	35 841
- przyjęcie w ramach leasingu finansowego	0	0	0	10 669	0	0	10 669
- inne	0	11 000*	7	0	0	3 490	14 497
c) zmniejszenia (z tytułu)	3	26 745	73 997	5 968	11 602	36 411	154 726
- sprzedaż	3	18 884	47 571	5 662	1 178	0	73 298
- likwidacja	0	7 861	25 989	207	10 424	0	44 481
- rozliczenie środków trwałych w budowie	0	0	0	0	0	35 847	35 847
- inne	0	0	437	99	0	564	1 100
d) wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	1 918	354 295	244 279	30 235	96 602	21 574	748 903
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	3	148 790	267 684	12 439	77 350	0	506 266
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	0	22 094	-57 038	-1 563	-157	0	-36 664
- odpis bieżący (RZiS)	0	38 117	16 805	3 848	11 319	0	70 089
- zmniejszenia z tytułu sprzedaży	0	-8 528	-47 488	-5 282	-1 101	0	-62 399
- zmniejszenia z tytułu likwidacji	0	-7 496	-25 925	-88	-10 375	0	-43 884
- inne	0	1	-430	-41	0	0	-470
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	3	170 884	210 646	10 876	77 193	0	469 602
h) odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	503	38 455	1 141	0	1 375	0	41 474
- zwiększenie	0	0	0	0	0	0	0
- zmniejszenie	0	8 414	1 141	0	0	0	9 555
i) odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	503	30 041	0	0	1 375	0	31 919
j) wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	1 412	153 370	33 633	19 359	18 034	21 574	247 382

* Pozycja inne zwiększenia obejmuje nakłady wynikające z szacowanych kosztów demontażu i usunięcia składników aktywów w kwocie 11 mln zł ujęte w następstwie zaplanowanej na pierwszy kwartał 2008 r. zmiany siedziby Centrali Banku co zostało opisane w **nocie (10)**.

20c. Zmiana stanu rzeczowych aktywów trwałych (wg grup rodzajowych) za okres 01.01.2006 - 31.12.2006

	grunty	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	środki transportu	inne środki trwałe	Środki trwałe w budowie i zaliczki	RAZEM
a) wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na początek okresu	146	267 036	314 911	19 450	87 876	19 334	708 753
b) zwiększenia (z tytułu)	1 775	103 757	24 194	9 670	19 268	52 823	211 487
- zakup	0	0	87	12	0	44 576	44 675
- przejęcie ze środków trwałych w budowie	0	10 224	13 953	2 113	17 869	0	44 159
- przyjęcie w ramach leasingu finansowego	0	0	0	7 545	0	0	7 545
- reklasyfikacja z aktywów trwałych do zbycia	1 775	93 533	7 183	0	494	0	102 985
- inne	0	0	2 971	0	905	8 247	12 123
c) zmniejszenia (z tytułu)	0	11 872	34 464	3 586	10 034	48 634	108 590
- sprzedaż	0	1 653	13 724	3 537	2 241	0	21 155
- likwidacja	0	9 314	18 325	0	7 793	0	35 432
- rozliczenie środków trwałych w budowie	0	0	0	0	0	45 110	45 110
- inne	0	905	2 415	49	0	3 524	6 893
d) wartość brutto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	1 921	358 921	304 641	25 534	97 110	23 523	811 650
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	0	107 831	275 293	12 180	77 255	0	472 559
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	3	40 959	-7 609	259	95	0	33 707
- odpis bieżący (RZiS)	0	19 522	15 153	3 601	9 696	0	47 972
- zmniejszenie z tytułu sprzedaży	0	-705	-9 246	-3 319	-1 638	0	-14 908
- zmniejszenie z tytułu likwidacji	0	-6 849	-18 034	0	-7 267	0	-32 150
- reklasyfikacja z aktywów trwałych do zbycia	3	29 504	6 933	0	494	0	36 934
- reklasyfikacja do odpisów z tytułu trwałej utraty wartości	0	0	0	0	-1 700	0	-1 700
- inne	0	-513	-2 415	-23	510	0	-2 441
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	3	148 790	267 684	12 439	77 350	0	506 266
h) odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	10 297	1 713	0	0	0	12 010
- zwiększenie, w tym:	503	34 079	0	0	1 700	0	36 282
- reklasyfikacja z aktywów trwałych do zbycia	503	34 029	0	0	0	0	34 532
- reklasyfikacja z umorzenia	0	0	0	0	1 700	0	1 700
- zmniejszenie	0	5 921	572	0	325	0	6 818
i) odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	503	38 455	1 141	0	1 375	0	41 474
j) wartość netto rzeczowych aktywów trwałych na koniec okresu	1 415	171 676	35 816	13 095	18 385	23 523	263 910

(21) WARTOŚCI NIEMATERIALNE

21a. Wartości niematerialne

	31.12.2007	31.12.2006
- koncesje, patenty, licencje, know how i podobne wartości, w tym:	16 646	20 936
- oprogramowanie komputerowe	16 646	20 936
Wartości niematerialne, razem	16 646	20 936

21b. Zmiana stanu wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) za okres 01.01.2007 - 31.12.2007

	koncesje, patenty, licencje, know how i podobne wartości, w tym: oprogramowanie komputerowe		RAZEM
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	376 581	166 437	376 581
b) zwiększenia (z tytułu)	4 018	4 018	4 018
- przejęcie z inwestycji	6	6	6
- nakłady na wartości niematerialne	1 876	1 876	1 876
- inne (rezerwa)	2 136	2 136	2 136
c) zmniejszenia (z tytułu)	423	423	423
- przeniesienie na środki trwałe	7	7	7
- inne	416	416	416
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	380 176	170 032	380 176
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	355 645	145 501	355 645
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	7 885	7 885	7 885
- odpis bieżący (RW)	7 885	7 885	7 885
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	363 530	153 386	363 530
h) odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0
i) odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	0	0
j) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	16 646	16 646	16 646

21c. Zmiana stanu wartości niematerialnych (wg grup rodzajowych) za okres 01.01.2006 - 31.12.2006

	koncesje, patenty, licencje, know how i podobne wartości, w tym: oprogramowanie komputerowe		RAZEM
a) wartość brutto wartości niematerialnych na początek okresu	371 682	161 538	371 682
b) zwiększenia (z tytułu)	8 242	8 242	8 242
- zakup	101	101	101
- przejęcie z inwestycji	288	288	288
- nakłady na wartości niematerialne	2 650	2 650	2 650
- inne	5 203	5 203	5 203
c) zmniejszenia (z tytułu)	3 343	3 343	3 343
- rozwiązanie rezerwy na nakłady	2 971	2 971	2 971
- inne	372	372	372
d) wartość brutto wartości niematerialnych na koniec okresu	376 581	166 437	376 581
e) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na początek okresu	345 330	135 186	345 330
f) amortyzacja za okres (z tytułu)	10 315	10 315	10 315
- odpis bieżący (RW)	10 315	10 315	10 315
g) skumulowana amortyzacja (umorzenie) na koniec okresu	355 645	145 501	355 645
h) odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	0	0
i) odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	0	0
j) wartość netto wartości niematerialnych na koniec okresu	20 936	20 936	20 936

(22) AKTYWA TRWAŁE DO ZBYCIA**22a. Aktywa trwałe do zbycia za okres 01.01.2007 - 31.12.2007**

	grunty	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	RAZEM
a) wartość na początek okresu	214	17 938	232	18 384
b) odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	0	-6 086	-212	-6 298
c) wartość aktywów trwałych do zbycia netto na początek okresu	214	11 852	20	12 086
d) zmiany wartości w okresie, w tym:	-214	-17 938	-232	-18 384
- sprzedaż aktywów trwałych do zbycia	-214	-17 938	-232	-18 384
e) zmiana odpisów z tytułu utraty wartości w okresie, w tym:	0	6 086	212	6 298
- sprzedaż aktywów trwałych do zbycia	0	6 086	212	6 298
f) odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	0	0	0
g) wartość aktywów trwałych do zbycia na koniec okresu	0	0	0	0

22b. Aktywa trwałe do zbycia za okres 01.01.2006 - 31.12.2006

	grunty	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	urządzenia techniczne i maszyny	RAZEM
a) wartość na początek okresu	189 599	90 622	536	280 757
b) odpisy z tytułu utraty wartości na początek okresu	-8 002	-41 015	0	-49 017
c) wartość aktywów trwałych do zbycia netto na początek okresu	181 597	49 607	536	231 740
d) zmiany wartości w okresie, w tym:	-189 385	-72 684	-304	-262 373
- reklasyfikacja do rzeczowych aktywów trwałych	-1 772	-64 029	-250	-66 051
- sprzedaż aktywów trwałych do zbycia	-187 538	-9 347	-57	-196 942
e) zmiana odpisów z tytułu utraty wartości w okresie, w tym:	8 002	34 929	-212	42 719
- reklasyfikacja do rzeczowych aktywów trwałych	503	34 029	0	34 532
- sprzedaż aktywów trwałych do zbycia	7 499	3 787	0	11 286
f) odpisy z tytułu utraty wartości na koniec okresu	0	-6 086	-212	-6 298
g) wartość aktywów trwałych do zbycia na koniec okresu	214	11 852	20	12 086

(23) AKTYWA Z TYTUŁU PODATKU ODROZONEGO**23a. Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego**

	31.12.2007			31.12.2006		
	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	Aktywo z tytułu odroczonego podatku	Rezerwa na odroczonego podatek dochodowy	Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	10 533	0	10 533	13 226	0	13 226
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	9 732	-20 813	-11 081	8 361	-17 143	-8 782
Niezrealizowane należności/ zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	117 488	-97 362	20 127	163 143	-91 051	72 092
Odsetki do zapłacenia/otrzymania od lokat i papierów wartościowych	20 758	-80 383	-59 625	14 782	-32 262	-17 480
Odsetki i dyskonto od kredytów i wierzytelności	12 206	-24 853	-12 647	12 270	-72 787	-60 517
Przychody i koszty rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	0	-12 770	-12 770	3 925	-16 904	-12 979
Rezerwy na kredyty stanowiące różnice przejściowe	67 828	0	67 828	53 953	0	53 953
Świadczenia pracownicze	17 309	0	17 309	13 907	0	13 907
Rezerwy na koszty	5 152	0	5 152	5 936	0	5 936
Wycena aktywów inwestycyjnych oraz zabezpieczenia środków pieniężnych odniesiona na kapitał z aktualizacji wyceny	643	0	643	0	-2 318	-2 318
Straty podatkowe do odliczenia w przyszłości	0	0	0	27 269	0	27 269
Pozostałe	2 842	-2 469	373	1 158	-3 013	-1 856
Aktywo z tytułu odroczonego podatku, netto	264 492	-238 648	25 843	317 930	-235 479	82 451

23b. Zmiany z tytułu różnic przejściowych

	Zmiany odnoszone na		Zmiany odnoszone
	31.12.2006	wynik finansowy	na kapitały 31.12.2007
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	13 226	-2 693	10 533
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	-8 782	-2 299	-11 081
Niezrealizowane należności/ zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	72 092	-51 965	20 127
Odsetki do zapłacenia/otrzymania od lokat i papierów wartościowych	-17 480	-42 145	-59 625
Odsetki i dyskonto od kredytów i wierzytelności	-60 517	47 870	-12 647
Przychody i koszty rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	-12 979	209	-12 770
Rezerwy na kredyty stanowiące różnice przejściowe	53 953	13 875	67 828
Świadczenia pracownicze	13 907	3 402	17 309
Rezerwy na przyszłe koszty	5 936	-784	5 152
Wycena aktywów inwestycyjnych oraz zabezpieczenia środków pieniężnych odniesiona na kapitał z aktualizacji wyceny	-2 318		2 961 643
Straty podatkowe do odliczenia w przyszłości	27 269	-27 269	0
Pozostałe	-1 856	2 229	373
Razem	82 451	-59 569	2 961 25 843

23c. Zmiany z tytułu różnic przejściowych

	31.12.2005	Zmiany odnoszone na wynik finansowy	Zmiany odnoszone na kapitały	31.12.2006
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	24 036	-10 810		13 226
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	3 596	-12 378		-8 782
Niezrealizowane należności/ zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	22 100	49 992		72 092
Odsetki do zapłacenia/otrzymania od lokat i papierów wartościowych	-17 405	-75		-17 480
Odsetki i dyskonto od kredytów i wierzytelności	-65 295	4 778		-60 517
Przychody i koszty rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	-4 560	-8 419		-12 979
Rezerwy na kredyty stanowiące różnice przejściowe	40 310	13 643		53 953
Świadczenia pracownicze	9 408	4 499		13 907
Rezerwy na przyszłe koszty	3 391	2 545		5 936
Wycena aktywów inwestycyjnych oraz zabezpieczenia środków pieniężnych odniesiona na kapitał z aktualizacji wyceny	-6 478		4 160	-2 318
Straty podatkowe do odliczenia w przyszłości	80 824	-53 555		27 269
Pozostałe	-806	-1 050		-1 856
Razem	89 121	-10 830	4 160	82 451

23d. Zmiany podatku odroczonego

	1.01.2007 - 31.12.2007	1.01.2006 - 31.12.2006
Różnica pomiędzy amortyzacją podatkową a bilansową	-2 693	-10 810
Wycena bilansowa instrumentów finansowych	-2 299	-12 378
Niezrealizowane należności/ zobowiązania z tytułu instrumentów pochodnych	-51 965	49 992
Odsetki do zapłacenia/otrzymania od lokat i papierów wartościowych	-42 145	-75
Odsetki i dyskonto od kredytów i wierzytelności	47 870	4 778
Przychody i koszty rozliczane wg efektywnej stopy procentowej	209	-8 419
Rezerwy na kredyty stanowiące różnice przejściowe	13 875	13 643
Świadczenia pracownicze	3 402	4 499
Rezerwy na przyszłe koszty	-784	2 545
Straty podatkowe do odliczenia w przyszłości	-27 269	-53 555
Pozostałe	2 229	-1 050
Zmiany z tytułu podatku odroczonego odniesione na wynik	-59 569	-10 830
Zmiana z tytułu należności od Urzędu Skarbowego z tyt. Art. 38a CIT	-772	1 564
Sprzedaż aktywa z tytułu odroczonego podatku jako część przedsiębiorstwa	0	1 139
Zmiana stanu różnic przejściowych poprzedniego okresu - ostateczna deklaracja CIT	0	0
Wycena aktywów inwestycyjnych oraz zabezpieczenia środków pieniężnych odniesiona na kapitał z aktualizacji wyceny	2 961	4 160

23e. Kwota ujemnych różnic przejściowych, w związku z którymi nie ujęto w bilansie składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego

Rok wygaśnięcia różnic przejściowych	31.12.2007	31.12.2006
Bezterminowo	7 332	5 772
Razem	7 332	5 772

Bazując na zapisach MSR 12 Bank dokonał kompensaty aktywa z tytułu podatku odroczonego z rezerwami z tytułu podatku odroczonego.

	31.12.2007	31.12.2006
Aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	25 843	82 451
Rezerwa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-
Razem	25 843	82 451

(24) POZOSTAŁE AKTYWA

24. Pozostałe aktywa

	31.12.2007	31.12.2006
Koszty do rozliczenia w czasie	38 001	60 168
Dochody do otrzymania	674	506 614
Konta z tytułu rozliczeń międzybankowych	3 882	32 849
Konta rozliczeniowe z tytułu transakcji na instrumentach finansowych	63 533	129 051
Należności od dłużników różnych	111 500	56 293
Rozrachunki publiczno-prawne, w tym:	9 022	56 567
- z tytułu należności od Urzędu Skarbowego z tyt. Art. 38 a CIT	9 022	9 795
- z tytułu zapłaconego podatku od dywidendy	0	46 274
Prawo wieczystego użytkowania gruntu	5 155	5 155
Razem pozostałe aktywa, brutto	231 767	846 697
Rezerwy	-10 577	-9 231
Razem pozostałe aktywa, netto	221 190	837 466

Saldo dochodów do otrzymania na 31 grudnia 2006 obejmuje należność z tytułu dywidendy zadeklarowanej do wypłaty przez podmiot zależny o wartości 506 milionów złotych. Wypłata niniejszej dywidendy została zrealizowana w styczniu 2007 r.

(25) ZOBOWIĄZANIA WOBEC BANKÓW

25a. Zobowiązania wobec banków

	31.12.2007	31.12.2006
W rachunku bieżącym	67 653	32 551
Depozyty terminowe	739 971	1 967 844
Otrzymane kredyty i pożyczki	1 750 732	1 592 574
Odsetki	10 332	7 236
Razem	2 568 688	3 600 205

W dniu 20 lipca 2007 r. pomiędzy Bankiem a konsorcjum złożonym z banków międzynarodowych została podpisana umowa średnioterminowej pożyczki konsorcjalnej. Kwota pożyczki wynosi 120.000.000 CHF. Oprocentowanie pożyczki jest zmienne, oparte na stawce LIBOR powiększonej o uzgodnioną w umowie marżę. Spłata pożyczki ma nastąpić w lipcu 2010 roku, z opcją przedłużenia – za zgodą stron umowy - o kolejne dwa okresy roczne (to jest do roku 2012)

Bank nie zarejestrował żadnych naruszeń warunków umownych związanych ze zobowiązaniami z tytułu zaciągniętych pożyczek.

25b. Zobowiązania wobec banków wg terminów zapadalności

	31.12.2007	31.12.2006
Rachunki bieżące	67 653	32 551
- do 1 miesiąca	612 500	1 672 635
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	76 676	290 134
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	50 797	5 075
- powyżej 1 roku do 5 lat	1 458 945	1 323 231
- powyżej 5 lat	291 785	269 343
Odsetki	10 332	7 236
Razem	2 568 688	3 600 205

Saldo zobowiązań wobec Banków o terminie zapadalności powyżej 5 lat wynika z zawartej przez Bank w latach ubiegłych strukturyzowanej długoterminowej umowy z jednym kontrahentem. Umowa ta skutkowałą jednoczesnym zaciągnięciem kredytu przez Bank oraz nabyciem zerokuponowych papierów wartościowych kontrahenta i dokonaniem przez Bank przedpłaty (zdyskontowanych) odsetek od kredytu za 10 ostatnich lat z góry. Do dnia 31 grudnia 2004 dokonana przedpłata, zgodnie z warunkami umowy, nie była zaliczana do rachunku zysków, bieżące odsetki od kredytu były naliczane liniowo a dyskonto z tytułu papierów wartościowych było rozliczane metodą wykładniczą.

Od momentu wdrożenia MSSF zastosowano wycenę według zamortyzowanego kosztu i efektywnej stopy procentowej, stosując między innymi jedną efektywną stopę procentową dla całej struktury oraz dokonując rozliczenia w czasie przedpłaconych kosztów.

25c. Zobowiązania wobec banków wg struktury walutowej

	31.12.2007	31.12.2006
w walucie polskiej	847 715	1 998 392
w walutach obcych (po przeliczeniu na zł):	1 720 973	1 601 813
- waluta: USD	28 885	173 951
- waluta: EURO	228 031	73 011
- waluta: CHF	1 464 057	1 354 851
pozostałe waluty (w tys. zł)	0	0
Razem	2 568 688	3 600 205

(26) ZOBOWIĄZANIA FINANSOWE WYCENIANE DO WARTOŚCI GODZIWEJ PRZECZ RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

26. Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat

	31.12.2007	31.12.2006
Ujemna wycena pochodnych instrumentów finansowych	560 727	298 744
Zobowiązania z tytułu krótkiej sprzedaży papierów wartościowych	9 002	0
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez Rachunek zysków i strat	569 729	298 744

Podział ujemnej wyceny instrumentów pochodnych na poszczególne typy instrumentów został zaprezentowany w nocie **(15)**

(27) INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE

Informacje zamieszczono w nocie **(16) INSTRUMENTY POCHODNE ZABEZPIECZAJĄCE**

(28) ZOBOWIĄZANIA WOBEC KLIENTÓW

28a. Zobowiązania wobec klientów wg struktury rodzajowej

	31.12.2007	31.12.2006
Zobowiązania wobec podmiotów gospodarczych	8 180 225	6 170 377
Rachunki bieżące	3 048 094	2 305 969
Depozyty terminowe	4 964 486	3 733 708
Inne	151 140	119 128
Naliczone odsetki	16 505	11 572
Zobowiązania wobec jednostek budżetowych	1 559 034	1 357 679
Rachunki bieżące	828 455	704 111
Depozyty terminowe	703 394	643 419
Inne	24 699	8 714
Naliczone odsetki	2 486	1 435
Zobowiązania wobec klientów indywidualnych	12 282 374	8 666 966
Rachunki bieżące	2 796 561	2 299 066
Depozyty terminowe	9 260 695	6 126 314
Inne	147 410	187 824
Naliczone odsetki	77 708	53 762
Razem	22 021 633	16 195 022

28b. Zobowiązania wobec klientów wg terminów zapadalności

	31.12.2007	31.12.2006
Rachunki bieżące	6 673 110	5 309 146
- do 1 miesiąca	7 688 886	5 920 198
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	1 928 716	2 201 411
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	5 494 474	2 352 596
- powyżej 1 roku do 5 lat	139 017	344 894
- powyżej 5 lat	731	8
Odsetki	96 699	66 769
Razem	22 021 633	16 195 022

28c. Zobowiązania wobec klientów wg struktury walutowej

	31.12.2007	31.12.2006
w walucie polskiej	19 845 095	14 066 453
w walutach obcych (po przeliczeniu na zł):	2 176 538	2 128 569
- waluta: USD	882 892	1 143 824
- waluta: EURO	1 182 959	918 836
- waluta: GBP	94 488	53 302
- waluta: CHF	7 379	8 544
pozostałe waluty (w tys. zł)	8 820	4 063
Razem	22 021 633	16 195 022

(29) ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU SPRZEDANYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH Z UDZIELONYM PRZYRZECZENIEM ODKUPU**29. Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu**

	31.12.2007	31.12.2006
a) od banków	186 003	85 947
b) od klientów	541 564	1 390 820
c) odsetki	2 426	919
Razem	729 993	1 477 686

(30) ZOBOWIĄZANIA Z TYTUŁU EMISJI DŁUŻNYCH PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH**30a. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych**

	31.12.2007	31.12.2006
Wyemitowane obligacje i bony dłużne	0	0
Weksle własne	0	5 705
Odsetki	0	0
Razem	0	5 705
- do 1 miesiąca	0	0
- powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	0	0
- powyżej 3 miesięcy do 1 roku	0	5 705
- powyżej 1 roku do 5 lat	0	0
- powyżej 5 lat	0	0
Odsetki	0	0
Razem	0	5 705

30b. Zmiana stanu zobowiązań z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Stan na początek okresu	5 705	32 587
Zwiększenia, z tytułu:	0	6 240
- zakup weksla przez NBP	0	5 705
- naliczenie dyskonta /odsetek	0	535
Zmniejszenia, z tytułu:	-5 705	-33 122
- wykup obligacji	0	-8 911
- wykup weksla od NBP	-5 705	-22 836
- rozliczenie dyskonta/wypłata odsetek	0	-1 375
Stan na koniec okresu	0	5 705

30d. Dłużne papiery wartościowe wg rodzaju

Wg stanu na 31.12.2006	Wartość bilansowa	Warunki oprocentowania	Termin wykupu	Rynek notowań
Bank Millennium S.A. - weksel restrukturyzacyjny	5 705	1,00%	04.11.2007	nie notowane

(31) REZERWY**31a. Rezerwy**

	31.12.2007	31.12.2006
Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe	12 351	10 400
Razem	12 351	10 400

31b. Zmiana stanu rezerw

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
<i>Rezerwa na zobowiązania pozabilansowe</i>		
Stan na początek okresu	10 400	16 468
Utworzenie rezerw	9 692	26 842
Rozwiązanie rezerw	-7 639	-32 879
Różnice kursowe	-102	-31
Stan na koniec okresu	12 351	10 400

Informacja o rezerwach na roszczenia ze spraw spornych została zaprezentowana w **nocie (33c)**

(32) REZERWA NA ODROZCZONY PODATEK DOCHODOWY

	31.12.2007	31.12.2006
32. Rezerwa na odroczony podatek dochodowy	0	0

(33) POZOSTAŁE ZOBOWIĄZANIA**33a. Pozostałe zobowiązania**

	31.12.2007	31.12.2006
Krótkoterminowe	377 785	592 972
Koszty do zapłacenia - premie, wynagrodzenia	72 411	54 088
Koszty do zapłacenia - pozostałe	70 386	76 881
Konta z tytułu rozliczeń międzybankowych	100 347	208 271
Konta rozliczeniowe z tytułu transakcji na instrumentach finansowych	24	153 471
Wierzyciele różni	69 098	48 660
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	16 344	7 236
Zobowiązania wobec budżetu	5 179	7 944
Przychody przyszłych okresów	22 019	17 877
Rezerwy na niewykorzystane urlopy	13 254	11 607
Rezerwy na roszczenia sporne	8 723	6 937
Długoterminowe	31 591	38 366
Rezerwy na odprawy emerytalne	5 436	7 501
Rezerwy na roszczenia sporne	12 158	12 158
Pozostałe	13 997	18 707
Razem	409 376	631 338

Bank jest leasingobiorcą w umowach leasingu finansowego dotyczącego floty samochodów, zawartych z podmiotem zależnym Banku – Millennium Leasing Sp. z o.o. Bank rozpoznaje środki z tytułu leasingu finansowego jako aktywa trwałe.

33b. Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego (zawiera VAT)

	31.12.2007	31.12.2006
Zobowiązania (brutto) z tytułu leasingu finansowego	18 914	8 485
Niezrealizowane koszty finansowe	2 570	1 249
Wartość bieżąca minimalnych rat leasingowych	16 344	7 236
Zobowiązania (brutto) z tytułu leasingu finansowego wg terminów zapadalności		
do 1 roku	3 343	1 285
powyżej 1 roku do 5 lat	15 571	7 200
powyżej 5 lat	0	0
Razem	18 914	8 485
Zobowiązania (netto) z tytułu leasingu finansowego wg terminów zapadalności		
do 1 roku	2 376	863
powyżej 1 roku do 5 lat	13 968	6 373
powyżej 5 lat	0	0
Razem	16 344	7 236

33c. Zmiana stanu rezerw na roszczenia sporne

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Stan na początek okresu	19 095	0
Utworzenie rezerw	2 298	19 095
Wykorzystanie rezerw	-512	0
Stan na koniec okresu	20 881	19 095

33d. Zmiana stanu rezerw na niewykorzystane urlopy

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Stan na początek okresu	11 607	12 148
Utworzenie rezerw	2 943	0
Wykorzystanie rezerw	-1 296	-541
Stan na koniec okresu	13 254	11 607

33e. Zmiana stanu rezerw na odprawy emerytalne

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Stan na początek okresu	7 501	4 972
Utworzenie/Odwrócenie rezerw	-1 842	2 639
Wykorzystanie rezerw	-223	-110
Stan na koniec okresu	5 436	7 501

(34) ZOBOWIĄZANIA PODPORZĄDKOWANE**34a. Zobowiązania podporządkowane**

	31.12.2007	31.12.2006
Nazwa jednostki	BBG FINANCE B.V.	BBG FINANCE B.V.
Waluta pożyczki	EUR	EUR
Wartość pożyczki w walucie	80 000	80 000
Wartość pożyczki w PLN	286 560	306 496
Warunki oprocentowania	6,485%	5,392%
Termin wymagalności	12.12.2011 r.	12.12.2011
Odsetki	1032	813
Stan bilansowy zobowiązań podporządkowanych	287 592	307 309

34a. Zobowiązania podporządkowane

	31.12.2007	31.12.2006
Nazwa jednostki	MB FINANCE A.B.	-
Waluta pożyczki	EUR	-
Wartość pożyczki w walucie	150 000	0
Wartość pożyczki w PLN	537 300	0
Warunki oprocentowania	6,377%	-
Termin wymagalności	20.12.2017 r.	-
Odsetki	1 143	0
Stan bilansowy zobowiązań podporządkowanych	538 443	0

34b. Zmiana stanu zobowiązań podporządkowanych

	01.01.2007 - 31.12.2007	01.01.2006 - 31.12.2006
Stan na początek okresu	307 309	309 504
Zwiększenia, z tytułu:	562 570	14 006
- zaciągnięcie zobowiązań w drodze emisji obligacji	543 450	0
- naliczenie odsetek	19 120	14 006
Zmniejszenia, z tytułu:	-43 844	-16 201
- spłata odsetek	-17 759	-13 913
- różnice kursowe	-26 085	-2 288
Stan zobowiązań podporządkowanych na koniec okresu	826 035	307 309

W grudniu 2007 Bank dokonał emisji obligacji podporządkowanych (na podstawie art. 127 ust. 3 pkt 2 lit. b ustawy Prawo bankowe) o łącznej wartości 150.000.000 EUR (150 sztuk Obligacji o wartości nominalnej 1.000.000 EUR każda).

Obligacje będą wykupione po wartości nominalnej po dziesięciu latach od daty emisji, lub przed terminem zapadalności w szczególności w przypadku skorzystania przez Bank z opcji call, jednak nie wcześniej niż po upływie 5 lat od daty emisji. Przedterminowy wykup będzie wymagał uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego lub innego właściwego w danym czasie organu sprawującego nadzór nad działalnością Banku.

Oprocentowanie Obligacji jest oparte na stawce sześciomiesięcznego EURIBOR, powiększonej o marżę w wysokości 1,54% przez pierwsze 5 lat od daty emisji. O ile Obligacje nie zostaną wykupione po pięciu latach, marża ulegnie zwiększeniu o 50 p.b.,

Obligacje zostały nabyte w wartości nominalnej przez spółkę zależną Banku - MB Finance AB (objętą konsolidacją).

W trakcie 2007 i 2006 roku Bank nie odnotował żadnych opóźnień w płatności rat kapitałowych lub odsetkowych, ani nie naruszył żadnych innych postanowień umownych wynikających ze swoich zobowiązań podporządkowanych.

(35) KAPITAŁ WŁASNY

35a. KAPITAŁ ZAKŁADOWY

Kapitał podstawowy Banku Millennium S.A. wynosi 849 181 744 zł i dzieli się na 849 181 744 akcji o wartości nominalnej 1 zł każda, co prezentuje poniższa tabela.

KAPITAŁ ZAKŁADOWY				Wartość nominalna jednej akcji = 1 zł.			
Seria / emisja	Rodzaj akcji	Rodzaj uprzywilejowania	Liczba akcji	Wartość serii / emisji	Sposób pokrycia kapitału	Data rejestracji	Prawo do dywidendy
A	imienne założycielskie	x2 co do głosu	106 850	106 850	gotówka	30.06.1989	30.06.1989
B1	imienne zwykłe		150 000	150 000	gotówka	13.06.1990	01.01.1990
B2	imienne zwykłe		150 000	150 000	gotówka	13.12.1990	01.01.1990
C	na okaziciela zwykłe		4 693 150	4 693 150	gotówka	17.05.1991	01.01.1991
D1	na okaziciela zwykłe		1 700 002	1 700 002	gotówka	31.12.1991	01.01.1992
D2	na okaziciela zwykłe		2 611 366	2 611 366	gotówka	31.01.1992	01.01.1992
D3	na okaziciela zwykłe		1 001 500	1 001 500	gotówka	10.03.1992	01.01.1992
E	na okaziciela zwykłe		6 000 000	6 000 000	gotówka	28.05.1993	01.01.1992
F	na okaziciela zwykłe		9 372 721	9 372 721	gotówka	10.12.1993	01.01.1993
G	na okaziciela zwykłe		8 000 000	8 000 000	gotówka	30.05.1994	01.10.1993
H	na okaziciela zwykłe		7 082 129	7 082 129	gotówka	24.10.1994	01.10.1994
Podwyższenie wart. nominalnej akcji z 1 do 4 PLN				122 603 154	kapitał zapasowy	24.11.1994	
Split akcji w stosunku 1:4			122 603 154			5.12.1994	
I	na okaziciela zwykłe		65 000 000	65 000 000	gotówka	12.08.1997	01.10.1996
J	na okaziciela zwykłe		196 120 000	196 120 000	kapitały Banku Gdańskiego S.A.	12.09.1997	01.10.1996
K	na okaziciela zwykłe		424 590 872	424 590 872	gotówka	31.12.2001	01.01.2001
Liczba akcji razem			849 181 744				
Kapitał akcyjny razem				849 181 744			

W okresie sprawozdawczym nie były dokonywane konwersje akcji z imiennych na okaziciela. Liczba akcji imiennych wg stanu na dzień 31.12.2007 r. wynosiła 109 356, z czego 62 200 akcji to akcje założycielskie.

W okresie objętym sprawozdaniem finansowym kapitał podstawowy Banku nie ulegał zmianom.
Najwięksi akcjonariusze Banku (powyżej 5% udział w głosach WZA) przedstawiali się następująco:

Akcjonariusze według stanu na 31.12.2007 r.

<i>Akcjonariusz</i>	<i>Ilość akcji</i>	<i>% udział w kapitale zakładowym</i>	<i>Ilość głosów</i>	<i>% udział w głosach na WZA</i>
Banco Comercial Portugues S.A.	556 325 794	65,51	556 325 794	65,51

Akcjonariusze według stanu na 31.12.2006 r.

<i>Akcjonariusz</i>	<i>Ilość akcji</i>	<i>% udział w kapitale zakładowym</i>	<i>Ilość głosów</i>	<i>% udział w głosach na WZA</i>
Banco Comercial Portugues S.A.	556 325 794	65,51	556 325 794	65,51

Dane dotyczące ilości akcji, procentowego udziału w kapitale zakładowym, liczby głosów i ich procentowego udziału w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu przygotowane zostały w oparciu o informacje zawarte w zawiadomieniach skierowanych do Banku przez akcjonariuszy, na podstawie art. 69 ustawy o ofercie publicznej i warunkach wprowadzania instrumentów finansowych do zorganizowanego obrotu oraz o spółkach publicznych.

Zgodnie z wymogami MSSF 1 (Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy) Bank ma obowiązek zastosować do sporządzania sprawozdań finansowych MSR 29 (Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji) retrospektywnie.

Na podstawie paragrafu 24 MSR 29 „Sprawozdawczość finansowa w warunkach hiperinflacji” składniki kapitału własnego (za wyjątkiem zysków zatrzymanych oraz wszelkich nadwyżek z aktualizacji wyceny aktywów) powinny zostać przekształcone przy zastosowaniu ogólnego indeksu cen, poczynwszy od daty, w której kapitały te zostały wniesione lub powstały w inny sposób za okres, w którym gospodarka, w której dany podmiot prowadzi działalność, była gospodarką w myśl MSR 29 hiperinflacyjną.

Efekt przeliczenia odpowiednich składników kapitału własnego wskaźnikami inflacji powinien zostać ujęty drugostronnie w niepodzielnym wyniku finansowym lat ubiegłych. Zastosowanie przepisów paragrafu 24 MSR 29 spowodowałoby wzrost kapitału zakładowego i kapitału zapasowego – nadwyżki ceny emisyjnej akcji nad ich wartością nominalną o kwotę 222 907 tys. zł. (zgodnie z poniższą tabelą) i jednocześnie obciążenie w takiej samej wysokości niepodzielnego wyniku finansowego lat ubiegłych.

Kapitał:	Zmiana w tys. zł
- zakładowy	110 487
- zapasowy	112 420
Razem	222 907

Pełne wprowadzenie wymogów MSR 29 rodziłoby skutki prawne w związku z koniecznością zmiany kapitału akcyjnego na podstawie Kodeksu Spółek Handlowych i Prawa Bankowego. Jednocześnie z uwagi na fakt, że efekty przeszacowania, o których mowa powyżej, nie mają wpływu na zmianę wartości aktywów netto Banku, Zarząd Banku uważa, że ujęcie takiej korekty nie miałoby istotnego wpływu na prawidłowość i rzetelność przedstawienia sytuacji finansowej prezentowanej w niniejszym sprawozdaniu.

35b. KAPITAŁ Z AKTUALIZACJI WYCENY

Kapitał z aktualizacji wyceny Banku powstaje w rezultacie rozpoznania:

- efektu wyceny (według wartości godziwej) aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży w kwocie netto, to jest po uwzględnieniu podatku odroczonego. Wyksięgowanie niniejszych wartości z kapitału z aktualizacji wyceny następuje w momencie wyłączenia z ksiąg rachunkowych całości lub części wycenianych aktywów (efekt wyceny jest wtedy odnoszony do rachunku zysków i strat),
- efektu wyceny (według wartości godziwej) instrumentów pochodnych stanowiących zabezpieczenie przepływów środków pieniężnych w kwocie netto, to jest po uwzględnieniu podatku odroczonego. W kapitale z aktualizacji wyceny, ujmowana jest część zysków lub strat związanych z instrumentem zabezpieczającym przepływy pieniężne, która stanowi efektywne zabezpieczenie natomiast nieefektywna część zysków lub strat związanych z tym instrumentem zabezpieczającym ujmowana jest w rachunku zysków i strat.

Kapitał z aktualizacji wyceny

	31.12.2007	31.12.2006
Efekt wyceny (brutto)	-3 385	12 199
Podatek odroczonego	643	-2 318
Efekt wyceny netto	-2 742	9 881

Źródła zmian kapitału z aktualizacji wyceny przedstawiają się następująco (dane w tys. zł):

Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży 1.01.2007 - 31.12.2007

	Wartość brutto	Podatek odroczonego	Razem
Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	11 459	-2 177	9 282
Przeniesienie do rachunku zysków i strat okresu w efekcie sprzedaży	-7 125	1354	-5 771
Zmiana kapitałów w związku z zapadalnością papierów wartościowych	1 769	-336	1 433
Zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	-8 510	1 617	-6 893
Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	-2 407	457	-1 949

Kapitał z aktualizacji wyceny aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży
1.01.2006 - 31.12.2006

	Wartość brutto	Podatek odroczony	Razem
Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	34 092	-6 475	27 617
Przeniesienie do rachunku zysków i strat okresu w efekcie sprzedaży	-1 277	242	-1 035
Zmiana kapitałów w związku z zapadalnością papierów wartościowych	-9 130	1 734	-7 396
Zyski/straty z rewaluacji aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży odniesione na kapitał własny	-12 226	2 322	-9 904
Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	11 459	-2 177	9 282

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne
1.01.2007 - 31.12.2007

	Wartość brutto	Podatek odroczony	Razem
Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	739	-140	599
Zyski/straty z wyceny instrumentu zabezpieczającego odniesione do kapitału z aktualizacji wyceny w ciągu okresu sprawozdawczego	-1 717	325	-1 392
Zyski/straty usunięte z kapitału własnego i odniesione na wynik finansowy za okres sprawozdawczy	0	0	0
Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	-978	185	-793

Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne
1.01.2006 - 31.12.2006

	Wartość brutto	Podatek odroczony	Razem
Kapitał z aktualizacji wyceny na początek okresu	0	0	0
Zyski/straty z wyceny instrumentu zabezpieczającego odniesione do kapitału z aktualizacji wyceny w ciągu okresu sprawozdawczego	739	-140	599
Zyski/straty usunięte z kapitału własnego i odniesione na wynik finansowy za okres sprawozdawczy	0	0	0
Kapitał z aktualizacji wyceny na koniec okresu	739	-140	599

35c. Zyski zatrzymane

	kapitał zapasowy	kapitał rezerwowy	fundusz ogólnego ryzyka bankowego	niepodzielony wynik	RAZEM
Zyski zatrzymane na początek okresu 01.01.2007	124 376	0	383 265	-9 999	497 642
- podział zysku, w tym:	0	0	-154 363	10 002	-144 361
- pokrycie efektu wdrożenia MSSF	0	0	-154 363	154 363	0
- wypłata dywidendy	0	0	0	-144 361	-144 361
- wynik netto bieżącego okresu	0	0	0	411 922	411 922
Zyski zatrzymane na koniec bieżącego okresu 31.12.2007	124 376	0	228 902	411 925	765 203

35d. Zyski zatrzymane

	kapitał zapasowy	kapitał rezerwowy	fundusz ogólnego ryzyka bankowego	niepodzielony wynik	RAZEM
Zyski zatrzymane na początek okresu 01.01.2006	0	0	383 265	-89 745	293 520
- podział zysku, w tym:	124 376	0	0	-582 936	-458 558
- odpis z zysku na kapitał zapasowy	124 376	0	0	-124 376	0
- wypłata dywidendy	0	0	0	-458 558	-458 558
- wynik netto bieżącego okresu	0	0	0	662 682	662 682
Zyski zatrzymane na koniec bieżącego okresu 31.12.2006	124 376	0	383 265	-9 999	497 642

VIII. DYWIDENDY ZA ROK 2006 I 2007

W dniu 26.03.2007 r. ZWZA Banku podjęło uchwałę o przeznaczeniu na wypłatę dywidendy z zysku za rok 2006 kwoty 144.360.896,48 zł, co daje 0,17 zł brutto na jedną akcję, wypłata dywidendy nastąpiła w dniu 23.05.2007 r.

Zarząd Banku zaproponuje na Walnym Zgromadzeniu Akcjonariuszy Banku wypłatę dywidendy z zysku za rok 2007 w kwocie 0,19 zł na akcję, co stanowi łączną kwotę 161,3 mln zł oraz 35% zysku skonsolidowanego za rok 2007.

IX. WARTOŚĆ GODZIWA

Najlepszym odzwierciedleniem wartości godziwej instrumentów finansowych jest ich wartość rynkowa. W przypadku wielu produktów i transakcji, dla których wartość rynkowa nie jest dostępna, wartość godziwa musi być szacowana za pomocą wewnętrznych modeli opartych na dyskontowaniu przepływów finansowych.

Przepływy finansowe dla różnych instrumentów są wyznaczane zgodnie z ich indywidualną charakterystyką, a czynniki dyskontujące uwzględniają zmiany w czasie zarówno rynkowych stóp procentowych, jak i marż.

Wszystkie modelowe oszacowania zawierają pewną dozę arbitralności i dlatego odzwierciedlają wyłącznie wartość instrumentów, dla których zostały stworzone. W tych warunkach prezentowane wartości różnic między wartościami godziwymi i bilansowymi nie mogą być rozumiane jako korekty wartości ekonomicznej Banku Millennium.

Główne założenia i metody zastosowane do oszacowania wartości godziwej aktywów i pasywów Banku są następujące:

Należności i zobowiązania wobec banków (umowa strukturyzowana)

Jest to transakcja, na którą składa się jednoczesne nabycie długoterminowej zero kuponowej obligacji oraz zaciągnięcie długoterminowej pożyczki stało procentowej od emitenta obligacji.

Wartość godziwa obu stron transakcji została oszacowana poprzez zdyskontowanie związanych z nią przepływów finansowych w terminie zapadalności/wymagalności przy zastosowaniu bieżącej stopy zero kuponowej oraz marży przeskalowanej w celu dostosowania do bieżącego poziomu stóp rynkowych.

Pozostałe należności i zobowiązania wobec banków

Wartość godziwa tych instrumentów finansowych została wyznaczona poprzez zdyskontowanie bieżącymi stopami przyszłych przepływów kapitałowych i odsetkowych przy założeniu ich wystąpienia w terminach kontraktowych.

Kredyty i pożyczki udzielone klientom

Wartość godziwa instrumentów tego rodzaju bez terminu zapadalności oraz o krótkich terminach zapadalności, ze względu na ich krótkoterminowy charakter oraz stabilną w czasie politykę Banku w odniesieniu do tego portfela, jest zbliżona do wartości bilansowej.

Wartość godziwa instrumentów o określonym długim terminie zapadalności została oszacowana poprzez zdyskontowanie związanych z nimi przepływów finansowych w terminach i na warunkach wynikających z umów przy zastosowaniu bieżących stóp zero kuponowych oraz marż na ryzyko kredytowe.

W przypadku kredytów mieszkaniowych, ze względu na ich długoterminowy charakter, do oszacowania przyszłych przepływów finansowych dodatkowo został uwzględniony efekt wcześniejszej spłaty.

Od wartości godziwej portfela kredytowego została odjęta wartość rynkowa swapów stopy procentowej (IRS) zabezpieczających ryzyko stopy procentowej portfela kredytów konsumpcyjnych i transakcji leasingowych zawartych w strategiach zabezpieczających.

Zobowiązania wobec klientów

Wartość godziwa tego rodzaju instrumentów bez terminu wymagalności lub o terminie wymagalności poniżej 3 miesięcy została uznana przez Bank za zbliżoną do wartości bilansowej.

Wartość godziwa instrumentów o terminie wymagalności równym 3 lub więcej miesięcy została wyznaczona poprzez zdyskontowanie bieżącymi stopami przyszłych przepływów kapitałowych i odsetkowych przy założeniu ich wystąpienia w terminach kontraktowych.

Zobowiązania podporządkowane

Wartość godziwa tego rodzaju instrumentów finansowych została oszacowana na podstawie modelu stosowanego do wyznaczania wartości rynkowej obligacji o zmiennym oprocentowaniu przy bieżącym poziomie stóp rynkowych i historycznej marży na ryzyko kredytowe. Przyjęto założenie, że wartość godziwa obligacji podporządkowanej wyemitowanej w grudniu 2007 r. jest równa wartości księgowej.

Poniższa tabela przedstawia wyniki opisanych wyżej analiz na dzień 31 grudnia 2007 roku:

Dane w milionach zł			
Instrument finansowy	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Różnica
Należności od banków – umowa strukturyzowana	322,40	291,79	30,62
Zobowiązania wobec banków – umowa strukturyzowana	322,40	291,79	30,62
Razem netto			0
Obligacja NBP	166,47	165,94	0,53
Obligacje pozarządowe	87,76	88,18	-0,42
Depozyty międzybankowe udzielone	685,71	685,78	-0,06
Należności od klientów	16 811,78	16 682,91	128,87
Wierzytelności odkupione od podmiotu zależnego	1 416,65	1 413,02	3,63
Kredyty konsorcjalne	1 465,33	1 458,95	6,39
Depozyty międzybankowe przyjęte	744,17	744,39	-0,23
Depozyty Klientów o stałym oprocentowaniu	5 625,81	5 636,73	-10,92
Zobowiązania podporządkowane	826,33	826,04	0,29

Poniższa tabela przedstawia dane wg stanu na dzień 31 grudnia 2006 roku:

Dane w milionach zł			
Instrument finansowy	Wartość godziwa	Wartość bilansowa	Różnica
Należności od banków – umowa strukturyzowana	326,42	269,42	57,00
Zobowiązania wobec banków – umowa strukturyzowana	326,42	269,42	57,00
Razem netto			0,00
Obligacja NBP	167,19	165,48	1,71
Obligacje pozarządowe	53,47	53,62	-0,15
Depozyty międzybankowe udzielone	927,99	928,18	-0,20
Należności od klientów	7 867,42	7 724,50	142,93
Wierzytelności odkupione od podmiotu zależnego	808,71	810,64	-1,93
Depozyty międzybankowe przyjęte	1962,07	1962,02	0,05
Depozyty Klientów o stałym oprocentowaniu	2283,76	2282,82	0,94
Zobowiązania podporządkowane	307,47	306,50	0,97

X. DANE O AKTYWACH, KTÓRE STANOWIĄ ZABEZPIECZENIE ZOBOWIĄZAŃ

Na dzień 31.12.2007 r. następujące aktywa Banku stanowiły zabezpieczenie zobowiązań:

				w tys. PLN	
Lp.	Rodzaj aktywa	Portfel	Zabezpieczane zobowiązanie	Wartość nominalna aktywa	Wartość bilansowa aktywa
1.	Obligacje skarbowe DZ0109	dostępne do sprzedaży	kredyt lombardowy udzielany Bankowi przez NBP	75 000	79 085
2.	Obligacje skarbowe DZ0110	dostępne do sprzedaży	kredyt lombardowy udzielany Bankowi przez NBP	120 000	127 588
3.	Obligacje skarbowe DZ0811	dostępne do sprzedaży	wstępny depozyt zabezpieczający transakcje na kontraktach terminowych na obligacje	500	504
4.	Bony skarbowe 080319	przeznaczone do obrotu	zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	6 960	6 879
5.	Bony skarbowe 080903	przeznaczone do obrotu	zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	43 350	41 745
6.	Środki pieniężne		wpłata na Fundusz Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Terminowych	70	70
RAZEM				245 880	255 871

Na dzień 31.12.2006 r. następujące aktywa Banku stanowiły zabezpieczenie zobowiązań:

				w tys. PLN	
Lp.	Rodzaj aktywa	Portfel	Zabezpieczane zobowiązanie	Wartość nominalna aktywa	Wartość bilansowa aktywa
1.	Obligacje skarbowe DZ0109	dostępne do sprzedaży	zastaw na rzecz NBP - zabezpieczenie pomocy otrzymanej przez Bank od NBP	54 825	58 699
2.	Obligacje skarbowe DZ0109	przeznaczone do obrotu	kredyt lombardowy udzielany Bankowi przez NBP	75 000	80 300
3.	Obligacje skarbowe DZ0110	dostępne do sprzedaży	kredyt lombardowy udzielany Bankowi przez NBP	120 000	129 505
4.	Obligacje skarbowe DZ0811	dostępne do sprzedaży	wstępny depozyt zabezpieczający transakcje na kontraktach terminowych na obligacje	500	508
5.	Bony skarbowe 070808	dostępne do sprzedaży	zabezpieczenie Funduszu Ochrony Środków Gwarantowanych w ramach Bankowego Funduszu Gwarancyjnego	44 000	42 902
6.	Środki pieniężne		wpłata na Fundusz Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Terminowych	70	70
RAZEM				294 395	311 984

XI. PAPIERY WARTOŚCIOWE STANOWIĄCE PRZEDMIOT TRANSAKCJI Z PRZYRZECZENIEM ODKUPU

Na dzień 31.12.2007 r. następujące papiery wartościowe (prezentowane w bilansie Banku) stanowiły przedmiot transakcji z przyrzeczeniem odkupu (SBB):

Rodzaj papieru wartościowego	Portfel	Wartość nominalna	Wartość bilansowa
Obligacje skarbowe	dostępne do sprzedaży	80 979	83 051
Obligacje skarbowe	przeznaczone do obrotu	632 806	646 943
RAZEM		713 785	729 993

Na dzień 31.12.2006 r. następujące papiery wartościowe (prezentowane w bilansie Banku) stanowiły przedmiot transakcji z przyrzeczeniem odkupu (SBB):

Rodzaj papieru wartościowego	Portfel	Wartość nominalna	Wartość bilansowa
Obligacje skarbowe	dostępne do sprzedaży	559 873	558 834
Obligacje skarbowe	przeznaczone do obrotu	843 318	841 752
Bony skarbowe	dostępne do sprzedaży	77 990	77 100
RAZEM		1 481 181	1 477 686

XII. DODATKOWE OBJAŚNIENIA DO RACHUNKU PRZEPŁYWÓW ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH

Na potrzeby sprawozdania z przepływów środków pieniężnych jako środki pieniężne i ich ekwiwalenty Bank sklasyfikował następujące aktywa finansowe:

Dane w tys. zł

	31.12.2006	31.12.2006
Gotówka w kasie i środki na rachunkach w Banku Centralnym	1 255 055	965 817
Należności z tytułu lokat międzybankowych (*)	782 447	551 138
Dłużne papiery wyemitowane przez Skarb Państwa (*)	133 108	125 775
w tym: dostępne do sprzedaży	27 967	89 808
w tym: przeznaczone do obrotu	105 141	35 967
Razem	2 170 610	1 642 730

(*) aktywa finansowe z terminem zapadalności poniżej 3 miesięcy

Na potrzeby sprawozdania z przepływów środków pieniężnych przyjęto następującą klasyfikację rodzajów działalności:

1. działalność operacyjna – obejmuje podstawowy zakres działalności związany ze świadczeniem usług przez Bank, obejmujący działania mające na celu wygospodarowanie zysku, a nie będące działalnością inwestycyjną lub finansową,

2. działalność inwestycyjna obejmuje czynności związane z nabywaniem i zbywaniem składników majątku trwałego w szczególności aktywów finansowych nie sklasyfikowanych do kategorii przeznaczone do obrotu, akcji i udziałów w jednostkach podporządkowanych oraz rzeczowego majątku trwałego i wartości niematerialnych.
3. działalność finansowa obejmuje działania związane z pozyskiwaniem środków w formie kapitałów bądź zobowiązań jak również obsługę źródeł finansowania.

XIII. INFORMACJE O PROWADZONEJ DZIAŁALNOŚCI POWIERNICZEJ

Na dzień 31.12.2007 r. Departament Powierniczy (DPO) prowadził 4 586 rachunków papierów wartościowych, na których były przechowywane aktywa Klientów o łącznej wartości 58,68 miliarda PLN, co stanowiło wzrost o 97% w stosunku do grudnia 2006. Przychody netto na działalności powierniczej na dzień 31.12.2007 wyniosły 8,60 miliona PLN (spadek o 3,3% r/r), a wynik 4,58 miliona PLN (spadek o 10% r/r).

DPO pełni funkcję banku depozytariusza dla 17 funduszy inwestycyjnych z grupy Millennium TFI S.A. oraz 16 funduszy inwestycyjnych FORUM TFI S.A. W 2007 roku DPO pozyskał 30 nowych klientów korporacyjnych oraz sfinalizowało negocjacje oferty świadczenia usług banku depozytariusza dla nowo powstałego SATUS TFI, które będzie zarządzało 5 funduszami zamkniętymi.

W związku z rosnącym zainteresowaniem klientów instytucji finansowych DPO rozpoczął prace mające na celu poszerzenie oferty usług powierniczych o zagraniczne rynki kapitałowe z regionu CEE. W tym celu została nawiązana ścisła współpraca z Millennium BCP, które będzie pełniło rolę globalnego powiernika.

XIV. TRANSAKCJE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

(1) OPIS TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI

Wszelkie transakcje dokonane z podmiotami Grupy w roku 2007 były zawierane na warunkach rynkowych i wynikały z bieżącej działalności. Poniżej przedstawione zostały wyeliminowane w procesie konsolidacji danych, najistotniejsze kwoty transakcji wewnątrzgrupowych zawartych z następującymi podmiotami:

- MILLENNIUM DOM MAKLERSKI,
- MILLENNIUM LEASE,
- TBM,
- MILLENNIUM LEASING,
- BBG FINANCE BV,
- MB FINANCE AB,
- MILLENNIUM SERVICE,
- ORCHIS

oraz kwoty transakcji z podmiotem dominującym w stosunku do Banku - Banco Comercial Portugues.

AKTYWA I PASYWA Z TYTUŁU TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ)
WG STANU NA 31.12.2007

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym
AKTYWA		
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom – rachunki i depozyty	0	106 533
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 542 729	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane	186 243	0
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	2 377	14 068
Pozostałe aktywa	22 212	0

PASYWA

Zobowiązania wobec banków	0	54
Zobowiązania wobec klientów	529 098	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	4 017	0
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	2 908	21 972
Pozostałe zobowiązania	15 095	0

AKTYWA I PASYWA Z TYTUŁU TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ)
WG STANU NA 31.12.2006

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym
AKTYWA		
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom – rachunki i depozyty	0	48 934
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 128 381	0
Inwestycje w jednostki podporządkowane	152 354	0
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	293	19 202
Pozostałe aktywa	518 680	0
- dywidenda do otrzymania przez Bank od Millennium Leasing	506 363	0

PASYWA

Zobowiązania wobec banków	0	57
Zobowiązania wobec klientów	383 524	0
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	49 552	0
Zobowiązania finansowe wyceniane do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	33	23 781
Pozostałe zobowiązania	7 644	0

**PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ)
ZA OKRES 1.01-31.12.2007**

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym
Przychody z tytułu:		
Odsetek	85 486	3 929
Prowizji	146 077	0
Dywidend	111 062	0
Instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	1 685	32 842
Pozostałe operacyjne netto	3 756	0

Koszty z tytułu:

Odsetek	18 256	937
Prowizji	108	0
Instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	2 078	36 261
Działania	24 995	-4 903

**PRZYCHODY I KOSZTY Z TYTUŁU TRANSAKCJI Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ)
ZA OKRES 1.01-31.12.2006**

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym
Przychody z tytułu:		
Odsetek	38 374	6 589
Prowizji	39 846	0
Dywidend	506 363	0
Instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	0	41 591
Pozostałe operacyjne netto	10 003	0

Koszty z tytułu:

Odsetek	21 973	0
Prowizji	245	0
Instrumentów finansowych wycenianych do wartości godziwej przez rachunek zysków i strat (przeznaczone do obrotu)	333	37 123
Działania	4 708	0

**TRANSAKCJE POZABILANSOWE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ)
WG STANU NA 31.12.2007**

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym
Zobowiązania warunkowe	251 906	470 126
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	1 300 005	821 304

**TRANSAKCJE POZABILANSOWE Z PODMIOTAMI POWIĄZANYMI (TYS. ZŁ)
WG STANU NA 31.12.2006**

	Z jednostkami zależnymi	Z podmiotem dominującym
Zobowiązania warunkowe	140 474	0
Instrumenty pochodne (wartość nominalna)	121 776	1 110 942

(2) INFORMACJE O WARTOŚCI UDZIELONYCH ZALICZEK, KREDYTÓW, POŻYCZEK I GWARANCJI

Dane wg stanu na dzień 31.12.2007:

1. Osoby zarządzające posiadają limit zadłużenia na kartach kredytowych oraz na rachunkach bieżących w wysokości 845,0 tys. PLN, w tym niewykorzystany limit w wysokości 793,4 tys. PLN
2. Nie wystąpiły czynne gwarancje udzielone osobom zarządzającym
3. Osoby nadzorujące posiadają limit zadłużenia w wysokości 155,0 tys. PLN, w tym niewykorzystany limit na kartach kredytowych w wysokości 145,8 tys. PLN
4. Bank wykazywał zaangażowanie w łącznej kwocie 12 203 tys. zł wobec podmiotu powiązanego personalnie z osobą nadzorującą Bank.

Saldo niespłaconych pożyczek udzielonych pracownikom Banku z ZFŚS wyniosło 4 589,2 tys. zł.

Bank nie prowadzi ewidencji pożyczek i kredytów udzielonych pracownikom w ramach bieżącej działalności, tj. na warunkach określonych dla Klientów Banku.

Dane wg stanu na dzień 31.12.2006:

1. Osoby zarządzające posiadają limit zadłużenia ogółem w wysokości 254,0 tys. PLN, w tym niewykorzystany limit na kartach kredytowych w wysokości 177,3 tys. PLN
2. Nie wystąpiły czynne gwarancje udzielone osobom zarządzającym
3. Osoby nadzorujące posiadają limit zadłużenia w wysokości 155,0 tys. PLN, w tym niewykorzystany limit na kartach kredytowych w wysokości 131,3 tys. PLN
4. Bank wykazywał zaangażowanie w łącznej kwocie 13 116 tys. zł wobec podmiotu powiązanego personalnie z osobą nadzorującą Bank.

Saldo niespłaconych pożyczek udzielonych pracownikom Banku z ZFŚS wyniosło 4 556,6 tys. zł.

Bank nie prowadzi ewidencji pożyczek i kredytów udzielonych pracownikom w ramach bieżącej działalności, tj. na warunkach określonych dla Klientów Banku.

(3) INFORMACJE O WYNAGRODZENIACH I KORZYŚCIACH OSOB NADZORUJĄCYCH I ZARZĄDZAJĄCYCH BANKIEM

1. Wynagrodzenie Członków Zarządu Banku (dane w tys. zł):

Rok	Wynagrodzenia i nagrody	Korzyści	RAZEM
2007	19 714,8	920,7	20 635,5
2006	20 605,7	1 002,0	21 607,7

Jako łączną kwotę wypłaconych lub należnych wynagrodzeń i nagród za rok 2007 podano wartość brutto wynagrodzeń wypłaconych lub należnych w okresie I-XII/2007 roku oraz premii za rok 2006 wypłaconej w 2007 roku w kwocie 9 870 tys. PLN.

Jako łączną kwotę wypłaconych lub należnych wynagrodzeń i nagród za rok 2006 podano wartość brutto wynagrodzeń wypłaconych lub należnych w okresie I-XII/2006 roku oraz premii za rok 2005 wypłaconej w 2006 roku w kwocie 10 800 tys. PLN.

Korzyści stanowią głównie koszty akomodacji zagranicznych Członków Zarządu oraz odprawy i odszkodowania z tytułu rozwiązania umowy o pracę.

Kwota rezerw na niewykorzystane urlopy Członków Zarządu wg stanu na dzień 31.12.2007 r. wyniosła 2 624 tys. zł., natomiast na dzień 31.12.2006 również wyniosła 2 624 tys. zł.

Ponadto w 2007 roku utworzono rezerwę na premię należną za ten rok w wysokości 13 539 tys. PLN, natomiast w roku 2006 utworzono rezerwę na premię należną za rok 2006 również w wysokości 13 539 tys. PLN.

Członkowie Zarządu mają zawarte umowy o zakazie konkurencji po zaprzestaniu pełnienia funkcji w Zarządzie Banku.

W przypadku nie powołania na nową kadencję lub odwołania Członkom Zarządu przysługuje odprawa.

2. Wynagrodzenie Członków Rady Banku (dane w tys. zł):

Rok	Wynagrodzenia	Korzyści	RAZEM
2007	2 300,1	0	2 300,1
2006	2 105,3	133,9	2 239,2

(4) STAN AKCJI BANKU POSIADANYCH PRZEZ OSOBY ZARZĄDZAJĄCE I NADZORUJĄCE BANK (PEŁNIĄCE SVOJE FUNKCJE W DNIU 31 GRUDNIA 2007)

Imię i nazwisko	Funkcja	Ilość akcji na 31.12.2007	Ilość akcji na 31.12.2006
Bogusław Kott	Prezes Zarządu	3 023 174	3 023 174
Luis Pereira Coutinho	Wiceprezes Zarządu	0	0
Fernando Bicho	Członek Zarządu	0	0
Juliana Boniuk-Gorzelańczyk	Członek Zarządu	490 000	490 000
Wojciech Haase	Członek Zarządu	5 246	5 246
Joao Bras Jorge	Członek Zarządu	0	-
Zbigniew Kudaś	Członek Zarządu	0	0
Jerzy Andrzejewicz	Prokurent	6 260	6 260
Maciej Bednarkiewicz	Przewodniczący Rady Nadzorczej	94	94
Ryszard Pospieszyński	Wiceprzewodniczący Rady Nadzorczej	26 200	26 200
Christopher de Beck	Członek Rady	95 000	95 000
Dimitrios Contominas	Członek Rady	0	0
Pedro Teixeira Duarte	Członek Rady	0	-
Marek Furtek	Członek Rady	1	1
Jorge Manuel Jardim Goncalves *	Członek Rady	10 000	10 000
Andrzej Koźmiński	Członek Rady	0	0
Francisco de Lacerda	Członek Rady	0	0
Vasco de Mello **	Członek Rady	0	0
Marek Rocki	Członek Rady	0	0
Dariusz Rosati	Członek Rady	0	0
Zbigniew Sobolewski	Członek Rady	0	0

* W dniu 4.01.2008 r., Zarząd Banku poinformował, iż Pan Jorge Jardim Goncalves złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej Banku z dniem 31.12.2007 r.

** W dniu 28.12.2007 r. Pan Vasco de Mello złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej Banku, z przyczyn osobistych.

XV. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM FINANSOWYM

Efektywne zarządzanie ryzykiem ma kluczowe znaczenie dla utrzymania strategii trwałego wzrostu biznesu, wspieranego przez odpowiednią ocenę profilu „ryzyko/rentowność” poszczególnych linii biznesowych. Jest ono także kluczowym elementem zapewnienia zgodności z postanowieniami przepisów w zakresie ryzyka, zwłaszcza w odniesieniu do utrzymania odpowiednich poziomów funduszy własnych, niezbędnych do kontynuowania działalności Banku Millennium.

Zarządzanie ryzykiem obejmuje identyfikację, pomiar, ograniczanie, monitoring oraz raportowanie poszczególnych rodzajów ryzyka i wymaga użycia szerokiego zakresu metod i zaawansowanych narzędzi matematycznych, wspomaganych przez odpowiednie systemy informatyczne.

Mając to na względzie Bank podejmuje ciągłe wysiłki w kierunku usprawnienia mechanizmów zarządzania ryzykiem oraz narzędzi kierowania.

Struktura organizacyjna i procesy wspomagające funkcję zarządzania i kontroli ryzyka, wdrożone w Banku, zapewniają całkowity rozdział obowiązków pomiędzy powstawaniem, zarządzaniem i kontrolą ryzyk. Zarząd Banku jest odpowiedzialny za określenie i monitorowanie ogólnej polityki ryzyka, w tym za określanie struktury organizacyjnej oraz zatwierdzanie poziomów tolerancji na ryzyko oraz limitów.

Funkcja Zarządzania Ryzykiem na poziomie operacyjnym jest scentralizowana w Departamencie Monitorowania Ryzyka.

Komitet Kontroli Ryzyka jest odpowiedzialny za kontrolę ryzyka w zakresie wszystkich rodzajów ryzyka. Kontrola poszczególnych rodzajów ryzyka przeprowadzana jest przez wyspecjalizowane podkomitety tj.: Komitet Kredytowy oraz Komitet Należności Zagrożonych w zakresie ryzyka kredytowego, Komitet Kapitału, Aktywów i Pasywów w zakresie ryzyka rynkowego i płynności oraz Komitet Procesów i Ryzyka Operacyjnego w zakresie ryzyka operacyjnego.

(1) ZARZĄDZANIE KAPITAŁEM

Kapitał regulacyjny

Zarządzanie kapitałem Grupy oprócz uwzględniania potrzeb własnych jest podporządkowane bezwzględnemu przestrzeganiu regulacji ustawowych w tym zakresie (fundusze własne, normy ostrożnościowe, wymogi kapitałowe), stanowionych przez Prawo Bankowe i Uchwały Komisji Nadzoru Bankowego.

Sposób kalkulacji niniejszych norm dla Grupy dla jest przedstawiony w poniższej tabeli:

Wymóg kapitałowy z tytułu:	31.12.2007	31.12.2006
Ryzyko kredytowe	1 582 087	1 169 179
Ryzyko rynkowe	32 781	49 004
Ryzyko kontrahenta	8 342	2 392
Całkowity wymóg kapitałowy Banku Millennium	1 623 210	1 220 575
Fundusze własne, w tym:	2 453 914	1 818 662
- fundusze podstawowe	1 815 797	1 631 875
- pomniejszenia funduszy podstawowych	-69 268	-75 002
- fundusze uzupełniające	760 007	315 855
- pomniejszenia funduszy uzupełniających	-52 622	-54 066
Współczynnik wypłacalności	12,09%	11,92%

Umowa Bazylejska

Na poziomie Grupy Millennium BCP, z udziałem Banku Millennium, został zrealizowany projekt mający na celu dokonanie ogólnej oceny poziomu adekwatności kapitałowej względem wymogów, ustalonych w Bazylei II.

W oparciu o samoocenę, dokonaną podczas realizacji projektu, uwzględniając koszty, występujące ryzyka, istotność zaangażowań, Bank Millennium zdecydował o wystąpieniu do organów nadzoru o udzielenie zgody na stosowanie:

- Metody Ratingów Wewnętrznych w stosunku do portfeli detalicznych w 2008r oraz dla pozostałych do 2009r,
- Metody Standardowej w zakresie zaangażowań wobec Rządów Centralnych, oraz Banków Centralnych a także zaangażowań wobec Instytucji Finansowych,
- Modeli wewnętrznych do obliczania wymogu w zakresie funduszy własnych do pokrycia ogólnego ryzyka księgi handlowej,
- Metody Standardowej w zakresie wymogów nadzorczych dotyczących funduszy własnych dla ryzyka operacyjnego.

Stosowny pakiet dokumentów przekazano organom nadzoru w ostatnim kwartale 2007 r.

(2) Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza niepewność odnośnie wywiązania się przez klienta z zawartych z Bankiem umów z zakresu jego finansowania, czyli spłaty w określonym czasie kapitału i odsetek, co może spowodować stratę finansową Banku.

Ryzyko kredytowe jest istotnym ryzykiem w działalności Banku i dlatego też przywiązuje się dużą wagę do zarządzania ekspozycjami narażonymi na ryzyko kredytowe. Ryzyko kredytowe związane jest z bilansowymi ekspozycjami kredytowymi (udzielone kredyty, pożyczki), a także z pozabilansowymi instrumentami finansowymi, takimi jak udzielone, niewykorzystane linie kredytowe, gwarancje i akredytywy.

(2A) POMIAR RYZYKA KREDYTOWEGO

Kredyty i pożyczki

Pomiar ryzyka kredytowego, na poziomie poszczególnych klientów, z tytułu udzielanych kredytów i pożyczek odbywa się przy uwzględnieniu trzech parametrów:

- (i) „prawdopodobieństwa niewykonania zobowiązania” przez klienta lub kontrahenta (probability of default – PD);
- (ii) kwoty ekspozycji w momencie niewykonania zobowiązania (exposure at default - EAD) oraz
- (iii) współczynnika strat z tytułu niewykonanego zobowiązania (loss given default - LGD).

(i) Bank ocenia prawdopodobieństwo niewykonania zobowiązania indywidualnych kontrahentów stosując wewnętrzne modele ratingowe dostosowane do różnych kategorii klientów. Zostały one opracowane wewnętrznie lub przez dostawców zewnętrznych i łączą analizę statystyczną z oceną specjalisty kredytowego. Klienci Banku są dzieleni na 15 klas ratingowych, które dla potrzeb tego raportu zostały pogrupowane w sześć głównych przedziałów. Skala ratingowa Banku (Master Scale), przedstawiona poniżej, zawiera także zakres prawdopodobieństw niewykonania zobowiązań określonych dla każdej klasy/grupy ratingowej. Modele ratingowe podlegają okresowym przeglądom i – w razie stwierdzenia takiej potrzeby - stosownym modernizacjom. Bank regularnie analizuje i ocenia wyniki ratingów i ich siłę predykcyjną w odniesieniu do przypadków niewykonania zobowiązań.

Skala wewnętrznych ratingów Banku

WEWNĘTRZNY RATING Banku	Opis oceny
1-3	Najwyższa jakość
4-6	Dobra jakość
7-9	Średnia jakość
10-12	Poniżej średniej jakości
13-14	Pod obserwacją
15	Default

(ii) EAD - kwota ekspozycji w momencie niewykonania zobowiązania (exposure at default) – dotyczy kwot, które według przewidywań Banku będą należnościami Banku w momencie niewykonania zobowiązań. Jako zobowiązanie Bank rozumie każdą wypłaconą już kwotę plus dalsze kwoty, jakie mogą zostać wypłacone do momentu niewykonania zobowiązań, o ile do niego dojdzie.

(iii) LGD – współczynnik strat z tytułu niewykonanego zobowiązania (loss given default) stanowi oczekiwania Banku co do strat wynikających z faktycznych przypadków niewykonania zobowiązań, z uwzględnieniem wewnętrznych i zewnętrznych kosztów windykacji oraz efektu dyskonta.

Papiery dłużne

Portfel papierów dłużnych, innych niż emitowane przez Skarb Państwa lub Bank Centralny, jest nieistotny; postrzegany jest on głównie jako ewentualny, bardziej dochodowy sposób alokacji kapitału.

(2B) POLITYKA KONTROLI LIMITÓW I ZMNIEJSZENIA RYZYKA

Bank zarządza, ogranicza i kontroluje koncentracje ryzyka kredytowego, wszędzie tam gdzie zostanie ono zidentyfikowane – w szczególności, w stosunku do pojedynczego kredytobiorcy lub grupy kredytobiorców, oraz w stosunku do branż, regionów geograficznych i portfela finansującego nieruchomości w tym kredytów walutowych.

Limity w stosunku do jednego kredytobiorcy lub grupy kredytobiorców wynikające z art. 71 Prawa Bankowego są monitorowane co miesiąc, a pozostałe limity tj. dla branż, regionów geograficznych i portfela finansującego nieruchomości w tym kredytów walutowych są monitorowane kwartalnie i poddawane rocznemu lub częstszemu przeglądowi, gdy zostanie to uznane za stosowne. Limity zatwierdza Komitet Kredytowy.

Zarządzanie ekspozycją na ryzyko kredytowe odbywa się także poprzez regularne monitorowanie sytuacji ekonomiczno-finansowej klientów i/lub historii współpracy z Bankiem z punktu widzenia terminowego regulowania ich zobowiązań z tytułu odsetek i kapitału.

Zabezpieczenia

Ograniczanie ryzyka kredytowego w ramach Banku odbywa się zgodnie z zasadami polityki oraz wypracowaną w procesie kredytowym praktyką. Dla poszczególnych segmentów klientów Bank wdraża wytyczne dotyczące różnych rodzajów zabezpieczeń oraz innych instrumentów ograniczania ryzyka kredytowego, zarówno rzeczywistych jak i nierzeczywistych. Podstawowe rodzaje zabezpieczeń kredytów i pożyczek to:

- § Hipoteki na nieruchomościach mieszkaniowych;
- § Hipoteki na nieruchomościach komercyjnych oraz innych;
- § Zabezpieczenia na instrumentach finansowych takich jak gotówka, papiery dłużne, jednostki funduszy inwestycyjnych i akcje;
- § Zabezpieczenia na środkach trwałych (ruchomościach takich jak samochody osobowe, ciężarowe, inne pojazdy i maszyny);
- § Cesje wierzytelności z kontraktów.

Dodatkowo dla kredytów i pożyczek hipotecznych Bank wymaga obowiązkowego ubezpieczenia na wypadek braku terminowej spłaty kredytu w okresie do ustanowienia pierwszej hipoteki na rzecz Banku tzw. ubezpieczenie pomostowe oraz na wypadek braku terminowej spłaty kredytu dla kredytów z LTV przekraczającym 80% (kredyty walutowe) lub 90% (kredyty złotowe) tzw. ubezpieczenie niskiego wkładu własnego.

Typ i wartość wymaganych zabezpieczeń są uzależnione od kwoty i rodzaju ekspozycji kredytowej, zapadalności kredytu i ratingu klienta. Odnawialne linie kredytowe dla osób fizycznych są najczęściej niezabezpieczone. Dodatkowo, w celu zminimalizowania strat kredytowych Bank stara się doprowadzać do ustanawiania dodatkowych zabezpieczeń w przypadku stwierdzenia wystąpienia przesłanek utraty wartości danej ekspozycji kredytowej.

Instrumenty pochodne

Bank utrzymuje ścisłą kontrolę nad limitami otwartych pozycji netto na instrumentach pochodnych (tj. różnicą między transakcjami kupna i sprzedaży), zarówno ze względu na kwoty jak i terminy zapadalności transakcji. W każdym momencie kwota ryzyka kredytowego jest ograniczona do bieżącej wartości godziwej danego instrumentu pochodnego, jeśli wycena tego instrumentu jest korzystna (dodatnia) dla Banku, a negatywna (ujemna) dla klienta. Ekspozycje na ryzyko kredytowe, wynikające z instrumentów pochodnych, są zarządzane jako część całkowitych limitów kredytowych wyznaczanych wobec poszczególnych klientów.

Ekspozycje kredytowe wynikające z transakcji zawieranych w oparciu o te instrumenty zazwyczaj nie są zabezpieczane, z wyjątkiem sytuacji, w których podpisywana jest z klientem specjalna umowa zobowiązująca go do przeniesienia na rzecz Banku określonej kwoty środków pieniężnych w przypadku, gdy negatywna dla klienta wycena transakcji zawartych z Bankiem osiągnie zdefiniowany w umowie poziom. W większości przypadków, w celu minimalizacji ryzyka, związanego z instrumentami pochodnymi, Bank podpisuje również umowy ISDA w transakcjach zawieranych z bankami.

Zobowiązania pozabilansowe obciążone ryzykiem kredytowym

Do zobowiązań pozabilansowych obciążonych ryzykiem kredytowym zaliczamy gwarancje, akredytywy oraz przyznane linie kredytowe. Podstawowym celem tych instrumentów jest umożliwienie klientowi dysponowania w określony sposób przyznanymi przez Bank środkami finansowymi.

Gwarancje i akredytywy *standby* (zobowiązania typu gwarancyjnego) niosą takie samo ryzyko kredytowe jak kredyty.

Akredytywy dokumentowe i handlowe - które są pisemnym zobowiązaniem Banku w imieniu klienta stanowiącym upoważnienie dla trzeciej strony do ciągnięcia trat na Bank do wysokości określonej kwoty i po spełnieniu odpowiednich warunków - są zabezpieczane odpowiednimi dostawami towarów, których dotyczą i dlatego też wiążą się z niższym ryzykiem niż bezpośrednie kredyty.

Dostępne saldo linii kredytowej jest to niewykorzystana część uprzednio zaakceptowanych kwot odnoszących się do zobowiązań o charakterze kredytowym, możliwych do wykorzystania w formie kredytów, gwarancji lub akredytów. Biorąc pod uwagę ryzyko kredytowe zobowiązań do udzielenia kredytu, Bank jest potencjalnie narażony na stratę w wysokości równej sumie niewykorzystanych zobowiązań.

Jednak, prawdopodobna kwota straty jest mniejsza niż łączna wartość niewykorzystanych zobowiązań, ponieważ większość zobowiązań do uruchomienia kredytu zależy od spełnienia przez klientów poszczególnych standardów kredytowych. Bank monitoruje okres pozostały do terminu zapadalności zobowiązań kredytowych ponieważ długoterminowe zobowiązania wiążą się zazwyczaj z większym stopniem ryzyka kredytowego niż zobowiązania krótkoterminowe.

**(2c) POLITYKA W ODNIESIENIU DO UTRATY WARTOŚCI (IMPAIRMENTU) I TWORZENIA ODPISÓW
AKTUALIZACYJNYCH**

W procesie szacowania utraty wartości (impairmentu) w pierwszej kolejności identyfikowane są obiektywne przesłanki utraty wartości w przypadku aktywów finansowych indywidualnie istotnych (analiza indywidualna), a następnie pozostała część portfela jest poddawana analizie kolektywnej.

W analizie indywidualnej rating wewnętrzny pomaga w identyfikacji obiektywnych przesłanek impairmentu. Równocześnie, w przypadku analizy kolektywnej na jego podstawie (parametru PD) określany jest poziom strat.

Analiza indywidualna utraty wartości dla należności kredytowych

Jeżeli w trakcie analizy zostaną zidentyfikowane przesłanki, wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości należności kredytowej, Bank określa wielkość tej utraty. Kwota utraty wartości (impairmentu kredytowego) stanowi różnicę pomiędzy bieżącą ekspozycją kredytową, a obecną wartością oczekiwanych przyszłych strumieni pieniężnych dyskontowanych efektywną stopą procentową. Kalkulacja uwzględnia prawdopodobieństwo spłaty kredytu w dacie zapadalności i prawdopodobieństwo ewentualnego odzysku z zabezpieczenia, np. w związku z jego sprzedażą.

Cały proces składa się z następujących etapów:

- Ø Identyfikacja przesłanek wskazujących na ryzyko utraty wartości;
- Ø Oszacowanie prawdopodobieństwa odzyskania kapitału i odsetek;
- Ø Wskazanie, czy kredyt ma być spłacony z własnych środków kredytobiorcy, czy też konieczne jest wykorzystanie zabezpieczenia, np. poprzez jego sprzedaż;
- Ø Oszacowanie wartości godziwej zabezpieczenia, określenie oczekiwanej daty sprzedaży, oraz oszacowanie oczekiwanych wpływów ze sprzedaży.

Na dzień 31.12.2007 portfel Banku objęty analizą indywidualną charakteryzował się następującymi wartościami:

Bilansowy odpis na utratę wartości: 208 milionów złotych.

Wskaźnik pokrycia: 48%.

Analiza kolektywna portfela kredytowego

Analizie kolektywnej podlegają następujące kredyty:

- Ø Należności nieistotne indywidualnie;
- Ø Należności istotne indywidualnie, bez przesłanek utraty wartości (impairmentu);
- Ø Należności istotne indywidualnie w przypadku których nie została rozpoznana utrata wartości.

Portfel kredytów homogenicznych (jednorodnych) składa się z ekspozycji o podobnym profilu ryzyka kredytowego i tak np. homogeniczny portfel kredytów może zostać utworzony na podstawie sposobu oceny ryzyka kredytowego, ratingów, typów produktów kredytowych, typu zabezpieczenia itp.

Wszystkie kredyty, które podlegają analizie kolektywnej, podzielone są na dwie główne kategorie portfela:

- Ø Kredyty, gdzie wystąpiły straty, ale nie zostały jeszcze one zidentyfikowane na poziomie pojedynczej ekspozycji i odpisy tworzone są na ryzyko poniesione, ale jeszcze nie udokumentowane (*portfel IBNR*),
- Ø Kredyty, gdzie została zaraportowana strata impairmentowa, ale które nie zostały poddane analizie indywidualnej.

Na dzień 31.12.2007 portfel kolektywny Banku charakteryzował się następującymi wartościami:

Dla klientów korporacyjnych:

Bilansowy odpis na utratę wartości: 109 milionów złotych

Wskaźnik pokrycia: 1,9%

Dla klientów detalicznych, w tym hipotecznych:

Bilansowy odpis na utratę wartości: 235 milionów złotych

Wskaźnik pokrycia: 1,6%

Tabela poniżej pokazuje udział pozycji bilansowych Banku dotyczących kredytów i pożyczek oraz związanych z nimi odpisów na utratę wartości dla każdej z wewnętrznych klas ratingowych (opisanych w punkcie „Pomiar ryzyka kredytowego”).

Wewnętrzny rating Banku

	31.12.2007		31.12.2006	
	Kredyty i pożyczki (%)	Odpisy na utratę wartości (impairment) (%)	Kredyty i pożyczki (%)	Odpisy na utratę wartości (impairment) (%)
1. Najwyższa jakość	Nieznaczące	Nieznaczące	Nieznaczące	Nieznaczące
2. Dobra jakość	34,1%	6,5%	13,1%	3,2%
3. Średnia jakość	41,5%	18,0%	48,6%	12,0%
4. Niska jakość	8,6%	9,1%	9,0%	5,7%
5. Pod obserwacją	4,1%	7,4%	12,5%	7,0%
6. Default	3,3%	54,5%	5,1%	70,3%
7. Klienci bez ratingu*	8,4%	4,5%	11,7%	1,8%
Suma	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

* Grupa klientów bez ratingu wewnętrznego zawiera ekspozycje związane z kredytami dla jednostek samorządu terytorialnego i projektami inwestycyjnymi.

(2D) MAKSYMALNA EKSPOZYCJA NA RYZYKO KREDYTOWE, T.J. BEZ UWZGLĘDNIENIA INSTRUMENTÓW OGRANICZAJĄCYCH RYZYKO

	tys. PLN	
	Maksymalna ekspozycja	
	31.12.2007	31.12.2006
Ekspozycje narażone na ryzyko kredytowe związane z aktywami bilansowymi przedstawiają się następująco:	27 176 443	22 079 270
Kredyty i pożyczki dla banków	1 053 052	1 123 131
Kredyty i pożyczki dla klientów:	20 881 303	14 109 193
Kredyty dla klientów indywidualnych:	14 905 104	8 832 563
– Karty kredytowe	476 541	307 392
– Kredyty gotówkowe i inne kredyty dla klientów indywidualnych	1 336 026	930 226
– Kredyty hipoteczne	13 092 537	7 594 945
Kredyty udzielone podmiotom korporacyjnym	5 744 538	4 979 764
Kredyty udzielone podmiotom publicznym	231 661	296 866
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu:	2 327 042	3 372 049
– Papiery dłużne	2 327 042	3 368 029
– Akcje i jednostki udziałowe	0	4 020
Finansowe instrumenty pochodne	800 947	370 336
Aktywa finansowe wyceniane do wartości godziwej	0	0
Inwestycyjne aktywa finansowe	2 085 292	3 089 052
– Papiery dłużne	1 892 720	2 928 607
– Akcje i jednostki udziałowe	192 572	160 445
Należności z tytułu papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	28 807	15 509
Ryzyko kredytowe związane z pozycjami pozabilansowymi przedstawiają się następująco:	7 582 956	6 045 675
Gwarancje finansowe	1 956 302	1 378 885
Zobowiązania kredytowe i pozostałe zobowiązania związane z kredytami	5 626 654	4 666 790

Powyższa tabela przedstawia strukturę ekspozycji na ryzyko kredytowe Banku na dzień 31 grudnia 2007 i 31 grudnia 2006, bez uwzględnienia instrumentów ograniczających ryzyko. Dla aktywów bilansowych ekspozycje prezentowane powyżej oparte są na kwotach netto przedstawionych w bilansie.

(2E) KREDYTY I POŻYCZKI

Struktura kredytów i pożyczek udzielonych klientom i bankom oraz podstawowe wskaźniki portfela kredytowego przedstawiają się następująco:

Zaangażowanie brutto w tys. PLN				
	31.12.2007		31.12.2006	
	Kredyty i pożyczki dla klientów	Kredyty i pożyczki dla banków	Kredyty i pożyczki dla klientów	Kredyty i pożyczki dla banków
Nie przeterminowane i bez rozpoznanej utraty wartości	20 031 268	1 053 052	13 507 137	1 123 131
Przeterminowane, ale bez rozpoznanej utraty wartości	780 568	0	487 558	0
Z rozpoznaną utratą wartości	621 486	0	705 098	0
Brutto	21 433 322	1 053 052	14 699 793	1 123 131
Odpisy z tytułu utraty wartości łącznie z IBNR	-552 019	0	-590 600	0
Netto	20 881 303	1 053 052	14 109 193	1 123 131
Kredyty z rozpoznaną utratą wartości / kredyty ogółem	2,9 %		4,8 %	
Odpisy ogółem / kredyty z rozpoznaną utratą wartości	88,8 %		83,8 %	

W 2007 roku Bank Millennium utworzył w ciężar Rachunków Zysków i Strat 76 mln zł odpisów na ryzyko kredytowe, w tym 65 mln zł odpisów na portfel IBNR w związku z szybkim wzrostem portfela kredytowego.

Łączna wartość odpisów na utratę wartości (w tym IBNR) dla kredytów i pożyczek wyniosła 552 miliony złotych na dzień 31 grudnia 2007 (na koniec 2006 roku odpowiednio 591 milionów złotych). Dodatkowe informacje na temat przedmiotowych odpisów znajdują się w notach finansowych.

Kredyty i pożyczki nie przeterminowane i bez rozpoznanej utraty wartości

Jakość kredytowa portfela kredytów i pożyczek, które nie były ani przeterminowane, ani nie wykazywały utraty wartości, może zostać oceniona poprzez odniesienie do systemu ratingów wewnętrznych przyjętego przez Bank.

Kredyty i pożyczki nie przeterminowane i bez rozpoznanej utraty wartości

Zaangażowanie brutto w tys. PLN				
	Klienci 31.12.2007	Banki 31.12.2007	Klienci 31.12.2006	Banki 31.12.2006
Oceny:				
1. Najwyższa jakość	422	1 053 052	24	1 123 131
2. Dobra jakość	7 227 066		1 915 687	
3. Średnia jakość	8 704 863		7 060 722	
4. Niska jakość	1 728 840		1 197 328	
5. Pod obserwacją	649 448		1 566 167	
6. Default	128 303		189 345	
7. Klienci bez ratingu	1 592 327		1 577 864	
Razem	20 031 268	1 053 052	13 507 137	1 123 131

Kredyty i pożyczki przeterminowane, ale bez rozpoznanej utraty wartości

Kredyty i pożyczki przeterminowane poniżej 90 dni nie są uważane za ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości, chyba że zostaną zidentyfikowane inne przesłanki impairmentu. Kwota brutto kredytów i pożyczek z podziałem na segmenty klientów, przeterminowanych, ale bez rozpoznanej utraty wartości, przedstawia się następująco:

Zaangażowanie brutto w tys. PLN					
31.12.2007					
	Kredyty i pożyczki udzielone klientom			Kredyty i pożyczki dla banków	Suma
	Przedsiębiorstwa	Kredyty hipoteczne	Pozostałe detaliczne		
Opóźnienia do 30 dni	212 706	370 026	99 179	0	681 911
Opóźnienia 30 – 60 dni	55 330	20 762	12 279	0	88 371
Opóźnienia 60-90 dni	512	2 069	3 792	0	6 373
Opóźnienia pow. 90 dni*	2 863	0	1 050	0	3 913
Suma	271 411	392 857	116 300	0	780 568

Zaangażowanie brutto w tys. PLN					
31.12.2006					
	Kredyty i pożyczki udzielone klientom			Kredyty i pożyczki dla banków	Suma
	Przedsiębiorstwa	Kredyty hipoteczne	Pozostałe detaliczne		
Opóźnienia do 30 dni	168 860	238 560	55 051	0	462 471
Opóźnienia 30 – 60 dni	3 089	8 406	6 118	0	17 613
Opóźnienia 60-90 dni	1 699	2 064	1 241	0	5 004
Opóźnienia pow. 90 dni*	2 470	-	-	0	2 470
Suma	176 118	249 030	62 410	0	487 558

*- należności opóźnione powyżej 90 dni i jednocześnie nie będące w portfelu z utratą wartości, posiadające przesłanki utraty wartości, ale nie wykazujące utraty wartości ze względu na szacowane przepływy pieniężne

Kredyty i pożyczki z rozpoznaną utratą wartości

Kwota brutto kredytów i pożyczek z rozpoznaną utratą wartości w podziale na segmenty klientów przedstawia się następująco:

Zaangażowanie brutto w tys. PLN					
31.12.2007					
Wg rodzaju analizy	Kredyty i pożyczki udzielone klientom			Kredyty i pożyczki dla banków	Suma
	Przedsiębiorstwa	Kredyty hipoteczne	Pozostałe detaliczne		
Analiza indywidualna	427 373	4 361	123	0	431 857
Analiza kolektywna	20 741	46 879	122 009	0	189 629
Suma	448 114	51 240	122 132	0	621 486

Zaangażowanie brutto w tys. PLN					
31.12.2006					
Wg rodzaju analizy	Kredyty i pożyczki udzielone klientom			Kredyty i pożyczki dla banków	Suma
	Przedsiębiorstwa	Kredyty hipoteczne	Pozostałe detaliczne		
Analiza indywidualna	525 165	33 134	2 958	0	561 257
Analiza kolektywna	33 638	54 148	56 055	0	143 841
Suma	558 803	87 282	59 013	0	705 098

Kredyty i pożyczki objęte analizą indywidualną

Kwantyfikacja wartości portfela objętego analizą indywidualną oraz wartości utworzonych odpisów w podziale na należności (i odpowiednio odpisy) z rozpoznaną utratą wartości i portfel IBNR została przedstawiona w notach finansowych.

Tabele poniżej prezentują strukturę portfela objętego analizą indywidualną z rozpoznaną utratą wartości.

- Wg produktów

Zaangażowanie brutto						
Kredyty i pożyczki udzielone klientom						
	31.12.2007			31.12.2006		
	kwota w tys. PLN	udział %	Pokrycie odpisami aktualizacyjnymi	kwota w tys. PLN	udział %	Pokrycie odpisami aktualizacyjnymi
Kredyty inwestycyjne	252 322	58,4%	48,4%	352 419	62,8%	52,3%
Kredyty obrotowe	34 530	8,0%	78,8%	56 191	10,0%	86,0%
Kredyty w rachunku bieżącym	85 769	19,8%	45,6%	42 707	7,6%	63,2%
Kredyty rewolwingowe	691	0,2%	10,0%	16 824	3,0%	78,4%
Kredyty hipoteczne	4 361	1,0%	30,5%	33 134	5,9%	39,4%
Faktoring	14 615	3,4%	27,0%	0	0,0%	nie dotyczy
Leasing (wykup wierzytelności)	22 039	5,1%	11,5%	0	0,0%	nie dotyczy
Pozostałe	17 530	4,1%	66,0%	59 982	10,7%	81,7%
	431 857	100,0%	48,1%	561 257	100,0%	59,7%

W grupie kredytów i pożyczek objętych analizą indywidualną dominują kredyty inwestycyjne (58,4 % portfela), ale ich udział w 2007 roku zmalał o 4,4 pkt %. Pokrycie odpisami aktualizacyjnymi dla tej grupy kredytów zmniejszyło się o ok. 4 pkt %. Największy przyrost udziału zanotowały kredyty w rachunku bieżącym o 12,3 pkt %, na co wpływ miało włączenie do analizy indywidualnej kilku klientów o dużym zaangażowaniu, korzystających z tego produktu. W pierwszym półroczu 2007 roku analizą indywidualną objęte zostały po raz pierwszy wierzytelności faktoringowe, a w drugim półroczu wykupione wierzytelności leasingowe od Millennium Leasing i Millennium Lease. Do końca 2006 roku prezentowane one były w ramach analizy kolektywnej.

- Wg walut

Zaangażowanie brutto

Kredyty i pożyczki udzielone klientom						
	31.12.2007			31.12.2006		
	kwota w tys. PLN	udział %	Pokrycie odpisami aktualizacyjnymi	kwota w tys. PLN	udział %	Pokrycie odpisami aktualizacyjnymi
PLN	178 637	41,4%	52,4%	217 584	38,8%	68,5%
CHF	5 876	1,4%	22,0%	42 624	7,6%	29,1%
EUR	8 772	2,0%	24,2%	20 982	3,7%	57,5%
USD	233 720	54,1%	47,1%	280 067	49,9%	57,7%
JPY	4 852	1,1%	18,6%	0	0,0%	nie dotyczy
	431 857	100,0%	48,1%	561 257	100,0%	59,7%

Portfel objęty analizą indywidualną jest w dużym stopniu zdywersyfikowany. Kredyty w PLN stanowią w nim ponad 41%, a kredyty w walutach obcych niecałe 59%.

- Wg stopnia pokrycia odpisami aktualizacyjnymi

Zaangażowanie brutto

Kredyty i pożyczki udzielone klientom				
	31.12.2007		31.12.2006	
	kwota w tys. PLN	udział %	kwota w tys. PLN	udział %
do 20%	48 737	11,3%	79 027	14,1%
Powyżej 20% do 40%	41 771	9,7%	16 442	2,9%
Powyżej 40% do 60%	274 697	63,5%	309 269	55,1%
Powyżej 60% do 80%	13 657	3,2%	30 913	5,5%
Powyżej 80%	52 995	12,3%	125 606	22,4%
	431 857	100,0%	561 257	100,0%

Pokrycie badanego portfela odpisami aktualizacyjnymi wyniosło na 31 grudnia 2007 średnio 48% i ponad połowa należności tego portfela (63,6%) pokryta jest w stopniu zbliżonym do tego poziomu (grupa powyżej 40% do 60%). Struktura pokrycia portfela z rozpoznaną utratą wartości odpisami aktualizacyjnymi na 31.12.07 nie uległa w zasadzie istotnej zmianie w porównaniu do 31.12.06. Znacząco zmienił się jedynie udział kredytów pokrytych odpisami w 80% i powyżej, na co wpłynęło spisanie należności w ciężar rezerw oraz sprzedaż portfela.

Kredyty i pożyczki restrukturyzowane

Restrukturyzacja należności jest prowadzona przez specjalnie do tego celu powołane jednostki (oddzielnie dla należności korporacyjnych i detalicznych).

Restrukturyzacja ma na celu wykonanie efektywnych działań wobec klientów mających doprowadzić do maksymalnego i możliwie szybkiego ograniczenia ryzyk ponoszonych przez Bank.

Restrukturyzacja obejmuje ustalenie nowych, akceptowalnych przez Bank warunków funkcjonowania należności (w tym zasad ich spłaty i zabezpieczenia, i ew. uzyskania dodatkowych zabezpieczeń).

Należności od klientów korporacyjnych włącza się do portfela restrukturyzacyjnego każdorazowo na podstawie decyzji właściwego poziomu decyzyjnego w oparciu o bieżący i okresowy monitoring jego sytuacji ekonomiczno-finansowej.

Proces restrukturyzacji należności detalicznych realizowany jest przy wykorzystaniu informatycznego systemu wspomagania i należności od klientów trafiają do tego systemu automatycznie nie później niż 4 dnia od daty powstania należności wymagalnej.

Poniższa tabela pokazuje portfel kredytów z rozpoznaną utratą wartości zarządzany przez jednostki organizacyjne Grupy zajmujące się restrukturyzacją należności

Zaangażowanie brutto w tys. PLN		
	31.12.2007	31.12.2006
Kredyty i pożyczki udzielone klientom indywidualnym	75 971	119 216
Kredyty i pożyczki udzielone klientom korporacyjnym	354 049	351 144
Razem	430 020	470 360

(2F) DŁUŻNE I KAPITAŁOWE PAPIERY WARTOŚCIOWE

Poniższa tabela przedstawia strukturę papierów wartościowych znajdujących się w portfelu Banku na koniec grudnia 2007 r.

Zaangażowanie brutto w tys. PLN				
Emitowane przez	Papiery dłużne przeznaczone do obrotu	Inwestycyjne dłużne papiery wartościowe	Akcje	Razem
Skarb państwa	2 327 042	1 540 449	0	3 867 491
Bank Centralny	0	165 939	0	165 939
Pozostałe	0	186 332	203 668	390 000
- notowane	0	138 106	0	138 106
- nie notowane	0	48 226	203 668	251 894
Razem	2 327 042	1 892 720	203 668	4 423 430

Poniższa tabela przedstawia strukturę papierów wartościowych znajdujących się w portfelu Banku na koniec grudnia 2006 r.

Zaangażowanie brutto w tys. PLN				
Emitowane przez	Papiery dłużne przeznaczone do obrotu	Inwestycyjne dłużne papiery wartościowe	Akcje	Razem
Skarb państwa	3 368 029	2 585 954	0	5 953 983
Bank Centralny	0	165 480	0	165 480
Pozostałe	0	177 173	173 863	351 036
- notowane	0	123 555	4 020	127 575
- nie notowane	0	53 618	169 843	223 461
Razem	3 368 029	2 928 607	173 863	6 470 499

(2G) PRZEWŁASZCZONE ZABEZPIECZENIA

W 2007 zostało przejętych 21 środków trwałych (ruchomości) należących do klientów a stanowiących zabezpieczenie kredytu, z tego ponad 50% to środki transportu. Uzyskana kwota ze sprzedaży tych środków wyniosła 391,6 tys. zł i została wykorzystana do zmniejszenia przeterminowanego zadłużenia.

(2H) POLITYKA W ZAKRESIE SPISYWANIA NALEŻNOŚCI

Ekspozycje kredytowe, dla których Bank nie oczekuje wystąpienia żadnych przepływów pieniężnych do odzyskania i dla których utworzony został odpis z tytułu utraty wartości pokrywający w całości należność pozostałą do spłaty, są spisywane z bilansu w ciężar odpisu aktualizującego i przenoszone do ewidencji pozabilansowej. Przedmiotowa operacja nie powoduje umorzenia należności ani zaprzestania działań restrukturyzacyjno-windykacyjnych.

Najczęściej Bank spisuje należności w ciężar rezerw na utratę wartości w przypadku stwierdzenia nieściągalności należności, tj.:

- umorzenia postępowania egzekucyjnego;
- śmierci dłużnika;
- ukończenia postępowania upadłościowego;
- bezwarunkowego umorzenia części kredytu;
- długiego okresu bezskutecznej egzekucji.

(2I) KONCENTRACJA RYZYK AKTYWÓW FINANSOWYCH Z EKSPOZYCJĄ NA RYZYKO KREDYTOWE

Sektory przemysłu

Poniższa tabela przedstawia podział głównej ekspozycji kredytowej Banku z rozbiciem na czynniki składowe, według kategorii klientów.

31.12.2007	Pośrednictwo finansowe	Przemysł i Budownictwo	Handel hurtowy i detaliczny	Transport i komunikacja	Sektor publiczny	Kredyty hipoteczne	Kredyty konsumpcyjne *	Pozostałe branże	Razem
Kredyty i pożyczki dla banków	1 053 052	0	0	0	0	0	0	0	1 053 052
Kredyty i pożyczki dla klientów	154 686	1 452 355	1 207 680	863 947	240 837	13 189 689	1 952 129	2 371 999	21 433 322
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	50	0	0	0	2 326 992	0	0	0	2 327 042
Finansowe instrumenty pochodne	635 377	59 265	25 149	627	0	0	0	80 529	800 947
Inwestycyjne papiery wartościowe	125 233	81 000	8 200	78 162	1 754 613	0	0	49 179	2 096 388
Aktywa finansowe wycenione do wartości godziwej	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Należności z tyt. papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	28 807	0	0	0	0	0	0	0	28 807
Na dzień 31 grudnia 2007	1 997 205	1 592 620	1 241 029	942 736	4 322 442	13 189 689	1 952 129	2 501 707	27 739 558

31.12.2006	Pośrednictwo finansowe	Przemysł i Budownictwo	Handel hurtowy i detaliczny	Transport i komunikacja	Sektor publiczny	Kredyty hipoteczne	Kredyty konsumpcyjne *	Pozostałe branże	Razem
Kredyty i pożyczki dla banków	1 123 131	0	0	0	0	0	0	0	1 123 131
Kredyty i pożyczki dla klientów	322 833	1 371 713	923 334	641 717	306 309	7 684 831	1 313 069	2 135 987	14 699 793
Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	0	0	0	0	3 368 029	0	0	0	3 368 029
Finansowe instrumenty pochodne	326 577	21 392	7 095	0	0	0	0	15 272	370 336
Inwestycyjne papiery wartościowe	134 950	51 020	8 200	93 964	2 805 051	0	0	9 284	3 102 469
Aktywa finansowe wycenione do wartości godziwej	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Należności z tyt. papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	15 509	0	0	0	0	0	0	0	15 509
Na dzień 31 grudnia 2006	1 923 000	1 444 125	938 629	735 681	6 479 389	7 684 831	1 313 069	2 160 543	22 679 267

* w tym: karty kredytowe, kredyty gotówkowe, kredyty samochodowe, kredyty w rachunku bieżącym, kredyty na zakup akcji

(3) Ryzyko rynkowe

Ryzyko rynkowe obejmuje obecne i przyszłe oddziaływania na zyski lub kapitał ze strony zmiany wartości portfela Banku wywołanej niekorzystnymi ruchami cen obligacji, cen akcji lub towarów, stóp procentowych lub kursów wymiany walut.

Miary oceny ryzyka rynkowego

Główną miarą, stosowaną przez Bank w celu oceny ryzyk rynkowych jest parametryczny VaR (wartość zagrożona ryzykiem) – spodziewana strata, która może powstać na portfelu w określonym czasie (okres utrzymania) oraz z określonym prawdopodobieństwem (poziom ufności) z tytułu niekorzystnego ruchu na rynku.

Obliczenie VaR w Księdze Handlowej jest dokonywane na podstawie analitycznej aproksymacji, określonej w metodologii opracowanej przez firmę RiskMetrics. Wartość zagrożona jest obliczana z założeniem 10-dniowego okresu utrzymania oraz 99% poziomu ufności (przedział jednostronny). Obliczając zmienność związaną z każdym czynnikiem ryzyka, model przypisuje większą wagę historycznym warunkom rynkowym obserwowanym w niedawnym okresie, tym samym zapewniając bardziej poprawne oddanie bieżących warunków rynkowych.

Wartości kapitału obciążonego ryzykiem są ustalane codziennie, zarówno indywidualnie dla każdego z portfeli pozycji obszarów odpowiedzialnych za podejmowanie ryzyka i zarządzanie nim, jak i na bazie skonsolidowanej, z uwzględnieniem efektu dywersyfikacji istniejącej pomiędzy poszczególnymi portfelami.

W celu zapewnienia adekwatności modelu VaR dla oceny ryzyk występujących na otwartych pozycjach, ustanowiono i przeprowadza się codziennie proces testowania wstecznego.

Testowanie wsteczne jest standardową techniką stosowaną do oceny jakości modelu pomiaru ryzyka, realizowaną według następujących zasad:

- § W istniejącym systemie dokonuje się porównania ex-post miary ryzyka wygenerowanej przez model, ze zweryfikowanymi dziennymi zmianami wartości portfela, przy założeniu statycznych pozycji,
- § Jakość modelu jest weryfikowana przy zastosowaniu trójstrefowego podejścia statystycznego, bazującego na liczbie przekroczeń (uznaje się, że przekroczenie miało miejsce, gdy różnica pomiędzy bezwzględną wartością zmiany dziennej a wielkością VaR jest dodatnia):
Strefa zielona (mniej niż 10 przekroczeń) odpowiada wynikowi, który nie wskazuje na jakiegokolwiek problemy w modelu, strefa żółta (10 do 14 przekroczeń), powoduje powstanie pewnych zastrzeżeń do modelu, ale konkluzja nie jest ostateczna; w tym przypadku stosowany jest mnożnik, aby poziom ufności miary ryzyka wrócił do 99%, a strefa czerwona (ponad 14 przekroczeń), wskazuje na problem w modelu ryzyka.

§ Wszystkie zgłoszone przekroczenia są udokumentowane, łącznie z wyjaśnieniem przyczyn ich powstania oraz zaliczeniem do jednej z trzech klas wyjaśnienia przekroczeń: podstawowa integralność modelu, niewystarczająca dokładność modelu lub nieprzewidziane ruchy rynkowe.

Równolegle do metody VaR portfele handlowe są poddawane szeregowi scenariuszy skrajnych w celu:

- Oszacowania potencjalnej straty ekonomicznej, wynikającej ze skrajnych wahań czynników ryzyka rynkowego,
- Identyfikacji ruchów ryzyka rynkowego, ewentualnie nie ujętych w VaR, na które portfele są bardziej wrażliwe,
- Identyfikacji czynności, które mogą zostać podjęte w celu redukcji wpływu skrajnych zmian czynników ryzyka.

Stosuje się następujące rodzaje scenariuszy rynkowych: i) Równoległe przesunięcia krzywych dochodowości, ii) Bardziej stromy i spłaszczony przebieg krzywych dochodowości, iii) Wahania zmienności stóp procentowych, iv) Wahania kursów wymiany, v) Wahania marż na swapach, vi) Niekorzystne scenariusze historyczne.

Proces kalkulacji VaR jest prowadzony z zastosowaniem oprogramowania, które zapewnia obszarom handlowym dostęp w trybie bieżącym do wartości zagrożonej ryzykiem w ich właściwych portfelach.

VaR stosuje się jako miarę w ocenie ryzyk poniesionych na pozycjach handlowych łącznie z pozycjami ustanowionymi przez Zespół Strategii Ryzyka Rynkowego (Portfel Strategiczny).

Wskaźniki VaR pokazane w poniższej tabeli odzwierciedlają ekspozycję na ryzyko rynkowe o wartości ok. 13,9 mln zł średnio w pierwszej połowie 2007 r. oraz średnio 9,5 mln zł. w drugiej. W połowie 2007 roku Bank zmienił podejście do zarządzania ryzykiem rynkowym w celu uzyskania lepszego podziału na portfele handlowy i bankowy, więc liczby te nie są bezpośrednio porównywalne.

Bank dostosował strukturę obszarów zarządzania ryzykiem do wymogów Nowej Umowy Kapitałowej.

Główne zmiany były następujące:

- Wyłączenie z Obszaru Handlowego obligacji będących zabezpieczeniem produktów komercyjnych lub kupionych w celu utrzymywania ich w portfelu przez okres dłuższy niż 6 miesięcy.
- Przesunięcie z Obszaru Handlowego transakcji rynku pieniężnego i swapów zawartych wyłącznie dla celów płynnościowych.

Niewielki wpływ na poziomie około 3 mln PLN można zaobserwować przez porównanie wartości zagrożonej wyliczonej na koniec czerwca 2007 r. według obu podejść.

Miary VaR dla ryzyka rynkowego (dla Obszaru Handlowego oraz Obszaru Strategicznego) według podejścia obowiązującego w pierwszej połowie roku

Dane w tys.zł

	VaR (Od stycznia do czerwca 2007 r.)				
	30.06.2007	Średnio	Maksimum	Minimum	31.12.2006
Ryzyko ogólne	14 424	13 945	19 075	9 713	10 756
VaR stopy procentowej	13 542	13 860	18 756	10 069	10 706
Ryzyko kursowe	3 549	947	7 403	43	187
Efekt dywersyfikacji	18%				1%

Miary VaR dla ryzyka rynkowego (dla Portfela Rynków Finansowych) według podejścia obowiązującego w drugiej połowie roku

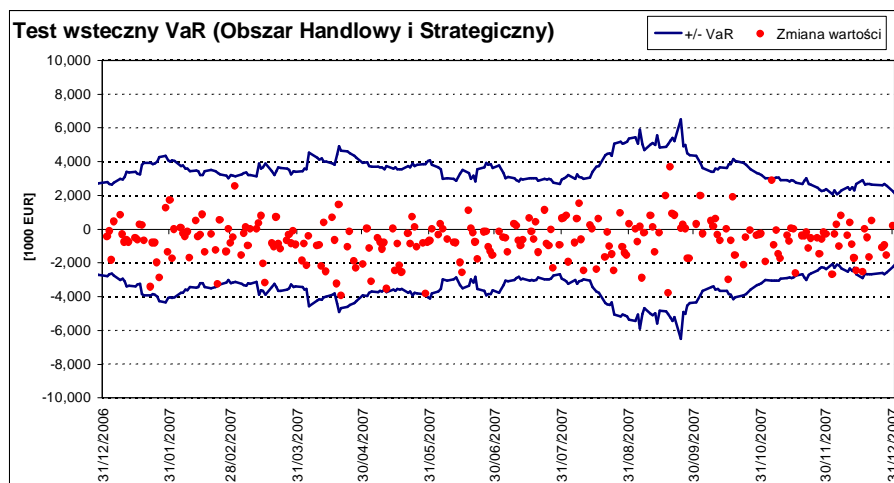
Dane w tys.zł

	VaR (Od lipca do grudnia 2007 r.)				
	31.12.2007	Średnio	Maksimum	Minimum	30.06.2007
Ryzyko ogólne	5 488	9 498	14 503	5 488	11 042
VaR stopy procentowej	5 460	9 497	14 527	5 460	11 008
Ryzyko kursowe	61	789	4 520	37	3 548
Efekt dywersyfikacji	1%				32%

Otwarte pozycje obejmowały głównie instrumenty stopy procentowej, a ryzyko kursowe było bardzo ograniczone. Ryzyko walutowe uwzględnia zarówno wszystkie pozycje wymiany walutowej Banku jak i otwarte pozycje dozwolone jedynie w obszarach handlowym i zarządzanym przez Zespół Strategii Ryzyka Rynkowego (Obszar Strategiczny).

W rozpatrywanym okresie limity VaR nie zostały przekroczone.

Ryzyko rynkowe – test wsteczny VaR

W 2007 r. wykryto dwa przekroczenia w testach wstecznych VaR, co potwierdza adekwatność modelu.

Ocenę VaR uzupełnia monitoring wrażliwości portfeli obarczonych ryzykiem rynkowym na ww. scenariusze (ujawnia się jedynie maksymalne, negatywne oddziaływanie).

Zgodnie z zasadami przyjętymi przez Bank limity dla wyników testów warunków skrajnych są dwa razy wyższe od limitów dla dziennego zarządzania ryzykiem rynkowym.

W przypadku Księgi Bankowej, w celu zarządzania ryzykiem stopy procentowej, przeprowadzana jest analiza wrażliwości niehandlowych portfeli na zmiany rynkowych stóp procentowych.

W rezultacie w 2007 roku zawarto kilka transakcji redukujących ryzyko stopy procentowej w portfelach na stałą stopę, w szczególności w portfelu kredytów konsumpcyjnych oraz portfelu leasingowym.

(4) Ryzyko płynności

Ryzyko płynności odzwierciedla możliwość poniesienia znacznych strat w wyniku pogorszenia warunków finansowania (ryzyko finansowania) i/lub sprzedaży aktywów poniżej ich wartości rynkowej (ryzyko płynności rynku) w celu zaspokojenia zapotrzebowania na środki, wynikającego z zobowiązań Banku.

Rozwój portfela biznesowego w ostatnich latach, wraz z szybszym wzrostem portfela kredytów niż depozytów spowodowały rosnące zapotrzebowanie na alternatywne źródła finansowania takie jak długoterminowe kredyty konsorcjalne i transakcje sekurytyzacji.

W lipcu 2007 r. Bank zawarł nową transakcję kredytu konsorcjalnego na kwotę 120 mln CHF (ok. 300 mln zł) dodatkowo w grudniu 2007 zawarto transakcję sekurytyzacji (dotyczącą Millennium Leasing, podmiotu zależnego Banku), która na koniec grudnia 2007 poprawiła płynność Grupy o kwotę ok. 717 mln zł. Jednocześnie w grudniu 2007 Bank wyemitował obligacje podporządkowane na kwotę 150 mln EUR (ok. 540 mln zł) zaliczane do Funduszy własnych.

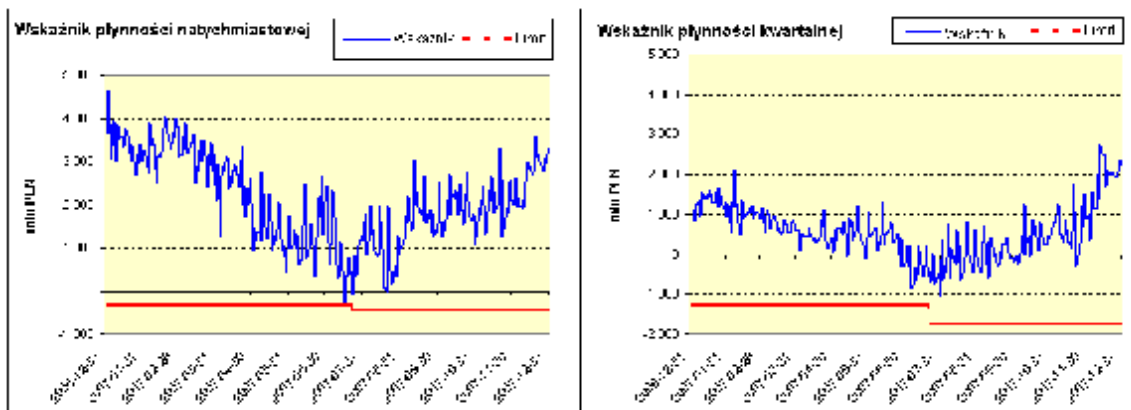
Miary oceny ryzyka płynności

Ocena ryzyka płynności Banku jest realizowana z zastosowaniem, zarówno wskaźników określonych przez Organ Nadzoru, jak i inne wewnętrzne miary, dla których także zdefiniowano limity ekspozycji.

Kształtowanie się sytuacji płynnościowej Banku w krótkich horyzontach czasowych (do 3 miesięcy) jest sprawdzane codziennie na podstawie dwóch wskaźników zdefiniowanych wewnętrznie: płynność natychmiastowa oraz płynność kwartalna. Mierzą one maksymalne zapotrzebowanie na środki, które mogłoby powstać jednego dnia, z uwzględnieniem projekcji przepływów środków pieniężnych na okresy odpowiednio 3-dniowe i 3-miesięczne.

Wyliczenie tych wskaźników polega na dodawaniu do pozycji płynnościowej analizowanego dnia szacowanych przyszłych przepływów środków pieniężnych dla każdego dnia z ustalonego horyzontu czasowego (3 dni lub 3 miesiące) w zakresie transakcji, w których zawarciu pośredniczą obszary rynkowe. Dodawana jest także kwota aktywów z uznanego za wysoce płynny portfelu papierów wartościowych Banku, co prowadzi do ustalenia luki płynności zakumulowanej za każdy dzień badanego okresu.

Dane te są raportowane codziennie do obszarów odpowiedzialnych za zarządzanie pozycją płynnościową i są porównywane z obowiązującymi limitami ekspozycji.

Bieżące wskaźniki płynności

mIn PLN				
31.12.2007				
	Wysokopłynne aktywa	Wskaźnik płynności natychmiastowej	Wskaźnik płynności kwartalnej	Aktywa płynne na pokrycie zmienności źródeł finansowania
Ekspozycja	2 891	3 301	2 344	4 723
Limit minimalny		-433	-1 734	2 000
31.12.2006				
Ekspozycja	4 950	3 799	1 439	6 732
Limit minimalny		-321	-1 284	2 000

W pierwszych dwóch kwartałach roku zaobserwowano obniżenie wskaźników płynności, ale mimo to pozostawały one powyżej zdefiniowanych limitów.

W drugiej połowie roku odnotowano znaczący wzrost obu wskaźników i 31 grudnia 2007 r. oba wskaźniki były dodatnie, co oznacza, że Bank utrzymywał długą pozycję płynnościową w terminach do 3 miesięcy.

W połowie 2007 r. skorygowano limity w oparciu o wartość funduszy własnych Grupy z grudnia 2006 r.

Ponadto Bank stosuje analizę wewnętrzną płynności strukturalnej na bazie skumulowanych luk płynności, obliczanych na zasadzie aktuarialnej (tj. z założeniem prawdopodobieństwa powstania przepływu środków pieniężnych). Bezpieczny poziom, przyjęty w Banku w zakresie relacji niedoboru płynności dla każdego przedziału czasowego poniżej 1 roku, odpowiada 25% sumy bilansowej. W 2007 r. wszystkie zdefiniowane wskaźniki były utrzymywane na poziomach wyraźnie przewyższających limity.

31.12.2007		
Aktuarialna luka płynności (mln PLN)	do 3-ch mies.	powyżej 3-ch mies.
Luka bilansowa	3 379	4 462
Skumulowana luka bilansowa	3 379	7 842
Luka pozabilansowa	-326	171
Luka ogółem	3 053	4 633
Skumulowana luka ogółem	3 053	7 687

Wskaźnik aktywów płynnych	mln PLN
Aktywa płynne	5 944
Aktywa bilansowe	29 538
Udział aktywów płynnych w aktywach bilansowych	20,1%

31.12.2006		
Aktuarialna luka płynności (mln PLN)	do 3-ch mies.	powyżej 3-ch mies.
Luka bilansowa	3 535	-3 097
Skumulowana luka bilansowa	3 535	438
Luka pozabilansowa	-393	0
Luka ogółem	3 142	-3 097
Skumulowana luka ogółem	3 142	45

Wskaźnik aktywów płynnych	mln PLN
Aktywa płynne	7 323
Aktywa bilansowe	24 609
Udział aktywów płynnych w aktywach bilansowych	29,8%

Testy warunków skrajnych

Bank opracował narzędzie do zarządzania ryzykiem płynności, określające scenariusze warunków skrajnych, w których luki płynności są obliczane na zasadzie aktuarialnej, zakładając konserwatywne podejście do oceny prawdopodobieństwa wystąpienia przepływów środków pieniężnych (np. m.in. biorące pod uwagę wycofanie lokat oraz opóźnienia w spłatach kredytów, wraz z gorszą płynnością rynku wtórnego papierów wartościowych).

Testy warunków skrajnych płynności są przeprowadzane kwartalnie, aby ustalić profil ryzyka płynności Banku, aby zapewnić zdolność Banku do wywiązania się ze zobowiązań w przypadku kryzysu płynności i aby przyczynić się do opracowania awaryjnego planu płynności oraz decyzji zarządczych.

Wyniki testów warunków skrajnych pokazują, że nawet w sytuacji zrealizowania niekorzystnych scenariuszy wskaźniki płynności pozostaną powyżej ustalonych limitów.

Dodatkowo Bank przeprowadza analizę koncentracji bazy depozytowej.

Depozyty pozyskane od 20 i 5 największych deponentów

Udział w depozytach ogółem	31.12.2007	31.12.2006
20 największych deponentów	10,6%	11,9%
5 największych deponentów	5,7%	6,4%

(5) Ryzyko operacyjne

Ryzyko operacyjne, zgodnie z przyjętą przez Bank definicją, jest ryzykiem straty wynikającym z niedostosowania lub zawodności wewnętrznych procesów, działań ludzi lub systemów bądź też ze zdarzeń zewnętrznych. W tej definicji mieści się ryzyko prawne, natomiast ryzyko strategiczne oraz ryzyko utraty reputacji traktowane są jako oddzielne kategorie ryzyka.

Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku obejmuje identyfikację, ocenę, monitorowanie, ograniczanie oraz raportowanie ryzyka. Każda decyzja o podjęciu działań ograniczających ryzyko operacyjne, poprzedzona jest analizą spodziewanych korzyści oraz kosztów. Na podstawie zdefiniowanej kategoryzacji ryzyk Bank dokonał samooceny ryzyka w istotnych procesach.

Kluczowym elementem systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym w bieżącej działalności jest funkcja „Właściciela Procesu”, który posiadając dogłębną znajomość procesu może najszybciej identyfikować i eliminować bieżące zagrożenia.

Ponadto, w ramach Departamentu Monitorowania Ryzyka funkcjonuje dedykowany zespół odpowiedzialny za wdrożenie mechanizmów zarządzania ryzykiem operacyjnym, jak również za ogólny przegląd skonsolidowanego poziomu ryzyka operacyjnego w Banku, raportujący zaistniałe zdarzenia do Komitetu Procesów i Ryzyka Operacyjnego.

Wszystkie zidentyfikowane w 2007 roku zdarzenia, które wygenerowały straty operacyjne, zostały zarejestrowane w bazie strat, a w celu zapobieżenia wystąpieniu podobnych strat w przyszłości, zostały przygotowane i wdrożone akcje ograniczające ryzyko.

Analiza dystrybucji strat w podziale na główne kategorie ryzyka pokazuje, że gross zanotowanych strat występuje w kategoriach: 1) Zewnętrzne oszustwa i kradzieże (ok. 50% strat), 2) Niewłaściwe praktyki rynkowe i biznesowe (ok. 35% strat), 3) Błędy i wady produktowe (10% strat).

W kwestii dystrybucji strat według głównych zdefiniowanych makroprocesów, zdecydowana większość strat była skoncentrowana w procesach powiązanych z działalnością detaliczną, ze szczególnym uwzględnieniem procesów kart kredytowych i kredytów konsumpcyjnych.

XVI. LUKA PŁYNNOŚCI WEDŁUG TERMINÓW KONTRAKTOWYCH

31 grudnia 2007

PLN '000

AKTYWA	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Pozostałe aktywa	RAZEM
Kasa, środki w Banku Centralnym	1 255 055	0	0	0	0		1 255 055
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	731 188	30 000	2	0	291 862		1 053 052
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	8 852	96 289	338 630	1 429 085	454 186		2 327 042
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 849 222	181 844	996 961	4 332 005	13 521 271		20 881 303
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	67 924	0	329 851	1 491 715	3 229		1 892 719
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	28 807	0	0	0	0		28 807
Akcje i udziały						192 573	192 573
Pozostałe aktywa niefinansowe						592 193	592 193
RAZEM	3 941 048	308 133	1 665 444	7 252 805	14 270 548	784 766	28 222 744

PASYWA	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Pozostałe pasywa	RAZEM
Zobowiązania wobec banków	690 485	76 676	50 797	1 458 945	291 785		2 568 688
Zobowiązania wobec klientów	14 458 695	1 928 716	5 494 474	139 017	731		22 021 633
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	589 361	140 632	0	0	0		729 993
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0	0	0	0		0
Zobowiązania podporządkowane	0	0	2 175	286 560	537 300		826 035
Pozostałe pasywa niefinansowe						421 727	421 727
Kapitał własny						2 083 986	2 083 986
RAZEM	15 738 541	2 146 024	5 547 446	1 884 522	829 816	2 505 713	28 652 062

31 grudnia 2007

PLN '000

ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Pozostałe pasywa	RAZEM
Zobowiązania z tytułu otwartych linii kredytowych	4 661 345						4 661 345
Zobowiązania z tytułu poręczeń i gwarancji	1 124 912						1 124 912
Luka bilansowa	-11 797 493	-1 837 891	-3 882 002	5 368 283	13 440 732	-1 720 947	-429 318
Luka ogółem	-17 583 750	-1 837 891	-3 882 002	5 368 283	13 440 732	-1 720 947	-6 215 575

31 grudnia 2006

PLN '000

AKTYWA	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Pozostałe aktywa	RAZEM
Kasa, środki w Banku Centralnym	965 817	0	0	0	0		965 817
Kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	353 198	187 198	313 323	0	269 412		1 123 131
Dłużne papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	900	35 076	469 274	2 585 365	277 414		3 368 029
Kredyty i pożyczki udzielone klientom	1 633 857	421 702	1 463 058	4 042 033	6 548 543		14 109 193
Dłużne papiery wartościowe dostępne do sprzedaży	523	90 448	348 440	2 302 516	186 680		2 928 607
Należności z tytułu zakupionych papierów wartościowych z przyrzeczeniem odkupu	15 509	0	0	0	0		15 509
Akcje i udziały						164 465	164 465
Pozostałe aktywa niefinansowe						1 216 849	1 216 849
RAZEM	2 969 804	734 424	2 594 095	8 929 914	7 282 049	1 381 314	23 891 600

PASYWA	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Pozostałe pasywa	RAZEM
Zobowiązania wobec banków	1 712 422	290 134	5 075	1 323 231	269 343		3 600 205
Zobowiązania wobec klientów	11 296 113	2 201 411	2 352 596	344 894	8		16 195 022
Zobowiązania z tytułu sprzedanych papierów wartościowych z udzielonym przyrzeczeniem odkupu	1 407 938	68 248	1 500	0	0		1 477 686
Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	0	0	5 705	0	0		5 705
Zobowiązania podporządkowane	0	0	813	306 496	0		307 309
Pozostałe pasywa niefinansowe						641 738	641 738
Kapitał własny						1 829 048	1 829 048
RAZEM	14 416 473	2 559 793	2 365 689	1 974 621	269 351	2 470 786	24 056 713

31 grudnia 2006

PLN '000

ZOBOWIĄZANIA POZABILANSOWE	do 1 miesiąca	powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	powyżej 3 miesięcy do 1 roku	powyżej 1 roku do 5 lat	powyżej 5 lat	Pozostałe pasywa	RAZEM
Zobowiązania z tytułu otwartych linii kredytowych	3 521 877						3 521 877
Zobowiązania z tytułu poręczeń i gwarancji	815 156						815 156
Luka bilansowa	-11 446 669	-1 825 369	228 406	6 955 293	7 012 698	-1 089 472	-165 113
Luka ogółem	-15 783 702	-1 825 369	228 406	6 955 293	7 012 698	-1 089 472	-4 502 146

XVII. ZOBOWIĄZANIA I AKTYWA WARUNKOWE

Łączna wartość przedmiotu sporu wszystkich spraw sądowych, w których Bank występował w roli pozwanego lub powoda przed sądami, organami właściwymi dla postępowań arbitrażowych wynosiła 381,8 mln zł (według stanu na dzień 11.01.2008 r.). Łączna wartość przedmiotu sporu spraw sądowych, w których Bank występował w roli pozwanego wynosiła 366,5 mln zł. a łączna wartość przedmiotu sporu spraw sądowych, w których Bank występował w roli powoda wynosiła 15,3 mln zł. Najistotniejsze, z uwagi na kryterium wartości przedmiotu sporu, postępowania, w których Bank jest pozwany według stanu na 31 grudnia 2007 to:

1. Powód: osoba fizyczna

Wartość przedmiotu sporu: 299 833 300 zł

Przedmiot: o zasądzenie na rzecz powoda odszkodowania za przejęty jego zdaniem bezprawnie BIG BANK Spółka Akcyjna (d. ŁBR S.A.).

Opis sprawy: Sąd w dniu 26.10.2004 r. zawiesił postępowanie do czasu prawomocnego zakończenia postępowania w innej sprawie; nie wniesiono zażalenia na postanowienie o zawieszeniu postępowania. Sprawa ta została prawomocnie zakończona, a następnie Sąd podjął postępowania w niniejszej sprawie i powództwo zostało oddalone. Wyrok jest nieprawomocny. Powód złożył apelację a Bank złożył odpowiedź na apelację Powoda. Do dnia sporządzenia niniejszego zestawienia nie wyznaczono jeszcze terminu rozprawy.

Rokowania: prawdopodobieństwo wygrania Bank szacuje jako wysokie.

2. Powód: osoba fizyczna

Pozwany: Bank Millennium

Wartość przedmiotu sporu: 30 000 000 zł

Przedmiot: o odszkodowanie w związku z przeprowadzoną egzekucją

Stan sprawy: Na pozew z dnia 31.03.2006 r., który Bankowi doręczono 17.10.2006 r., Bank złożył odpowiedź w dniu 27.10.2006 r. Powód rozszerzył powództwo z kwoty 14 725 245 zł do 30 000 000 zł. Powództwo oddalono. Powód wniósł apelację, na którą Bank złożył odpowiedź. Następnie powód został zwolniony od wpisu od apelacji, w wyniku czego termin kolejnej rozprawy nie został jeszcze wyznaczony.

Rokowania: prawdopodobieństwo wygrania Bank szacuje jako pewne.

3. Powód: osoba prawna

Wartość przedmiotu sporu: 8 842 179 zł

Przedmiot: o zwrot środków wyegzekwowanych na podstawie bankowego tytułu egzekucyjnego

Opis sprawy: Dnia 09.05.2007 r. Sąd oddalił powództwo. Powód wniósł apelację, na którą Bank udzielił odpowiedź. Brak jeszcze terminu rozprawy apelacyjnej.

Rokowania: prawdopodobieństwo wygrania sprawy Bank szacuje jako wysokie.

POZYCJE POZABILANSOWE

	31.12.2007	31.12.2006
Pozabilansowe zobowiązania warunkowe udzielone i otrzymane	8 284 026	6 583 398
1. Zobowiązania udzielone:	7 582 956	6 045 675
a) finansowe	5 626 654	4 666 790
b) gwarancyjne	1 956 302	1 378 885
2. Zobowiązania otrzymane:	701 070	537 723
a) finansowe	15 936	50 000
b) gwarancyjne	685 134	487 723

Na udzielone zobowiązania warunkowe ujęte w powyższej tabeli składają się zobowiązania do udzielenia kredytów (takie jak: niewykorzystane limity na kartach kredytowych, niewykorzystane limity zadłużenia w rachunku bieżącym, niewykorzystane transze kredytów inwestycyjnych) oraz wystawione gwarancje i akredytywy (stanowiące zabezpieczenie wywiązania się klientów Banku z zobowiązań wobec podmiotów trzecich). Wartość zobowiązań gwarancyjnych prezentowanych powyżej przedstawia maksymalną wartość możliwej do poniesienia przez Bank straty w przypadku gdyby klienci nie wywiązali się ze swoich zobowiązań. Bank tworzy rezerwy na obarczone ryzykiem utraty wartości nieodwołalne zobowiązania warunkowe ujmowane w pozycji „rezerwy” w pasywach bilansu. Wartość rezerwy wyznacza się jako różnicę pomiędzy oszacowaną kwotą wykorzystanego zaangażowania warunkowego a wartością bieżącą spodziewanych przyszłych przepływów pieniężnych z tej ekspozycji kredytowej.

Gwarancje, poręczenia i awale udzielone Klientom

W okresie od 01.01.2007 do 31.12.2007 Bank udzielił 2 703 gwarancji, poręczeń i awali na łączną sumę 1 982 850 tys. zł.

Kwota tych zobowiązań (z wyłączeniem gwarancji poręczeń spłaty kredytów z EFRWP oraz otwartych linii na gwarancje) wg stanu na 31.12.2007 r. wynosiła 1 296 503 tys. zł. (2 310 sztuk czynnych gwarancji) co oznacza wzrost ich wartości o 355 256 tys. zł. tj. o 37,74% w stosunku do 31.12.2006 r.

Wartość gwarancji, poręczeń i awali udzielonych w PLN wzrosła o 328 293 tys. zł. czyli o 41,98% w stosunku do końca roku ubiegłego, a wartość tych zobowiązań udzielonych w walutach obcych wzrosła o 26 963 tys. zł. tj. o 16,93%.

Strukturę zobowiązań z tytułu gwarancji, poręczeń i awali w rozbiciu na zobowiązania udzielone w PLN i walutach obcych przedstawia poniższe zestawienie:

	31 grudnia 2007 r.	31 grudnia 2006 r.
Zobowiązania udzielone w tys. PLN:	1 110 314	782 021
Zobowiązania udzielone w walutach obcych (równowartość w tys. zł):	186 189	159 226
RAZEM:	1 296 503	941 247

Strukturę zobowiązań w rozbiciu na ich rodzaj wg stanu na 31.12.2007 r. przedstawia poniższe zestawienie:

Rodzaj zobowiązania	Ilość sztuk	Kwota w tys. zł.
Awale	1	1 050
Gwarancje	2 259	1 257 098
Poręczenia	2	5 295
Regwarancje	48	33 060
RAZEM	2 310	1 296 503

Strukturę zobowiązań w rozbiciu na ich przedmiot wg stanu na dzień 31.12.2007 r. przedstawia zestawienie:

Przedmiot zobowiązania	Ilość sztuk	Udział procentowy	Kwota w tys. zł
dobrego wykonania kontraktu	1 415	61,26%	545 483
zapłaty za towar lub wykonanie usługi	251	10,87%	184 336
zapłaty czynszu	215	9,31%	17 806
przetargowa	214	9,26%	37 186
inne	112	4,85%	218 630
zwrotu zaliczki	67	2,90%	102 538
celna	23	1,00%	139 990
spląty kredytu bankowego lub pożyczki	13	0,56%	50 534
Suma całkowita	2 310	100,00%	1 296 503

Strukturę podmiotową wszystkich zobowiązań gwarancyjnych netto, wykazanych w pozycjach pozabilansowych, wg stanu na dzień 31.12.2007 r. przedstawia poniższa tabela:

Klient - sektor	Kwota w mln zł.
- sektor finansowy	273,2
- sektor niefinansowy (firmy)	1 661,3
- sektor budżetowy	17,7
- osoby fizyczne	4,1
Razem	1 956,3

Bank jako podmiot dominujący nie udzielił żadnych gwarancji poręczeń ani awali pozostałym spółkom Grupy Kapitałowej, natomiast udzielał ich na zlecenie tych spółek zewnętrznym podmiotom. Wartość gwarancji poręczeń i awali udzielonych przez Bank na zlecenie podmiotów wchodzących w skład Grupy przedstawia poniższa tabela:

Podmiot zależny	Kwota w mln zł.
TBM Sp. z o.o.	0,1
Millennium Service Sp. z o.o.	2,2
Millennium Leasing Sp. z o.o.	170,0
Razem	172,3

XVIII. LEASING OPERACYJNY

Bank posiada umowy najmu powierzchni biurowej, które w myśl zapisów MSR 17 ujmowane są jako leasing operacyjny. Standardowe umowy najmu lokali użytkowych zawierane są w Banku z reguły na czas określony wynoszący od 5 do 10 lat. Znaczna część tych umów jest zawierana na okres 5 lat z klauzulą określającą prawo najemcy do przedłużenia okresu najmu na kolejne 5 lat na mocy złożonego oświadczenia. Pozostałe umowy są zawierane na czas nieokreślony i mogą być wypowiedziane z zachowaniem okresu wypowiedzenia, który wynosi najczęściej od 3 do 6 miesięcy.

Całkowite zobowiązania z tytułu nieodwoływalnego leasingu operacyjnego kształtują się następująco (dane w tys. zł.):

Wartość wg stanu na dzień:	31.12.2007	31.12.2006
- do 1 roku	72 182	47 036
- od 1 roku do 5 lat	193 616	95 149
- powyżej 5 lat	31 940	7 142
RAZEM	297 738	149 327

XIX. ISTOTNE WYDARZENIA POMIĘDZY DATA, NA KTÓRĄ SPORZĄDZONO RAPORT FINANSOWY A DATA JEGO PUBLIKACJI

W dniu 4 stycznia 2008 r. Pan Jorge Jardim Goncalves złożył rezygnację z funkcji członka Rady Nadzorczej Banku.

W dniu 15 lutego 2008 r. Pan Dimitri Contominas, złożył oświadczenie o rezygnacji z przyczyn osobistych z dniem 13 lutego 2008 r. z funkcji członka Rady Nadzorczej Banku.

PODPISY:			
Data	Imię i nazwisko	Stanowisko/Funkcja	Podpis
28.02.2008	Bogusław Kott	Prezes Zarządu
28.02.2008	Luis Pereira Coutinho	Wiceprezes Zarządu
28.02.2008	Fernando Bicho	Członek Zarządu
28.02.2008	Julianna Boniuk-Gorzelańczyk	Członek Zarządu
28.02.2008	Wojciech Haase	Członek Zarządu
28.02.2008	Joao Bras Jorge	Członek Zarządu
28.02.2008	Zbigniew Kudaś	Członek Zarządu